

**Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Sochaczewie**

ul. Romualda Traugutta 18
tel./fax 46 862-22-66; 46 862-31-47
e-mail: sekretariat.psse.sochaczew@sanepid.gov.pl
<https://www.gov.pl/web/psse-sochaczew>

**OCENA STANU SANITARNEGO
I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ
POWIATU SOCHACZEWSKIEGO
za 2024 rok**

Opracowali: Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sochaczewie
Pod kierunkiem: Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sochaczewie

Sochaczew, luty 2025 r.

Wstęp

Mam zaszczyt przekazać Państwu informację na temat oceny stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu sochaczewskiego za 2024 rok.

Tak jak w ubiegłych latach, nasz cel – ochrona zdrowia publicznego – pozostał niezmienny.

Realizujemy go poprzez nadzór nad bezpieczeństwem żywności, wody pitnej, kąpielisk, środków zastępczych czy kosmetyków. Czuwamy nad higieną środowiska, pracy, a także sprawdzamy stan sanitarny miejsc, w których realizowane są świadczenia zdrowotne. Państwowa Inspekcja Sanitarna dba również o zdrowie dzieci i młodzieży, kontroluje miejsca nauki i wypoczynku oraz sprawuje nadzór nad higieną nauczania i wychowania.

Nadzorujemy i kreujemy działania mające na celu dobro i zdrowie publiczne obywateli. Naszym zadaniem jest minimalizowanie skutków zdarzeń niekorzystnie wpływających na życie mieszkańców powiatu sochaczewskiego – informujemy, aktywizujemy i uczymy.

Przygotowany dokument informuje o wykonywanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną zadaniach oraz podejmowanych działaniach przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sochaczewie, które gwarantują mieszkańcom powiatu sochaczewskiego bezpieczeństwo zdrowotne i sanitarne.

Beata Fergińska

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sochaczewie

Spis treści

1.	Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych.....	7
1.1.	Choroby zakaźne objęte przez Światową Organizację Zdrowia programami eradykacji i eliminacji (odra, różyczka, poliomielitis).....	11
1.1.1.	Odra	11
1.1.2.	Różyczka	12
1.1.3.	Poliomielitis (ostre nagminne porażenie dziecięce)	12
1.2.	Ostre infekcje układu oddechowego (grypa, SARS-CoV-2, RSV)	12
1.2.1.	Grypa.....	12
1.2.2.	Zakażenia wywołane wirusem SARS-CoV-2	14
1.2.3.	Zakażenia wirusem oddechowym RSV	14
1.3.	Bakteryjne choroby dróg oddechowych	14
1.3.1.	Szkarlatyna	14
1.3.2.	Krztusiec.....	15
1.3.3.	Gruźlica	17
1.4.	Choroby przenoszone drogą pokarmową.....	19
1.4.1.	Zatrucia pokarmowe wywołane pałeczkami Salmonella	19
1.4.2.	Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.....	20
1.4.3.	Inne bakteryjne zakażenie jelit wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	21
1.5.	Zakażenia wirusowe.....	21
1.5.1.	Rotawirusy, norowirusy, wirusowe zakażenia jelitowe inne określone (adenowirusy) oraz wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone	22
1.5.2.	Wirusowe Zapalenie Wątroby typu A.....	22
1.6.	Choroby krwiopochodne.....	23
1.6.1.	Wirusowe Zapalenie Wątroby B, C	23
1.7.	Choroby odzwierzęce.....	23
1.7.1.	Choroba z Lyme.....	23
1.7.2.	Kleszczowe zapalenie mózgu (KZM)	24
1.7.3.	Pokąsania przez zwierzęta.....	24
1.7.4.	Wścieklizna	25
1.8.	Choroby, przeciwko którym prowadzone są szczepienia ochronne	25
1.8.1.	Ospa wietrzna.....	25
1.8.2.	Inwazyjna choroba pneumokokowa.....	26
1.8.3.	Inwazyjna choroba meningokokowa.....	26
1.8.4.	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i>	27
2.	Szczepienia Ochronne	27
2.2.	Analiza występowania odczynów poszczepiennych (NOP).....	27

2.3.	Analiza stanu zaszczepienia dzieci młodzieży.....	28
2.3.1.	Analiza stanu zaszczepienia dzieci w 3 roku życia przeciwko Odrze, Świnie i Różyczce	28
2.3.2.	Analiza stanu zaszczepienia dzieci w 11 roku życia przeciwko Odrze, Świnie i Różyczce	29
2.3.3.	Analiza stanu zaszczepienia dzieci w 3 roku życia przeciwko Błonicy, Tężcowi i Krztuścowi.	30
2.3.4.	Analiza stanu zaszczepienia dzieci (noworodków) przeciwko gruźlicy	31
2.3.5.	Osoby uchylające się od obowiązku szczepień ochronnych	31
2.3.6.	Działania edukacyjno-promocyjne w zakresie realizacji szczepień ochronnych	32
3.	Stan sanitarny podmiotów leczniczych	33
4.	Warunki higieny środowiska	37
4.1.	Jakość wody przeznaczonej do spożycia oraz jakość wody na pływalni i w kąpielisku	37
4.1.1.	Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia	37
4.1.2.	Wydajność produkcji wody: 1000 - 10 000 m ³ /dobę	38
4.1.3.	Wydajność produkcji wody: 100 – 1000 m ³ /dobę.....	38
4.1.4.	Badanie ciepłej wody w kierunku obecności bakterii z rodzaju Legionella sp.....	43
4.1.5.	Obiekty Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Sochaczewie.....	44
4.2.	Obiekty użyteczności publicznej	46
4.2.1.	Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej, inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług	46
4.2.2.	Ustępy publiczne	48
4.2.3.	Cmentarze, domy przedpogrzebowe, prosekatorium oraz postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi	48
4.2.4.	Obiekty hotelowe i inne obiekty świadczące usługi hotelarskie	49
4.2.5.	Zespół Opieki Zdrowotnej „Szpitala Powiatowego” w Sochaczewie, ul. Batalionów Chłopskich 3/7, 96-500 Sochaczew	50
4.2.6.	Domy Pomocy Społecznej	51
4.2.7.	Komenda Powiatowej Policji w Sochaczewie, ul.1 Maja 10, 96-500 Sochaczew	52
4.2.8.	Place zabaw, sale zabaw, park wodny.....	52
4.3.	Skargi i interwencje	52
4.4.	Podsumowanie	53
5.	Sekcja Nadzoru Higieny Żywności, Żywienia i Kosmetyków.....	55
5.1.	Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i produktów kosmetycznych	55
5.2.	Nadzór nad zakładami branży spożywczej i kosmetyków	61
5.2.1.	Zakłady produkcji żywności	62
5.2.2.	Zakłady obrotu żywnością	63
5.2.3.	Zakłady żywienia zbiorowego	65

5.2.4.	Obiekty produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	67
5.2.5.	Nadzór nad kosmetykami	68
5.3.	Graniczna kontrola sanitarna	68
5.4.	Działania w ramach systemu RASFF – System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Spożywczych i Środkach Żywnienia Zwierząt	69
5.5.	Zatrucia pokarmowe	70
5.6.	Interwencje konsumentów	70
5.7.	Wnioski	71
6.	Sekcja Higieny Pracy	72
6.1.	Stan sanitarny środowiska pracy	72
6.2.	Postępowanie w sprawie chorób zawodowych	77
6.3.	Wnioski	78
7.	Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży	79
7.1.	Ergonomia mebli szkolnych i przedszkolnych	79
7.2.	Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach	80
7.3.	Prowadzenie dożywiania w szkołach	80
7.4.	Ocena warunków prowadzenia zajęć wychowania fizycznego	80
7.5.	Ocena warunków w pracowniach chemicznych (używanie substancji i preparatów chemicznych)	81
7.6.	Realizacja Ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w placówkach oświatowo-wychowawczych	81
7.7.	Warunki zdrowotne i higieniczne w żłobkach i klubach dziecięcych	81
7.8.	Przygotowanie szkół do nowego roku szkolnego 2024/2025	81
7.9.	Nadzór nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży	82
7.10.	Realizacja szczepień przeciw ludzkiemu wirusowi brodawczaka HPV	82
8.	Działalność w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia	83
8.1.	Interwencje programowe	84
8.1.1.	Ogólnopolski program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”	84
8.1.2.	Ogólnopolski program profilaktyki nadwagi i otyłości wśród dzieci i młodzieży „Trzymaj Formę!”	84
8.1.3.	Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS	85
8.1.4.	Program Zapobiegania Uzależnieniom od Alkoholu, Tytoniu i Innych Środków Psychoaktywnych „ARS, czyli jak dbać o miłość?”	85
8.1.5.	Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce	86
8.1.6.	Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”	86
8.1.7.	Program profilaktyki zakażeń HPV i raka szyjki macicy „Wybierz życie – Pierwszy krok”	86
8.1.8.	Program w zakresie profilaktyki raka piersi „Zdrowe piersi są OK!”	87

8.1.9.	Program dotyczący profilaktyki czerniaka „Znamię! Znam je?”	87
8.1.10.	Podstępne WZW	87
8.1.11.	Program edukacyjny w zakresie zdrowego stylu życia #ŻyjDobrze.....	88
8.1.12.	Program „Czyste powietrze wokół nas”	88
8.1.13.	Program „Nie pal przy mnie, proszę”	88
8.1.14.	Program „Znajdź właściwe rozwiązanie”	89
8.1.15.	Program „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami”	89
8.2.	Interwencje nieprogramowe (działalność akcyjna).....	89
8.2.1.	Światowy Dzień Zdrowia – Hasło Roku.....	89
8.2.2.	Zwiększenie świadomości w zakresie szkodliwości zażywania narkotyków / nowych substancji psychoaktywnych	90
8.2.3.	Profilaktyka grypy i innych chorób zakaźnych oraz promowanie szczepień ochronnych w tym Europejski Tydzień Szczepień	90
8.2.4.	Kampania EFSA #Safe2EatEU	94
8.2.5.	Bezpieczne Ferie	95
8.2.6.	Bezpieczne Wakacje	96
8.2.7.	Profilaktyka zatruć grzybami oraz Konkurs Fotograficzny „Leśne Inspiracje”	98
8.2.8.	Światowy Dzień Wiedzy o Antybiotykach oraz Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach	98
8.2.9.	Profilaktyka wszawicy	99
8.2.10.	Profilaktyka wad postawy	100
8.2.11.	Promocja zdrowia psychicznego	101
8.2.12.	Profilaktyka zatruć pokarmowych.....	102
8.2.13.	Profilaktyka wścieklizny oraz chorób odzwierzęcych	104
8.2.14.	Profilaktyka chorób onkologicznych.....	105
8.2.15.	Promocja zdrowego żywienia i aktywności fizycznej.....	106
8.2.16.	Promocja zdrowia i zdrowych nawyków wśród seniorów	107
8.2.17.	Kampania #PlantHealth4Life	108
8.3.	Podsumowanie	109
9.	Działalność w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	111
10.	Działalność kontrolno-represyjna Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sochaczewie w roku 2024.....	113

1. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych

Zapobieganie powstawaniu i zwalczaniu chorób zakaźnych to jedno z priorytetowych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zadanie to jest realizowane w oparciu o zgłoszenia chorób zakaźnych i zakażeń występujących wśród mieszkańców powiatu sochaczewskiego, zgodnie z *Ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi* (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 924 z późn. zm.), które wpływają do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sochaczewie od lekarzy lub z laboratoriów. Realizacja obowiązku wczesnego zgłaszania podejrzeń/zachorowań na choroby zakaźne oraz zgłoszeń dodatnich wyników badań laboratoryjnych w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych umożliwia podjęcie szybkiej i skutecznej diagnostyki, leczenia w warunkach szpitalnych oraz wdrożenia działań profilaktycznych. Ma to na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się zachorowań, a w konsekwencji ochronę i prawidłowy nadzór nad stanem zdrowia mieszkańców powiatu sochaczewskiego.

Zgłoszenia przekazywane od lekarzy lub z laboratoriów są zbierane i analizowane, weryfikowane i klasyfikowane wg. obowiązujących definicji przypadków chorób zakaźnych opracowanych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego. Następnie rejestrowane zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Chorób (ICD-10), a następnie przekazywane w meldunkach i raportach do Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie. Na podstawie zgłoszeń dokonuje się analizy sytuacji epidemiologicznej powiatu sochaczewskiego. Zastosowanie powyższych definicji ma na celu ujednolicenie zgłaszalności chorób zakaźnych i zapewnienie porównywalności danych, zbieranych w ramach nadzoru epidemiologicznego w Polsce. Powyższą analizą zostały objęte jednostki i zespoły chorobowe, które stanowiły problem epidemiologiczny.

Zapobieganie rozpowszechnianiu się chorób zakaźnych polega na prowadzeniu nadzoru nad:

- ✓ zgłaszalnością chorób zakaźnych, a w szczególności chorób inwazyjnych;
- ✓ zgłaszalnością podejrzeń i zachorowań na odrę oraz diagnostyką w kierunku potwierdzenia lub wykluczenia odrę;
- ✓ osobami z zatruciem pokarmowym wywołanym *salmonellą* (opracowaniem ognisk pokarmowych);
- ✓ osobami z kontaktu z chorymi na gruźlicę prątkującą.

Zapobieganie chorobom zakaźnym to również podejmowanie działań:

- ✓ zapobiegania szerzeniu się zachorowań wywołanych przez odrę i *Neisserię meningitidis* poprzez nadzór nad chemioprophylaktyką osób z kontaktu z chorym;

- ✓ obejmowania nadzorem epidemiologicznym osób z bezpośredniej styczności z osobą zakażoną w przypadku niektórych chorób zakaźnych;
- ✓ kierowania na szczepienia ochronne przeciwko WZW B osób zakażonych wirusem HCV oraz osób z bliskiego kontaktu z zakażonymi wirusem HBV;
- ✓ zapobiegania wściekliznie poprzez prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych wśród osób pokąsanych, nadzór nad osobami szczepionymi przeciwko wściekliznie, współpracę z innymi Powiatowymi Stacjami Sanitarno-Epidemiologicznymi, na terenie których występowały pokąsania oraz stałą współpracę z Inspekcją Weterynaryjną.

Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych w powiecie sochaczewskim w 2024 roku należy uznać za zadawalającą. Wzrost liczby zachorowań na niektóre choroby zakaźne miał, podobnie jak w latach ubiegłych, charakter sezonowy lub był kontynuacją obserwowanych wcześniej trendów wieloletnich. Zniesienie pandemicznych obostrzeń, a także zmniejszenie obaw przed zakażeniem, spowodowało w 2024 r. gwałtowny wzrost zapadalności na choroby wywoływane przez paciorkowce (szkarlatyna) i przenoszone drogą kropelkową i kontaktową (krztusiec, salmonella). W powiecie sochaczewskim zaobserwowano niepokojący wzrost przypadków krztuśca, tj. o 111 przypadków więcej niż w roku 2023 oraz wzrost zachorowań wywołanych przez salmonellę, tj. o 22 przypadki zachorowań więcej niż w roku 2023. Zarejestrowano również 2-krotny wzrost osób szczepionych przeciwko wściekliznie.

Jednocześnie na terenie powiatu sochaczewskiego wśród chorób podlegających zgłaszaniu nie odnotowano zachorowań na: czerwonkę bakteryjną, botulizm, błonicę, tężec, gorączkę zachodniego nilu, dury brzuszne i dury rzekome. Zagrożenie zachorowaniami na te choroby nie jest wysokie. Wymagają one jednak utrzymania stałego nadzoru z racji ich znaczenia klinicznego i potencjału epidemicznego. Na obszarze działalności PPIS w Sochaczewie w 2024 roku zarejestrowano ogółem 3002 przypadki zachorowań na choroby zakaźne.

Poniższa tabela przedstawia liczbę zachorowań na poszczególne choroby zakaźne w powiecie sochaczewskim w latach 2023-2024 oraz przedstawia współczynnik zapadalności na 100 000 mieszkańców.

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań i zapadalność na 100 tys. ludności			
	1.01-31.12.2024 r. (liczba ludności powiatu sochaczewskiego - 83 057)		1.01 -31.12.2023 r. (liczba ludności powiatu sochaczewskiego - 83 174)	
	Liczba	Zapad.	Liczba	Zapad.
Salmonellozy- pokarmowe	49	59	26	31,26
- posocznica	1	1,2	1	1,2

Inne bakteryjne zakażenia jelitowe:				
- w tym wywołane przez <i>E.coli</i> biegunkotwórczą	2	2,41	-	-
- w tym wywołane przez <i>Campylobacter</i>	1	1,2	1	1,2
- w tym wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i>	1	1,2	-	-
- w tym wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	28	33,71	42	50,5
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe nieokreślone	-	-	1	1,2
Giardioza (lamblioza)	11	13,24	4	4,81
Wirusowe zakażenia jelitowe:				
- Rotawirusy	28	33,71	6	7,21
- Norowirusy	20	24,08	9	10,82
- inne określone	20	24,08	10	12,02
- Nieokreślone	3	3,61	4	4,81
- w tym dzieci do lat 2	34	40,94	18	21,64
Biegunki i zapalenia żołądkowo – jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu - ogółem	237	285,35	230	276,53
- u dzieci do lat 2	79	3654,02	86	3820,52
Krztusiec	112	134,85	1	1,2
Płonica (szkarlatyna)	80	96,32	60	72,14
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna ogółem	7	8,43	1	1,2
- róża	7	8,43	1	1,2
Gorączka Pontiac	-	-	1	1,2
Kiła	4	4,82	6	7,21
Rzeżączka	1	1,2	3	3,61
Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydia	-	-	4	4,81
Borelioza - ogółem	41	49,36	46	55,31
- w tym neuroborelioza	1	1,2	-	-
Styczność i narażenie na wściekliznę /potrzeba szczepień/	41	49,36	20	24,05

Kleszczowe zapalenie mózgu	-	-	1	1,2
Wirusowe zap. opon mózgowych:				
- enterowirusowe	-	-	4	4,81
- inne określone i nieokreślone	-	-	1	1,2
Ospa wietrzna	213	256,45	272	327,03
Różyczka	-	-	1	1,2
Odra	1	1,2	1	1,2
WZW				
- typu A	-	-	6	7,21
- typu B przewlekłe i BNO	12	14,45	5	6,01
- typu C przewlekłe i BNO	6	7,22	1	1,2
Nowo wykryte zakażenia HIV	3	3,61	2	2,4
Świnka	1	1,2	-	-
Choroba wyw. <i>Streptoc. Pneumoniae</i> , inwazyjna - ogółem	8	9,63	6	7,21
- zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	1,2	-	-
- posocznica	3	3,61	6	7,21
- inna określona i nieokreślona	5	6,02	1	1,2
Choroba wyw. <i>haemophilus influenzae</i> , inwazyjna - ogółem	1	1,2	1	1,2
- posocznica	1	1,2	1	1,2
Grypa i podejrzenia zachorowań na grypę - ogółem	1	1,2	4	4,81
- w tym dzieci 0-14lat	1	7,49	3	22,47
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	824	992,09	745	895,71
Zakażenie wirusem RSV - ogółem	92	110,77	51	61,32
- w tym u dzieci do lat 2	53	2451,43	38	1688,14
Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego	821	988,48	145	174,33

Tabela 1. Zachorowania na wybrane choroby zakaźne w powiecie sochaczewskim od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. oraz w porównywalnym okresie 2023 r.

(Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MZ-56 za lata 2023-2024)

Wskazać należy, że w 2024 roku najwyższy wskaźnik zapadalności, potwierdzony wynikami szybkich testów antygenowych, zarejestrowano u osób dorosłych w zakresie zakażeń wirusem SARS-CoV-2, tj. 992,09 na 100 000 mieszkańców i grypą, tj. 988,48 na 100 000

mieszkańców (liczba ludności powiatu sochaczewskiego – 83 057, stan na dzień 30.06.2024 r.).

W zakresie zgłaszalności chorób zakaźnych przeprowadzono 28 kontroli w podmiotach leczniczych. Czynności kontrolnych dokonano w formie analizy porównawczej chorób zakaźnych zarejestrowanych w danym podmiocie leczniczym w odniesieniu do zgłoszeń otrzymanych przez PPIS w Sochaczewie na formularzach zgłoszeń wskazanych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 10 grudnia 2019 r. w *sprawie zgłaszania podejrzeń i rozpoznań zakażeń, chorób zakaźnych oraz zgonów z ich powodu* (t. j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1045). Podczas kontroli weryfikowano również procedury epidemiologiczne stosowane w placówce celem sprawdzenia poprawności właściwego zgłoszenia przypadków podejrzeń/rozpoznań chorób zakaźnych oraz zakażeń przez podmiot leczniczy.

1.1. Choroby zakaźne objęte przez Światową Organizację Zdrowia programami eradykacji i eliminacji (odra, różyczka, poliomyelitis)

1.1.1 Odra

Odrę, podobnie jak różyczkę czy świnkę, cechuje cykliczne występowanie epidemicznych wzrostów zachorowań, co kilka lat. W ramach nadzoru epidemiologicznego, ustala się wszystkie osoby z bezpośredniej styczności z osobą, u której lekarz podejrzewa/rozpoznaje zachorowanie na odrę. Osoby, które nie chorowały na odrę i nie były szczepione, kierowane są na szczepienia poekspozycyjne w ciągu 72 godzin od momentu kontaktu, co chroni te osoby przed zachorowaniem i zapobiega szerzeniu się zachorowań.

W 2024 roku zarejestrowano 1 przypadek odrzy, wskaźnik zapadalności: 1,2 na 100 000 mieszkańców (liczba ludności powiatu sochaczewskiego – 83 057, stan na dzień 30.06.2024 r.). Zachorowanie dotyczyło kobiety w wieku 44 lat, brak udokumentowanych szczepień przeciwko odrze. Podjęto współpracę z Zakładem Wirusologii Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH w Warszawie w celu przeprowadzenia badań u ww. osoby w ramach programu WHO eliminacji odrzy/różyczki.

Przeprowadzono dochodzenie epidemiologiczne i podjęto natychmiastowe działania zmierzające do ograniczenia transmisji zachorowania. W ramach dochodzenia rozpoczęto ścisłą współpracę z przedstawicielami Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie oraz Państwowymi Powiatowymi Inspektorami Sanitarnymi. Poinformowano o konieczności objęcia wskazanych osób nadzorem lekarskim z uwzględnieniem weryfikacji dokumentacji medycznej pod kątem stanu uodpornienia wskazanej osoby przeciwko odrze oraz zgodności realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych zgodnych z Programem Szczepień Ochronnych (PSO).

W trakcie dochodzenia epidemiologicznego ustalono dwie osoby mające kontakt z osobą chorą manifestujące objawy kliniczne wskazujące na odrę. W związku z powyższym zarejestrowano ognisko epidemiczne odry. Nadzorem epidemiologicznym objęto łącznie 200 osób narażonych na zakażenie z powiatu sochaczewskiego i 33 innych powiatów w całej Polsce.

1.1.2 Różyczka

W 2024 r. nie zarejestrowano przypadków zachorowań na różyczkę w powiecie sochaczewskim.

1.1.3 Poliomyelitis (ostre nagminne porażenie dziecięce)

Polska od 2002 r. należy do regionu oficjalnie wolnego od *poliomyelitis*, jednak ze względu na aktualną sytuację epidemiologiczną na świecie prowadzenie nadzoru nad ostrymi porażeniami wiotkimi stało się działaniem priorytetowym. Pracownicy PSSE w Sochaczewie zaangażowali się w działania, aby prowadzony nadzór nad przypadkami OPW był skuteczniejszy i sprawniejszy.

W 2024 r. w ramach czynnego nadzoru nad ostrymi porażeniami wiotkimi systematycznie kontrolowano ZOZ „Szpitala Powiatowego” w Sochaczewie. Podczas kontroli weryfikowano procedury epidemiologiczne oraz wykaz jednostek chorobowych zgłaszanych do NFZ. Działania kontrolne pozwoliły potwierdzić lub wykluczyć występowanie dzikich wirusów polio w powiecie sochaczewskim. Ponadto PPIS w Sochaczewie regularnie otrzymywał informacje z Oddziału Pediatrycznego ZOZ „Szpitala Powiatowego” w Sochaczewie, dotyczącą braku stwierdzonych zachorowań na porażenie wiotkie w grupie hospitalizowanych dzieci. W 2024 roku nie stwierdzono zachorowań na ostre porażenia wiotkie na terenie powiatu sochaczewskiego.

1.2.Ostre infekcje układu oddechowego (grypa, SARS-CoV-2, RSV)

1.2.1. Grypa

W związku z wejściem w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 lipca zmieniającego rozporządzenie w sprawie programu badań statystyki publicznej na rok 2023 znoszącego obowiązek składania przez placówki medyczne do Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawozdań MZ-55 „Tygodniowy, dzienny meldunek o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę”, rejestracji podlegały jedynie przypadki zachorowań na grypy potwierdzone szybkim testem antygenowym lub grypy spełniające kryteria przypadku

prawdopodobnego lub potwierdzonego, zgodnie z obowiązującą Definicją przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

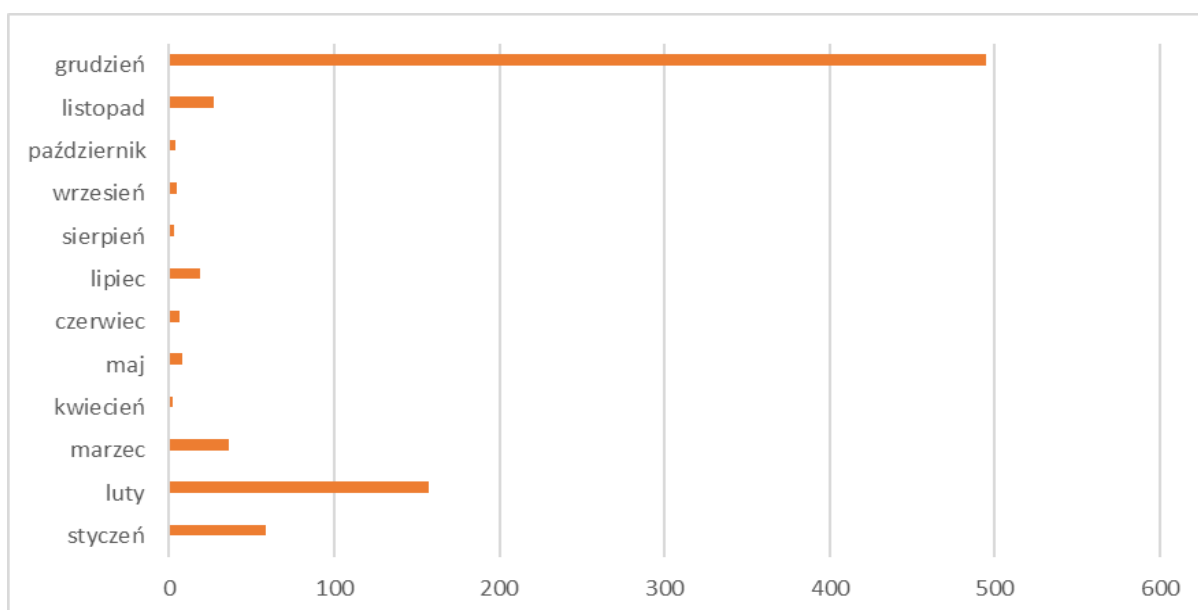
W 2024 r. na nadzorowanym terenie odnotowano 821 zachorowań na gripę potwierdzoną szybkim testem antygenowym, wskaźnik zapadalności: 988,48 na 100 000 mieszkańców (liczba ludności powiatu sochaczewskiego – 83 057, stan na dzień 30.06.2024 r.).

Ponadto zarejestrowano 1 przypadek u dziecka w wieku 0-14 lat spełniający kryteria przypadku potwierdzonego, wskaźnik zapadalności: 7,57 na 100 000 mieszkańców (liczba ludności powiatu sochaczewskiego – 83 057, stan na dzień 30.06.2024 r.).

Ponadto PPIS w Sochaczewie wytypował jedną placówkę medyczną na terenie powiatu sochaczewskiego biorącą udziału w systemie SENTINEL w ramach nadzoru epidemiologiczno-wirusologicznego nad gripą.

Pracownicy PSSE w Sochaczewie utrzymują stały kontakt z placówką, celem zintensyfikowania działań w zakresie pobierania i przekazywania do WSSE w Warszawie próbek do badań w kierunku grypy.

Poniżej na wykresie przedstawiono zachorowania na gripę potwierdzoną szybkim testem antygenowym z podziałem na poszczególne miesiące. Wskazać należy, że najwięcej przypadków odnotowano w grudniu, tj. 495, a najmniej w kwietniu, tj. 2 przypadki. Zachorowania powodowane przez gripę cechują się sezonowością. W okresie zimowym zachorowania osób na gripę występują najliczniej.

Wykres 1. Liczba zachorowań na gripę potwierdzoną szybkim testem antygenowym w roku 2024 w powiecie sochaczewskim.

(Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MZ-56 w roku 2024)

1.2.2. Zakażenia wywołane wirusem SARS-CoV-2

W 2024 r. na bieżąco monitorowano i analizowano sytuację epidemiologiczną na terenie powiatu sochaczewskiego w zakresie występowania przypadków COVID-19. Do września 2024 r. kontynuowano pracę w Systemie Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS), następnie w Systemie Rejestracji Wywiadów Epidemiologicznych (SRWE). Prowadzono bieżący nadzór nad osobami, u których stwierdzono dodatni wynik badania w kierunku wirusa SARS-CoV-2. Przeprowadzono szczegółowe wywiady z pacjentami hospitalizowanymi.

W 2024 r. na terenie powiatu sochaczewskiego odnotowano 824 przypadków sporadycznych, wskaźnik zapadalności: 992,09 na 100 000 mieszkańców (liczba ludności powiatu sochaczewskiego – 83 057, stan na dzień 30.06.2024 r.). Nie zarejestrowano występowania ognisk epidemicznych wywołanych wirusem SARS-CoV-2.

1.2.3. Zakażenia wirusem oddechowym RSV

Wirus RSV jest istotną przyczyną wirusowych zakażeń górnych i dolnych dróg oddechowych, w tym zapaleń płuc i hospitalizacji osób starszych, z obniżoną odpornością i dzieci do 5. roku życia. Zachorowania powodowane przez RSV cechują się sezonowością, tj. w okresie zimowym występują najliczniej od listopada do stycznia, a w okresie wiosennym od miesiąca marca do maja.

W 2023 r. RSV został objęty nadzorem epidemiologicznym. Obowiązek ten wdrożono rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 23 lutego 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zgłaszania podejrzeń i rozpoznań zakażeń, chorób zakaźnych oraz zgonów z ich powodu (Dz.U. z 2023 r. poz. 348). Zgodnie z nim lekarz na podstawie art. 27 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2024 r. poz. 924 z późn. zm.) ma obowiązek zgłoszenia do państwowego powiatowego inspektora sanitarnego rozpoznania zakażenia RSV w przypadku zachorowań potwierdzonych dodatnim wynikiem szybkiego testu antygenowego lub badań laboratoryjnych (mających na celu izolację wirusa RSV lub wykrycie kwasu nukleinowego wirusa RSV). W 2024 r. w powiecie sochaczewskim zarejestrowano 92 przypadki zachorowań na RSV.

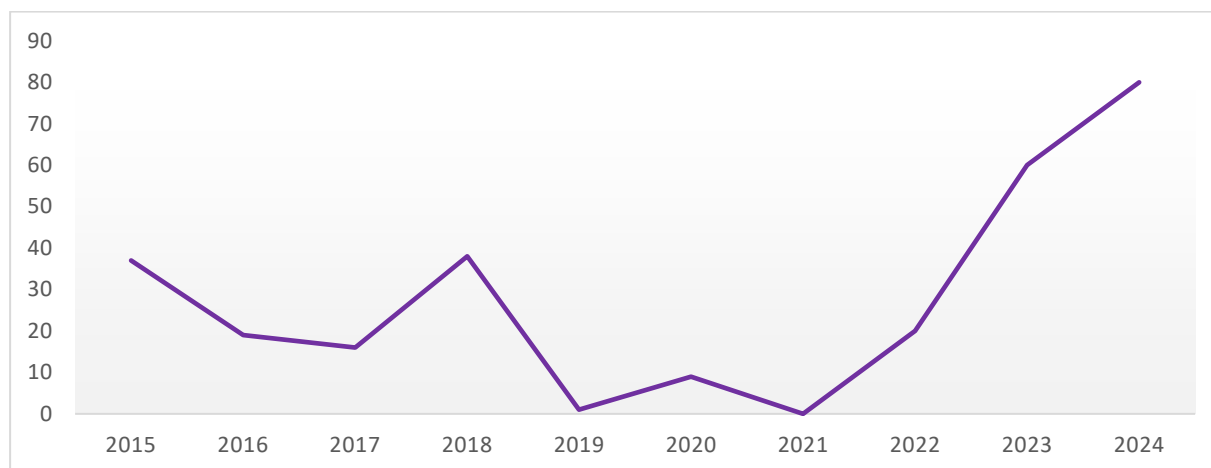
1.3. Bakteryjne choroby dróg oddechowych

1.3.1. Szkarlatyna

Płonica (szkarlatyna) jest ostrą, wysypkową chorobą zakaźną, wywołaną przez paciorkowce grupy A. W 2024 roku zarejestrowano 80 zachorowań na szkarlatynę, z czego

9 przypadków wymagały hospitalizacji. W porównaniu do 2023 roku, w którym zarejestrowano 60 zachorowań, zaobserwowano wzrost zachorowań o 20 przypadków.

Poniższa krzywa ilustruje zachorowania na płonicę w poszczególnych latach. W latach 2015-2018 liczba przypadków utrzymywała się na podobnym poziomie. W 2019 roku odnotowano gwałtowny spadek przypadków. Od roku 2022 nastąpił wyraźny wzrost liczby przypadków. Od roku 2023 liczba zachorowań ciągle wzrasta

Wykres 2. Zachorowania na płonicę (szkarlatynę) w powiecie sochaczewskim w latach 2015-2024.

(Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MZ-56 za lata 2015-2024)

1.3.2. Krztusiec

Krztusiec jest ostrą, zakaźną chorobą dróg oddechowych głównie wieku dziecięcego, wywołaną przez pałeczkę krztuśca *Bordetella pertussis*. Typową cechą jest napadowy, szczekający kaszel z wydzielaniem lepkiej plwociny. Obecna sytuacja epidemiologiczna krztuśca w Polsce jest bardzo niepokojąca. W roku 2024 odnotowano znaczny wzrost zachorowań. Pomimo dostępnych szczepień, krztusiec nadal jest poważnym zagrożeniem zdrowotnym. Przechorowanie lub zaszczepienie w dzieciństwie nie zapewnia odporności na całe życie. Na obecną sytuację epidemiologiczną krztuśca wpływ ma wiele czynników. Wśród możliwych przyczyn wzrostu zachorowań należy wymienić:

- spadek akceptacji dla szczepień, a w związku z tym zmniejszenie stanu zaszczepienia populacji przeciw krztuścowi;
- wygasanie odporności w wyniku upływu lat od szczepień podstawowych realizowanych w dzieciństwie i podania ostatniej dawki przypominającej szczepionki w kolejnych latach. Warto zaznaczyć, że ostaną dawka szczepienia przeciw krztuścowi w ramach obowiązkowego kalendarza szczepień jest podawana osobom w 14 r.ż. Kolejne dawki przypominające szczepionek ze składnikiem krztuśca to już szczepienia zalecane, czyli odpłatne, a więc mniej popularne;

- cykliczność występowania epidemicznych zachorowań na krztusiec, występuje co 3-5 lat. Zjawisko to obserwujemy w wielu krajach. Według danych retrospektywnych cykliczny wzrost zachorowań na krztusiec może przypadać właśnie w tym roku.

Podobnie jak w Polsce, również w powiecie sochaczewskim, zaobserwowano istotny i nagły wzrost zachorowań wywołanych przez *Bordetella pertussis*.

Wskazać należy, że w 2022 r. oraz w 2023 r. zarejestrowano po 1 przypadku zachorowania. Natomiast w 2024 roku w powiecie sochaczewskim odnotowano 112 zachorowań na krztusiec, wskaźnik zapadalności na krztusiec wynosił: 134,85 na 100 000 mieszkańców (liczba ludności powiatu sochaczewskiego – 83 057, stan na dzień 30.06.2024 r.).

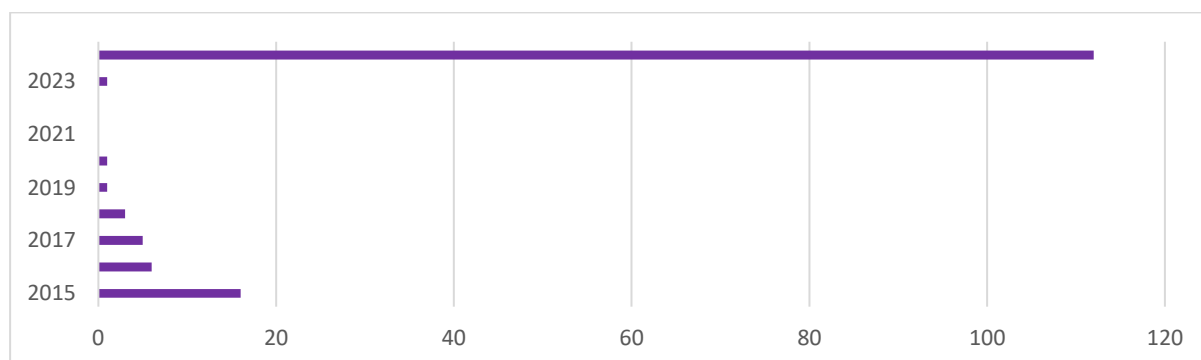
W roku 2024 wskaźnik zapadalności na krztusiec w Polsce wynosił 85,4 na 100 000 mieszkańców. Natomiast w województwie mazowieckim wskaźnik zapadalności na krztusiec wynosił 1,20 na 100 000 mieszkańców.

Ogółem w powiecie sochaczewskim 17 przypadków zachorowań na krztusiec wymagało hospitalizacji, 59 przypadków zachorowań dotyczyło dzieci w wieku od 0 do 18 r.ż. Ponadto zarejestrowano 8 ognisk rodzinnych wywołanych przez *Bordetella pertussis*.

W każdym przypadku zachorowania postępowano zgodnie z Instrukcją postępowania w przypadku zgłoszenia do PSSE podejrzenia/ zachorowania na krztusiec/ dodatniego wyniku badania w kierunku *Bordetella pertussis*.

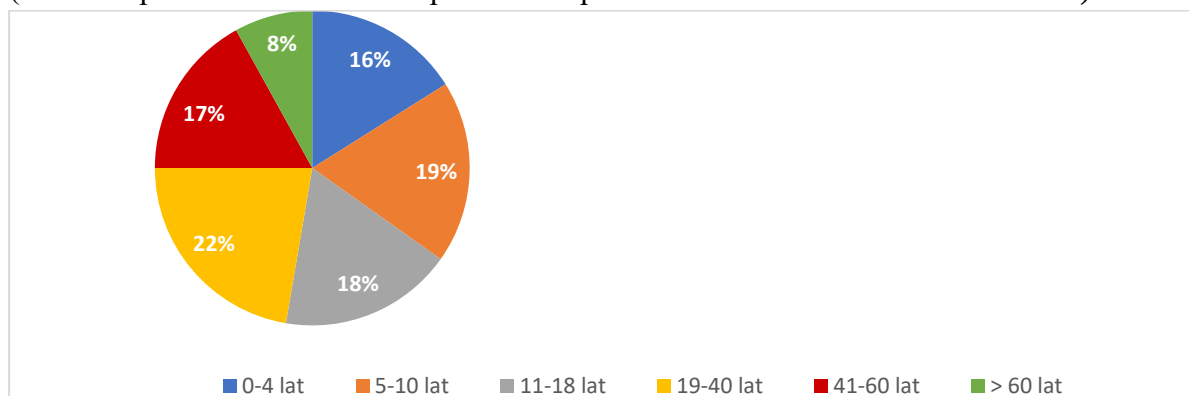
W związku z powyższym obejmowano nadzorem epidemiologicznym najbliższe otoczenie chorego, każdorazowo wysyłało pisma do lekarzy pierwszego kontaktu z prośbą o objęcie nadzorem lekarskim. Pacjentom i osobom ze styczności przekazywano informacje o objawach i drogach przenoszenia choroby, badaniach diagnostycznych w kierunku krztuśca. Każdorazowo zalecano kontakt z lekarzem pierwszego kontaktu, wietrzenie pomieszczeń i dezynfekcję w środowisku chorego. Podejmowano adekwatne do sytuacji działania przeciwepidemiczne polegając obejmowaniu nadzorem epidemiologicznym osób ze styczności.

Poniżej przedstawiono wykres obrazujący zachorowania wywołane przez *Bordetella pertussis* w powiecie sochaczewskim w latach 2015-2024.

Wykres 3. Zachorowania na krztusiec w powiecie sochaczewskim w latach 2015-2024.

(Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MZ-56 za lata 2015-2024)

Wykres 4. Zachorowania na krztusiec ze względu na wiek chorych.

(Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MZ-56 w roku 2024)

Największy odsetek przypadków zachorowań zarejestrowano u osób w wieku 19-40 lat, tj. 22%, a najmniejszy w grupie wiekowej powyżej 60 lat, tj. 8%.

1.3.3. Gruźlica

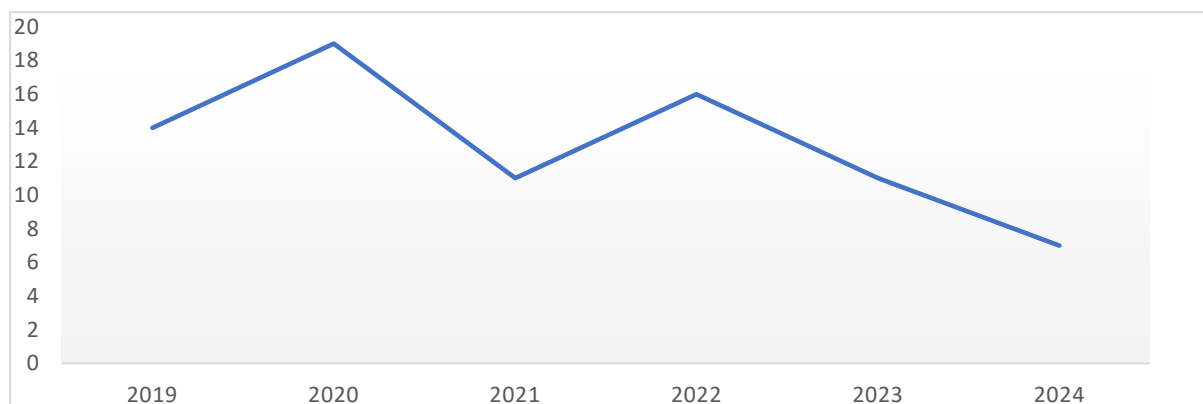
W ramach nadzoru epidemiologicznego, każdorazowo po otrzymaniu zgłoszenia ustala się wszystkie osoby z bezpośredniej styczności z osobą prątkującą. Pacjentów z kontaktu obejmuje się nadzorem epidemiologicznym, kierując się oceną ryzyka zakażenia występującego u osób z otoczenia w zależności od rodzaju kontaktu oraz obecności czynników wysokiego ryzyka zachorowania takich jak wiek, immunosupresja. Informacje o wytypowanych osobach przekazuje się do lekarza rodzinnego, celem objęcia nadzorem lekarskim. Jedną z ważniejszych metod zapobiegania szerzeniu się gruźlicy w społeczeństwie jest wczesne wykrycie choroby i natychmiastowe poddanie chorego leczeniu.

W 2024 r. na terenie powiatu sochaczewskiego wystąpiło 7 nowych zachorowań na gruźlicę. W powiecie sochaczewskim zachorowania odnotowano u osób w wieku od 8 do 68 lat. Najczęstszą postacią gruźlicy była gruźlica płuc. Wystąpił 1 przypadek zachorowania u dziecka w wieku 8 lat i dotyczył chorego nieprątkującego. Nie odnotowano ognisk epidemicznych /rodzinnych gruźlicy. Nie wydawano decyzji w celu przymuszenia do poddania się badaniom diagnostycznym, leczeniu, hospitalizacji.

Wskaźnik zapadalności na gruźlicę (wszystkie postaci gruźlicy) w powiecie sochaczewskim w 2024 r. wynosił: 8,43 na 100 000 mieszkańców (liczba ludności powiatu sochaczewskiego – 83 057, stan na dzień 30.06.2024 r.). Wskaźnik zapadalności na gruźlicę w Polsce w roku 2023 (do końca III kwartału) wynosił 8,2. Natomiast w województwie mazowieckim wskaźnik zapadalności na gruźlicę wynosił 7,4.

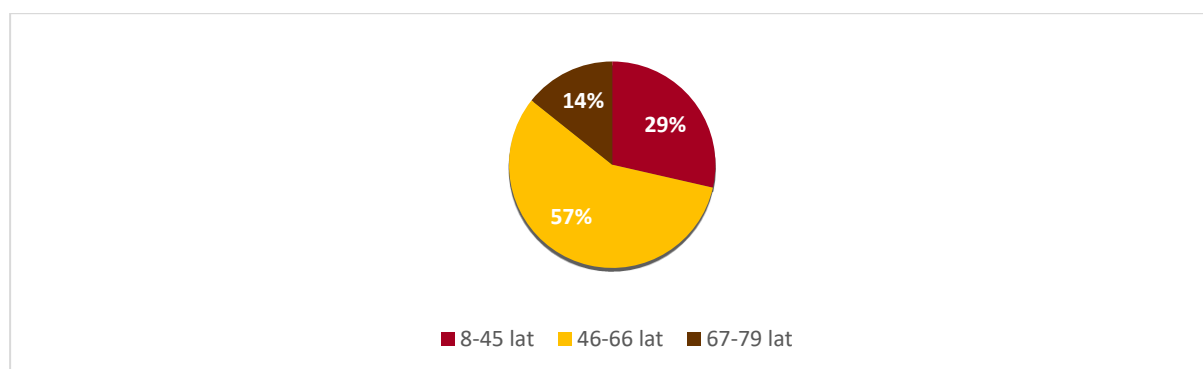
Poniżej, na wykresie, przedstawiono zachorowania na gruźlicę w powiecie sochaczewskim w latach 2015-2024. W porównaniu do lat ubiegłych w powiecie sukcesywnie spada liczba

zachorowań na gruźlicę (w roku 2022 r. zarejestrowano 16 przypadków, w roku 2023 - 11 przypadków). Najwięcej zachorowań wystąpiło w roku 2020, tj. 19 przypadków, najmniej zachorowań w roku 2024, tj. 7 przypadków. Wyższy odsetek chorych stanowią mężczyźni, mieszkający w mieście.

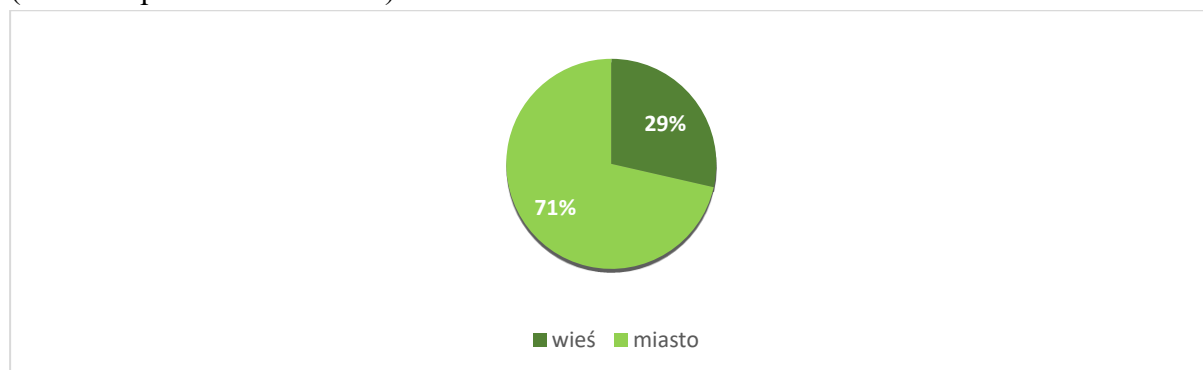

Wykres 5. Zachorowania na gruźlicę w powiecie sochaczewskim w latach 2019 - 2024.
(Źródło: opracowanie własne za lata 2019-2024)

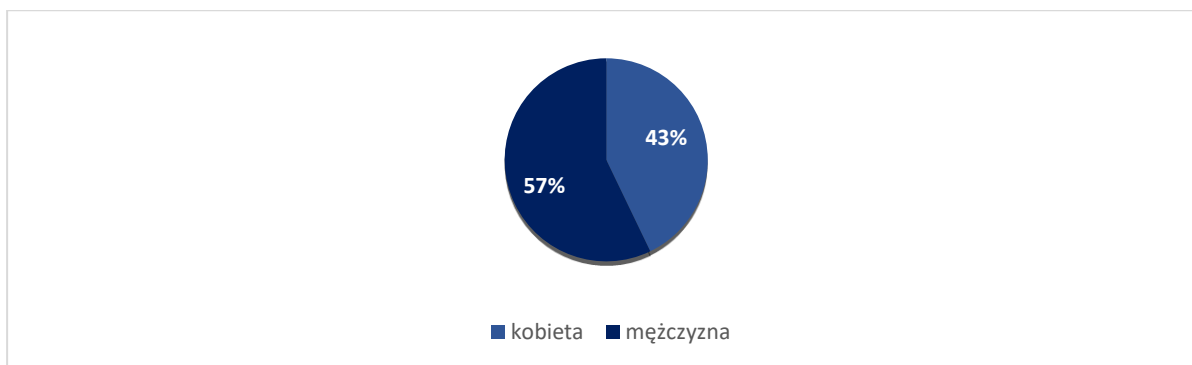
Wykresy nr 6, 7 i 8 przedstawiają zachorowania na gruźlicę ze względu na wiek, miejsce zamieszkania i płeć pacjentów. Należy wskazać, że większość zachorowań dotyczy osób w przedziale wiekowym od 46 do 66 lat

Wykres 6. Zachorowania na gruźlicę w powiecie ze względu na wiek chorych.
(Źródło: opracowanie własne)

Wykres 7. Zachorowania na gruźlicę ze względu na miejsce zamieszkania.
(Źródło: opracowanie własne)

Wykres 8. Zachorowania na gruźlicę ze względu na płeć.
(Źródło: opracowanie własne)

1.4. Choroby przenoszone drogą pokarmową

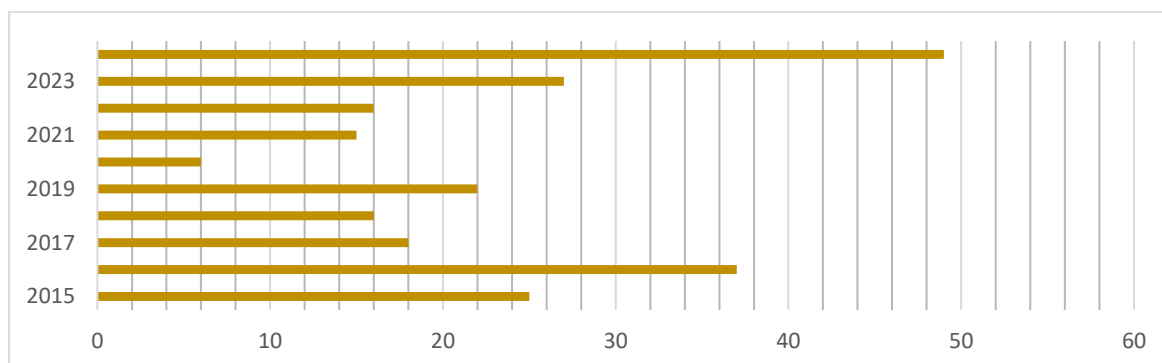
1.4.1. Zatrucia pokarmowe wywołane pałeczkami *Salmonella*

W omawianym 2024 roku odnotowano znaczący wzrost zachorowań na *salmonellę* w porównaniu do lat ubiegłych. W roku sprawozdawczym zatrucia pokarmowe wywołane przez powyższą bakterię zarejestrowano u 49 osób, zachorowało 28 kobiet i 21 mężczyzn. Najczęściej zachorowania dotyczyły dzieci i młodzieży, w poszczególnych grupach wiekowych: 0-4 lat – 23 osoby, 5-15 lat – 14 osób. Zarejestrowano 1 przypadek posocznicy. Spośród wszystkich zachorowań 31 przypadków w trakcie rozpoznania i leczenia było hospitalizowanych. Najwięcej zakażeń odnotowano w październiku 2024 roku. W większości rejestrowano zachorowania pojedyncze, niepowiązane epidemiologicznie o nieznanym źródle zakażenia. Wystąpiły również 3 ogniska epidemiczne, wywołane *Salmonella enteritidis*.

W związku z wystąpieniem zachorowań postępowano zgodnie z *Procedurą postępowania organów PIS w ognisku choroby przenoszonej drogą pokarmową*. Ponadto przeprowadzano pogłębione wywiady epidemiologiczne zarówno z lekarzami zgłaszającymi zachorowania jak i z pacjentami. W trakcie wystąpienia ogniska pokarmowego niezwłocznie przeprowadzano dochodzenie epidemiologiczne, przy współpracy z pionem Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia. Podejmowano adekwatne do sytuacji działania przeciwepidemiczne polegające, m.in. na: przeprowadzeniu kontroli sanitarnej w miejscu produkcji potraw i pobieraniu próbek kału od osób chorych w celu identyfikacji czynnika etiologicznego.

Poniżej na wykresie przedstawiono zachorowania na zatrucia pokarmowe wywołane przez powyższą bakterię w powiecie sochaczewskim w latach 2015 - 2024. Z danych statystycznych dotyczących zachorowań wywołanych przez zatrucia pokarmowe wywołane przez *salmonellę* wynika, że w powiecie sochaczewskim rejestruje się tendencję wzrostową zachorowań. Najwięcej zakażeń wystąpiło w roku 2024, najmniej w 2020 roku. W latach 2017-2019 liczba przypadków pozostawała na stałym, stabilnym poziomie. Wskazać należy, że w 2024 roku liczba

przypadków wynosiła 49, tj. liczba zakażeń wzrosła o około 81 % w porównaniu do roku 2023, w którym zarejestrowano 27 przypadków zachorowań.

Wykres 9. Zachorowania na zatrucia pokarmowe wywołane przez bakterię *Salmonella* w powiecie sochaczewskim w latach 2015 - 2024.

(Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MZ-56 za lata 2015-2024)

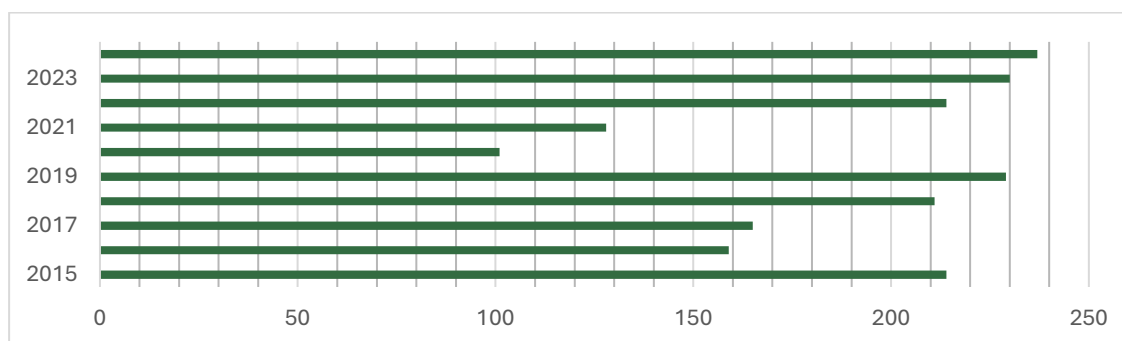
1.4.2. Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu

Sytuacja epidemiologiczna zachorowań na biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO w ostatnich dwóch latach utrzymuje się na podobnym poziomie, odnotowano 237 zachorowań, w tym 79 przypadków dotyczyło dzieci do 2 roku życia. Ogółem 93 osoby wymagały hospitalizacji.

Poniższy wykres zawiera dane o zachorowaniach na biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w poszczególnych latach. Wskazać należy, że w latach 2015-2019 liczba przypadków utrzymywała się na stałym, stabilnym poziomie.

Od roku 2022 obserwowano wzrost liczby zachorowań na wskazaną jednostkę chorobową względem lat 2020 i 2021. Na spadek zachorowań w tych latach wpływ miała pandemia koronawirusa.

Najniższą liczbę zachorowań odnotowano w roku 2020, tj. 101 przypadków, najwyższą natomiast w roku 2024, tj. 237 zachorowań.

Wykres 10. Zachorowania na Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w poszczególnych latach.

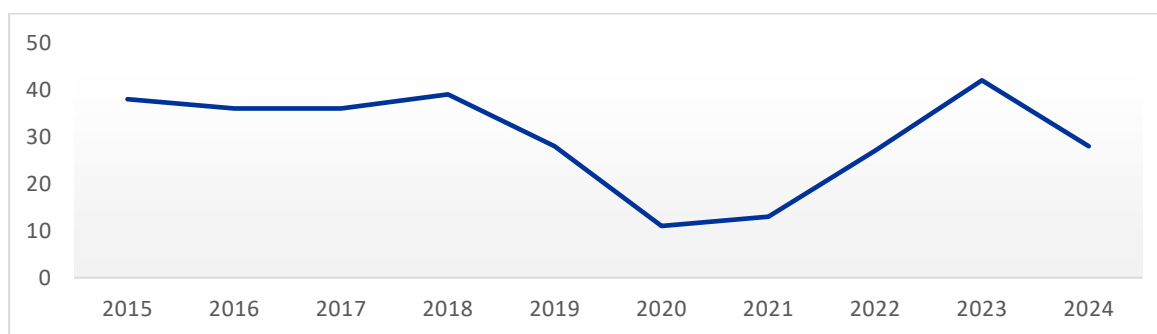
(Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MZ-56 za lata 2015-2024)

1.4.3. Inne bakteryjne zakażenie jelit wywołane przez *Clostridium difficile*

Clostridium difficile jest bakterią powszechnie występującą w środowisku. Kolonizacja tym patogenem jest szczególnie częsta w warunkach szpitalnych. Do wystąpienia choroby przyczynia się narażenie na czynniki ryzyka, tj. wiek, antybiotykoterapia, hospitalizacja, obciążenie chorobami dodatkowymi.

W 2024 roku zarejestrowano 28 przypadki zakażeń jelitowych wywołanych przez bakterię *Clostridium difficile*, co stanowi spadek liczby zachorowań w stosunku do roku poprzedniego, w którym wykryto 42 przypadki. Najwięcej zachorowań w roku 2024 odnotowano w grupie powyżej 70 roku życia. Wszystkie przypadki wymagały hospitalizacji. W roku 2024 ww. bakteria była przyczyną zgonów u czterech pacjentów w wieku powyżej 81 r.ż. Z uwagi na pandemię COVID-19 w latach 2020-2021 zarejestrowano najniższą zapadalność na *Clostridium difficile*, tj. 11 przypadków w roku 2020, a 13 zachorowań w roku 2021.

Poniższa krzywa obrazuje zachorowania wywołane przez *Clostridium difficile* w powiecie sochaczewskim w latach 2015-2024.

Wykres 11. Zachorowania na zakażenia jelitowe wywołane przez bakterie *Clostridium difficile* w poszczególnych latach.

(Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MZ-56 za lata 2015-2024)

1.5. Zakażenia wirusowe

Najważniejsze choroby przenoszone drogą pokarmową o etiologii wirusowej (rotawirusy, norowirusy i WZW A) występują wyłącznie u ludzi, a szerzą się przez kontakt bezpośredni, pośredni lub poprzez wtórne skażenie żywności.

Aby zapobiegać występowaniu chorób przenoszonych drogą pokarmową, zawsze należy przestrzegać zasad higieny opisanych np. w informacji WHO pn.: 5 kroków do bezpiecznej żywności, czyli:

- ✓ utrzymywanie czystości,
- ✓ oddzielanie żywności surowej od ugotowanej,
- ✓ poddawanie żywności właściwej obróbce termicznej (gotowanie, pieczenie itp.),
- ✓ przechowywanie żywności w odpowiedniej temperaturze,
- ✓ używanie bezpiecznej wody i żywności.

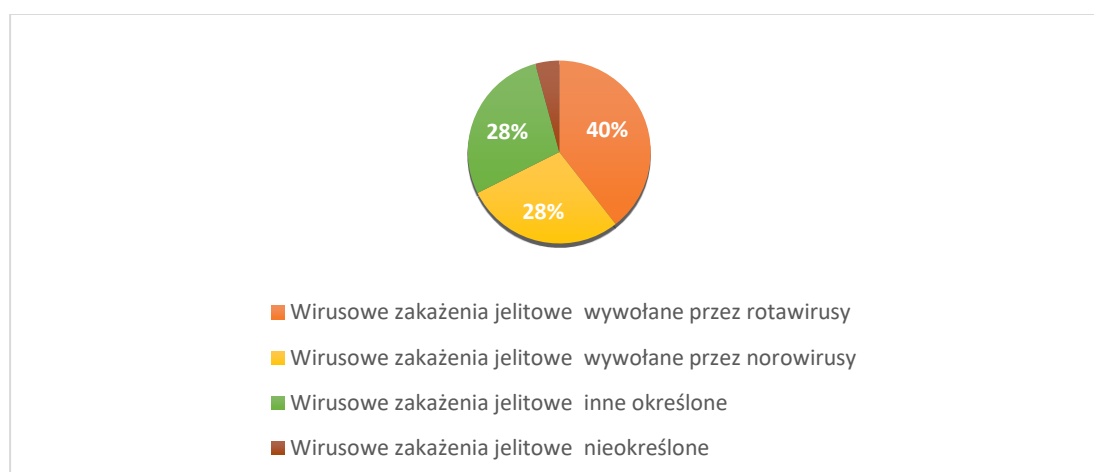
1.5.1. Rotawirusy, norowirusy, wirusowe zakażenia jelitowe inne określone (adenowirusy) oraz wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone

W 2024 roku odnotowano wzrost, w porównaniu do lat ubiegłych, zachorowań o etiologii wirusowej. Ogółem zarejestrowano 71 przypadków zakażeń wirusowych. Wszystkie osoby w trakcie zachorowania i leczenia były hospitalizowane.

Poniżej na wykresie przedstawiono zachorowania na wirusowe zakażenia jelitowe w roku 2024 z podziałem na zachorowania wywołane przez rotawirusy, norowirusy, wirusowe zakażenia jelitowe inne określone (adenowirusy) i wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone.

W roku 2024 największy udział procentowy zakażeń (40%) dotyczył wirusowych zakażeń jelitowych wywołanych przez rotawirusy, najmniejszy odsetek stanowiły wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone (4%). Ponadto w roku sprawozdawczym zarejestrowano ognisko pokarmowe, którego czynnikiem etiologicznym były rotawirusy.

W zapobieganiu zbiorowym zakażeniom układu pokarmowego, najważniejszą rolę odgrywa oświata zdrowotna, poprzez propagowanie szczepień ochronnych małych dzieci przeciw rotawirusom oraz kształtowanie zachowań prozdrowotnych na rzecz higieny przygotowania posiłków oraz zwiększania higieny osobistej i otoczenia.

Wykres 12. Wirusowe zakażenia jelitowe w powiecie sochaczewskim w 2024 roku.
(Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MZ-56 w roku 2024)

1.5.2. Wirusowe Zapalenie Wątroby typu A

Wirusowe zapalenie wątroby typu A (WZW A) jest chorobą wywoływaną przez wirus A zapalenia wątroby z rodziny Picornaviridae, który jest odporny na działanie czynników zewnętrznych takich jak: temperatura, substancje chemiczne. Ludzie są jedynym rezerwuarem wirusa wywołującego WZW A, który przenoszony jest głównie drogą pokarmową. Początek choroby jest nagły, przebieg kliniczny zależy w dużym stopniu od wieku chorego. Przebieg

zakażenia u małych dzieci w ponad 90 % jest bezobjawowy. Zachorowania dzieci przebiegają skąpoobjawowo, osoby dorosłe chorują ciężiej, na ogół pełnoobjawowo.

W 2024 r. na terenie powiatu sochaczewskiego odnotowano spadek zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A. Porównując do roku 2023, w którym odnotowano 6 przypadków zachorowań, w roku sprawozdawczym nie zarejestrowano zakażeń na WZW A.

1.6. Choroby krwiopochodne

1.6.1. Wirusowe Zapalenie Wątroby B, C

W powiecie sochaczewskim, podobnie jak w całej Polsce, zachorowania na ostre wirusowe zapalenie wątroby typu B (WZW B) oraz typu C (WZW C) na przestrzeni kilku lat utrzymywały się na niskim poziomie.

Ze względu na brak szczepionki oraz bezobjawowy przebieg choroby, wirus HCV stanowi bardzo poważne zagrożenie, ponieważ nieleczone zakażenie może doprowadzić do poważnych konsekwencji zdrowotnych, takich jak: marskość, rak wątroby. Brak szczepionki przeciwko HCV powoduje, że szerzeniu się zachorowań na WZW C można zapobiec jedynie w drodze działań nieswoistych tj. na wdrażaniu i utrzymywaniu wysokich standardów higieniczno-sanitarnych. W przypadku zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i C celowe są również działania o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym, mające na celu podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa z zakresu zapobiegania szerzeniu się zakażenia HCV i HBV.

Wskazać należy, że w porównaniu do roku 2023 odnotowano wzrost przypadków WZW B i WZW C. W 2024 r. utrzymały się w tendencji wzrostowej, w powiecie sochaczewskim zarejestrowano: 12 przypadków WZW B, tj. o 7 przypadków więcej niż w roku 2023 oraz 6 zachorowań na WZW C tj. o 5 zakażeń więcej niż w roku 2023. W roku sprawozdawczym nie stwierdzono ostrych zakażeń wirusowych zapaleń wątroby typu B i C.

1.7. Choroby odzwierzęce

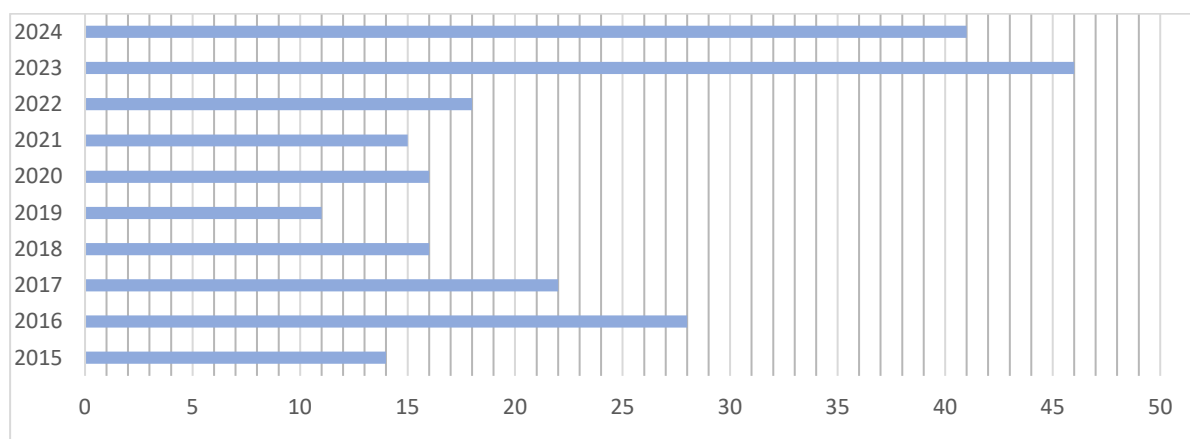
1.7.1. Choroba z Lyme

Choroba z Lyme (borelioza) jest wieloukładową chorobą zakaźną, wywołaną przez krętki *Borrelia burgdorferi*. Jest to zakażenie odzwierzęce, przenoszone przez kleszcze.

Wczesne rozpoznanie i skuteczne leczenie w początkowej fazie choroby warunkuje ograniczenie wystąpienia powikłań. Choroba z Lyme stanowi najczęściej występującą chorobę odkleszczową w Polsce. W 2024 roku zarejestrowano 1 przypadek neuroboreliozy, który wymagał hospitalizacji.

Na wykresie zilustrowano zachorowania na boreliozę w poszczególnych latach. Od 2015 do 2020 roku zachorowania na boreliozę kształtowały się na stabilnym, podobnym

poziomie. W latach 2023-2024 nastąpił gwałtowny wzrost zachorowań, tj. 46 przypadków w roku 2023, a 41 przypadków w roku 2024.

Wykres 13. Zachorowania na Choroba z Lyme w powiecie sochaczewskim w poszczególnych latach.

(Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MZ-56 za lata 2015-2024)

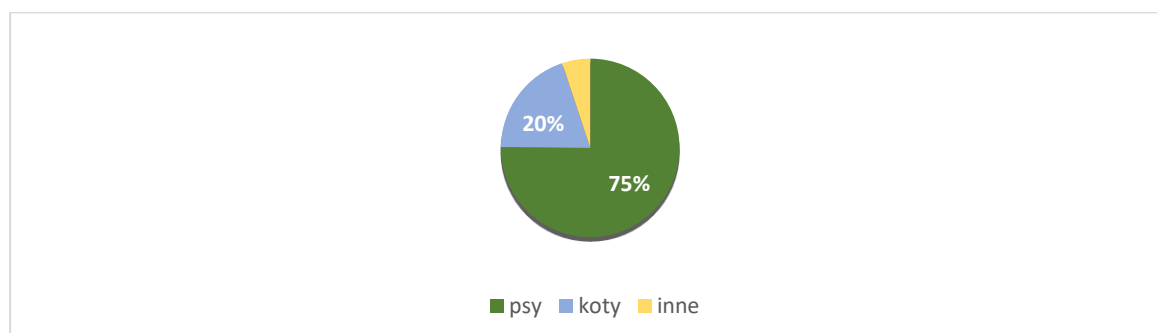
1.7.2. Kleszczowe zapalenie mózgu (KZM)

Kleszczowe zapalenie mózgu to wirusowa choroba ośrodkowego układu nerwowego przenoszona przez kleszcze. Czynnikiem etiologicznym są wirusy z rodziny Flaviviridae. W 2024 r. nie zarejestrowano zachorowań na KZM.

1.7.3. Pokąsania przez zwierzęta

Ogółem w 2024 roku, opracowano epidemiologicznie 157 przypadków pokąsań przez zwierzęta, zarówno domowe jak i dzikie, co stanowi 53 pogryzień więcej niż w roku 2023. Najwięcej pokąsań tj. 118 przypadków to pogryzienia przez psy, co stanowi 75 % wszystkich pokąsań. Zarejestrowano 31 przypadków pokąsań przez koty, w tym 16 dzikich, bezpańskich.

Zarejestrowano pojedyncze pokąsania przez żółwia, koguta, kunę i nietoperza. Ponadto jedna osoba miała kontakt z krwią sarny, a dwie osoby z żywą szczepionką przeciwko wścieklźnie przeznaczoną dla lisów. Poniższy wykres przedstawia procentowy udział pokąsań przez różne zwierzęta.

Wykres 14. Pokąsania przez zwierzęta w 2024 roku.

(Źródło: opracowanie własne)

1.7.4. Wścieklizna

Wścieklizna to ostra wirusowa choroba ośrodkowego układu nerwowego ssaków, dla człowieka śmiertelna. Wirus wścieklizny przenoszony jest na człowieka ze śliną chorego zwierzęcia poprzez oślinienie lub ugryzienie skóry lub błony śluzowej. Głównym rezerwuarem wirusa są zwierzęta domowe i dzikie. Jedynym sposobem zapobiegania śmiertelnym skutkom zakażenia jest wdrożenie szczepień p/wściekliźnie.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 41 pacjentów, których objęto ze wskazań lekarskich szczepieniami ochronnymi przeciwko wściekliźnie, co stanowi 2-krotny wzrost w porównaniu do roku poprzedniego. Osoby pokąsane zostały zaszczepione z powodu braku możliwości wykluczenia choroby u zwierzęcia lub braku możliwości poddania zwierzęcia obserwacji weterynaryjnej.

W 2024 r. powodem narażenia był kontakt ze zwierzętami domowymi lub dzikimi, tj. z:

- ✓ psem - 26 osób,
- ✓ kotem - 10 osób,
- ✓ kuną - 1 osoba,
- ✓ sarną - 1 osoba,
- ✓ nietoperzem – 1 osoba.

Wspólnie z Inspekcją Weterynaryjną prowadzono czynny monitoring występowania chorób odzwierzęcych u ludzi objętych obowiązkiem monitorowania. W omawianym okresie na terenie powiatu sochaczewskiego nie stwierdzono przypadku zachorowania na wściekliznę u człowieka.

1.8. Choroby, przeciwko którym prowadzone są szczepienia ochronne

W 2024 r. na terenie nadzorowanym przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Sochaczewie nie odnotowano zachorowań na błonicę, tężec, poliomyelitis, meningokoki.

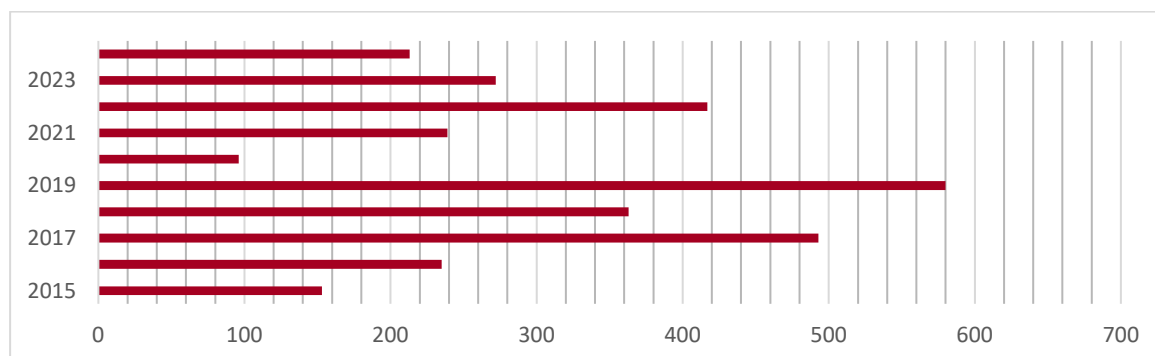
1.8.1. Ospa wietrzna

Ospa wietrzna jest chorobą wieku dziecięcego z przebiegiem najczęściej łagodnym. Poniższy wykres wskazuje zachorowania na ospę wietrzną w latach 2015-2024. W analizowanym okresie obserwuje się charakterystyczną dla ospy wietrznej zmienność zapadalności.

Najwyższą zapadalność na ww. chorobę zaobserwowano w roku 2019, najniższą w 2020. Od roku 2015 obserwowano tendencję wzrostową zachorowań. Natomiast od 2020 roku

zarejestrowano gwałtowny spadek przypadków, który był spowodowany przez pandemię koronawirusa.

W 2024 r. odnotowano spadek liczby zachorowań na ospę wietrzną w porównaniu do lat 2022-2023. W roku sprawozdawczym w powiecie sochaczewskim zarejestrowano 213 zachorowań na ospę wietrzną, w roku 2023 - 272 przypadki, natomiast 417 zachorowań wystąpiło w roku 2022.

Wykres 15. Zachorowania na ospę wietrzną w powiecie sochaczewskim w latach 2015-2024. (Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MZ-56 za lata 2015-2024)

1.8.2. Inwazyjna choroba pneumokokowa

Szczepki *Streptococcus pneumoniae* są przyczyną zapalenia gardła, ucha środkowego oraz zapalenia płuc często o ciężkim przebiegu z posocznica i zapaleniem opon mózgowo-rdzeniowych. W 2024 roku zarejestrowano 8 przypadków zachorowania wywołane zakażeniem bakteriami *Streptococcus pneumoniae*. Pneumokoki szerzą się drogą kropelkową, przez bliski kontakt oraz kontakt z przedmiotami zanieczyszczonymi wydzielina dróg oddechowych zakażonej osoby.

W powiecie sochaczewskim w 2024 r. najczęściej występowały zakażenia układu oddechowego. U dwóch osób przebieg choroby był bardzo ciężki, w powiecie sochaczewskim zarejestrowano dwa zgony spowodowane zapaleniem płuc wywołanym przez *Streptococcus pneumoniae*. Ponadto odnotowano 3 przypadki posocznicy i 1 zapalenie opon mózgowych wywołane ww. bakterią. W porównaniu do ubiegłego roku liczba zakażeń utrzymywała się na podobnym poziomie (w 2023 roku zarejestrowano 6 przypadków).

1.8.3. Inwazyjna choroba meningokokowa

W ramach nadzoru epidemiologicznego PPIS w Sochaczewie przy podejrzeniu rozpoznania inwazyjnej choroby meningokokowej niezwłocznie rozpoczyna dochodzenie epidemiologiczne: w tym nadzór epidemiologiczny osób ze styczności z chorym na inwazyjne zakażenie *Neisseria meningitidis*. Wytypowane osoby kierowane są do lekarzy, celem

ewentualnego wdrożenia chemioprophylaktyki. W 2024 r. w powiecie sochaczewskim nie zarejestrowano przypadków zachorowań na chorobę meningokokową.

1.8.4. Choroba wywołana przez *Haemophilus influenzae*

W 2024 roku zarejestrowano 1 zakażenie wywołane przez *Haemophilus influenzae* w postaci posocznicy. Zakażenie zdiagnozowano u noworodka, który był hospitalizowany w Mazowieckim Szpitalu Bródnowskim w Warszawie.

2. Szczepienia Ochronne

W 2024 roku, na terenie powiatu sochaczewskiego, szczepienia ochronne dzieci i młodzieży prowadzono zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych (PSO). Szczepienia ochronne na terenie powiatu sochaczewskiego realizowane są przez 21 podmiotów leczniczych, które prowadzą 21 punktów szczepień. Wszystkie obiekty podlegały bieżącemu nadzorowi Sekcji Epidemiologii w zakresie realizacji szczepień ochronnych, w tym:

- ✓ utrzymywania warunków sanitarno-higienicznych pomieszczeń (wyposażenie niezbędne do realizacji szczepień),
- ✓ magazynowania i transportu preparatów szczepionkowych,
- ✓ zakresu, terminów i realizacji szczepień ochronnych,
- ✓ prowadzenia dokumentacji medycznej w zakresie wykonywania szczepień ochronnych,
- ✓ gospodarki preparatami szczepionkowymi,
- ✓ nadzoru nad odczynami szczepionkowymi.

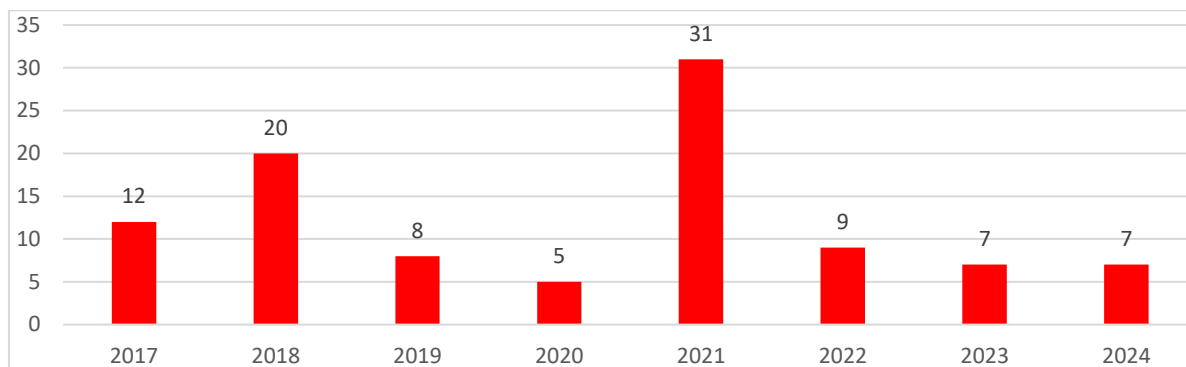
W 2024 r. nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie organizacji realizacji szczepień ochronnych przez placówki. Podczas kontroli wydawano zalecenia dotyczące podejmowania intensywnych działań w zakresie poprawy stanu wszczepienia dzieci i młodzieży przynależących do podmiotów leczniczych. Główną przyczyną powstawania braków w realizacji szczepień ochronnych lub ich opóźnień były świadome decyzje rodziców, skuteczne działania ruchów antyszczepionkowych, lęk rodziców przed wystąpieniem niepożądanych odczynów poszczepiennych u dzieci, a także powstałe przeciwskazania do szczepień ze względu na stan zdrowia dziecka. Ponadto dodatkowymi przyczynami były: wyjazdy i pobyty osób za granicą, rozpoczęte indywidualne kalendarze szczepień.

2.2. Analiza występowania odczynów poszczepiennych (NOP)

W roku 2024 Inspekcja Sanitarna, tak jak w latach ubiegłych, czynnie uczestniczyła w nadzorze nad zgłaszalnością Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych (NOP).

Kontynuowano rejestrowanie zgłoszeń NOP w systemie elektronicznym SEPIS oraz dodatkowo w Systemie EpiBaza, który pozwala na sprawne przekazywanie danych pomiędzy Inspekcją Sanitarną a NIZP PZH w Warszawie. W 2024 r. zarejestrowano w powiecie sochaczewskim 7 przypadków NOP o charakterze łagodnym.

Poniżej przedstawiono Liczbę Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych w latach 2017 - 2024.

Wykres 16. Liczba Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych w latach 2017 - 2024

(Źródło: opracowanie własne na podstawie zgłoszeń NOP)

W 2024 r. zarejestrowano w powiecie sochaczewskim 7 przypadków NOP. Wszystkie przypadki NOP miały charakter łagodny. Największą liczbę zgłoszeń NOP odnotowano w 2021 roku, tj. 31 przypadków, natomiast najmniejszą w roku 2020, tj. 5. Zgłoszenia NOP w latach 2023-2024 utrzymywały się na równym poziomie – zarejestrowano po 7 przypadków NOP.

2.3. Analiza stanu zaszczepienia dzieci młodzieży

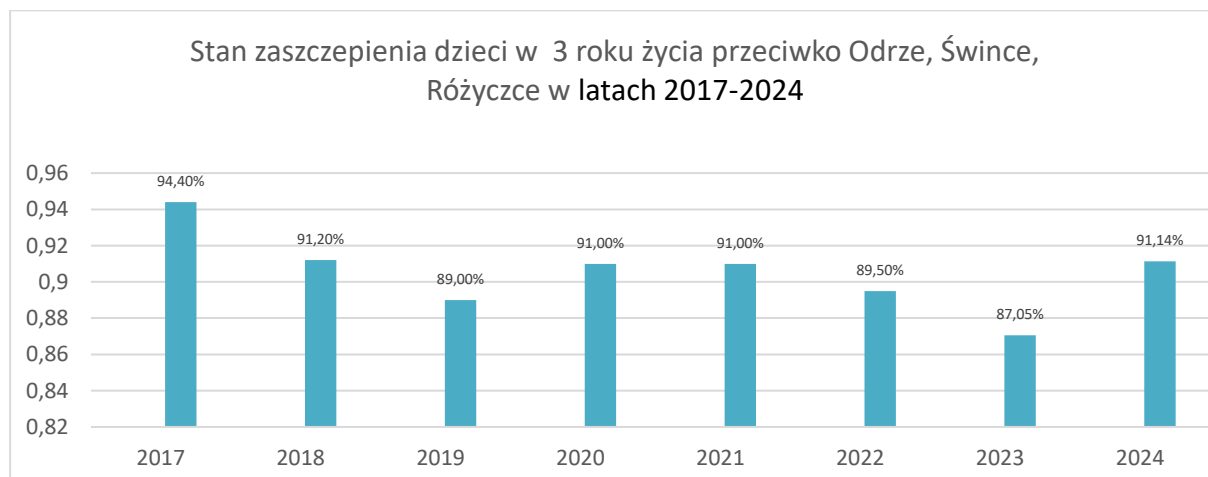
Corocznie w powiecie sochaczewskim dokonywana jest opracowywana analiza stanu zaszczepienia populacji dzieci i młodzieży do 19 roku życia. Analizy dokonuje się na podstawie danych uzyskanych ze sprawozdania rocznego ze szczepień ochronnych (MZ-54), którego wzór i terminy sporządzania określają przepisy o statystyce publicznej. Analiza uwzględnia m.in.: stan zaszczepienia przeciwko poszczególnym chorobom zakaźnym dzieci z poszczególnych roczników oraz osób z określonych grup zawodowych i grup ryzyka podlegających obowiązkowi szczepień ochronnych.

Poniżej przedstawiono porównanie stanu zaszczepienia osób podlegających szczepieniom ochronnym w powiecie sochaczewskim w roku bieżącym do lat poprzednich.

2.3.1. Analiza stanu zaszczepienia dzieci w 3 roku życia przeciwko Odrze, Śwince i Różyczce

Wskazać należy, że w 2024 roku nieznacznie zwiększył się procent liczby dzieci zaszczepionych przeciwko Odrze, Śwince, Różyczce wśród 3-latków. Zaszczepiono bowiem 91,14 % populacji dzieci. Odnosząc się do dzieci będących w 3 roku życia poziom zaszczepienia dzieci w latach 2017 - 2024 nie osiągnął oczekiwanego poziomu realizacji szczepień ochronnych w tej grupie

wiekowej. Zgodnie z opinią ekspertów poziom zaszczepienia dzieci powyżej 95% gwarantuje uzyskanie odporności zbiorowiskowej, co w przypadku narażenia na zakażenie ww. chorobami może skutecznie ograniczać zachorowania na odrę, świnkę i różyczkę. Stan zaszczepienia dzieci w 3 roku życia przeciwko odrze, śwince i różyczce w latach 2017-2024 przedstawiono na poniższym wykresie.

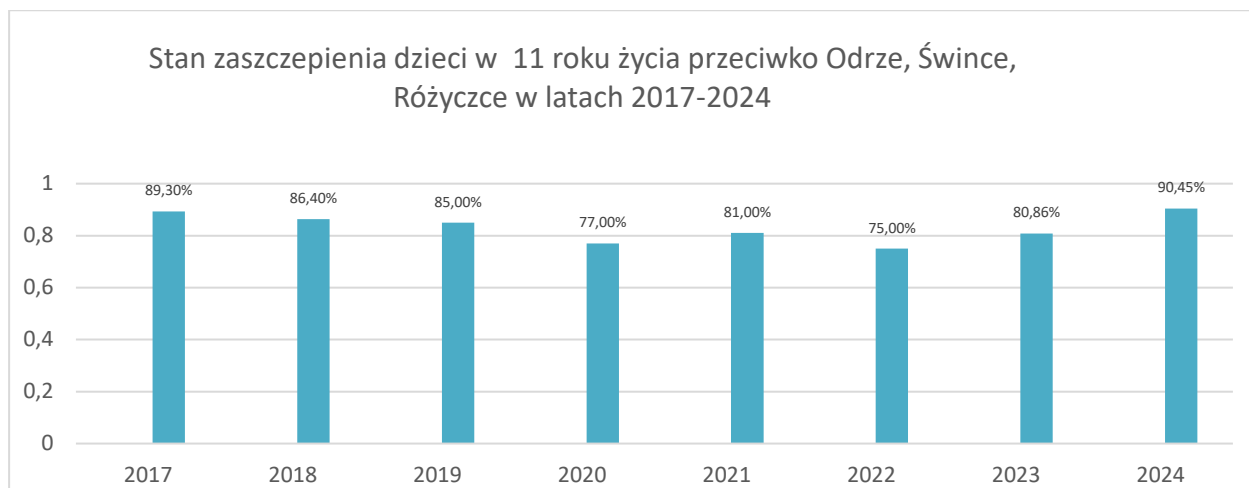
Wykres 17. Stan zaszczepienia dzieci w 3 roku życia przeciwko Odrze, Śwince i Różyczce w latach 2017-2024

(Źródło: opracowanie własne na podstawie MZ 54)

Najwyższy poziom zaszczepienia dzieci w 3 roku życia przeciwko odrze, śwince i różyczce w latach 2017-2024 osiągnięto w 2017 roku (94.4 %), natomiast najniższy w 2023 roku (87,05%).

2.3.2. Analiza stanu zaszczepienia dzieci w 11 roku życia przeciwko Odrze, Śwince i Różyczce

Stan zaszczepienia w odniesieniu do realizacji szczepień ochronnych u dzieci w 11 roku życia przeciwko Odrze, Śwince, Różyczce w latach 2017-2024 nieznacznie wzrósł w odniesieniu do poprzednich lat. W roku sprawozdawczym wyniósł 90,45 %, ale nadal nie osiąga oczekiwanego poziomu realizacji, tj. 95 % zaszczepionych, gwarantującą odporność zbiorowiskowa. Poniżej przedstawiono stan zaszczepienia dzieci w 11 roku życia w latach 2017 - 2024.

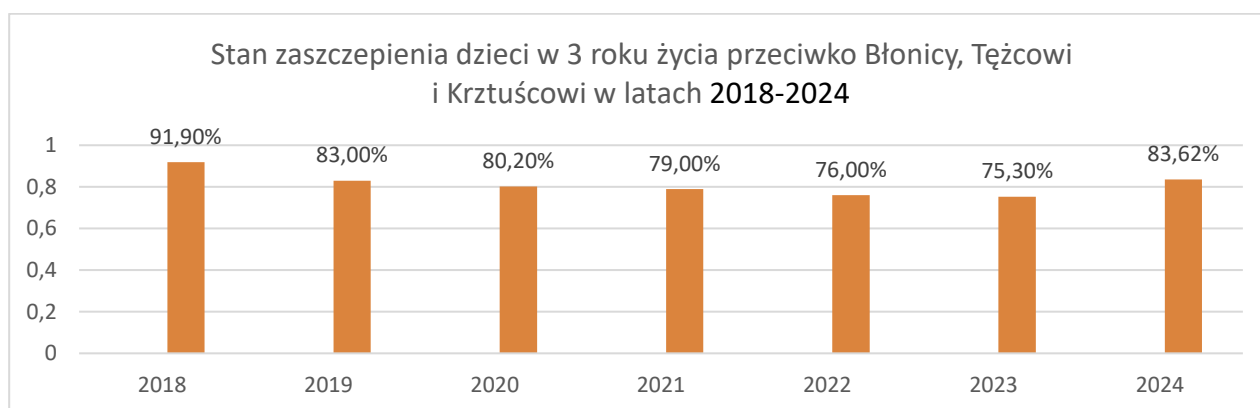
Wykres 18. Stan zaszczepienia dzieci w 11 roku życia przeciwko Odrze, Śwince i Różyczce w latach 2017-2024

(Źródło: opracowanie własne na podstawie MZ 54)

Najwyższy poziom zaszczepienia dzieci w 11 roku życia przeciwko odrze, śwince i różyczce w latach 2017-2024 osiągnięto w 2024 roku (90,45 %), natomiast najniższy w 2022 roku (75,00%).

2.3.3. Analiza stanu zaszczepienia dzieci w 3 roku życia przeciwko Błonicy, Tężcowi i Krztuścowi.

W odniesieniu do szczepień ochronnych realizowanych u dzieci najmłodszych, tj. do 3 roku życia w latach 2017-2024 stan zaszczepionych przeciwko Błonicy, Tężcowi, Krztuścowi w porównaniu do ubiegłego roku nieznacznie wzrósł i kształtował się na poziomie 83,62 %. Poziom realizacji ww. szczepień ochronnych nie jest zadowalający, ponieważ nie osiąga odsetka 95% zaszczepionych. Poniżej przedstawiono wykres Stanu zaszczepienia dzieci w 3 roku życia przeciwko Błonicy, Tężcowi i Krztuścowi w latach 2018-2024.

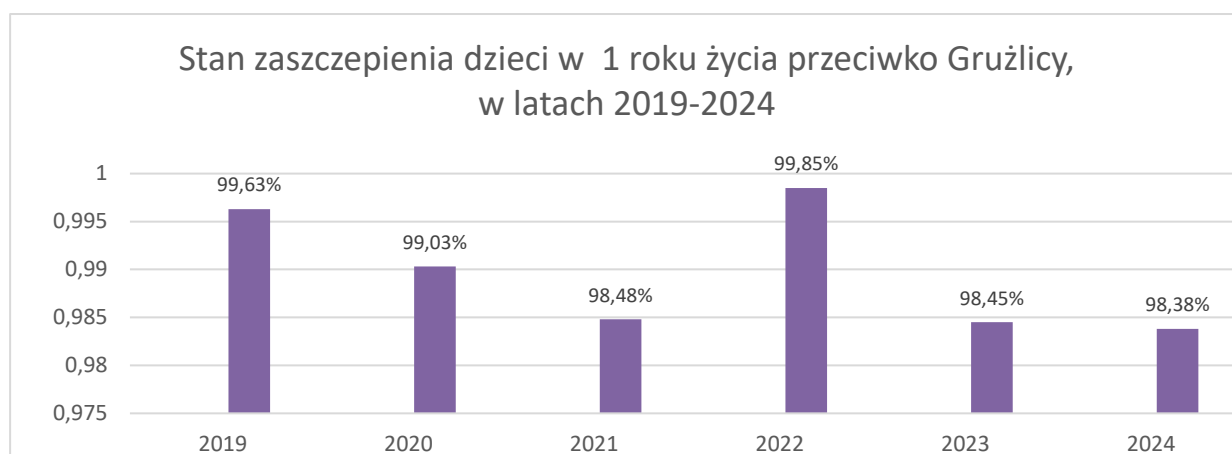
Wykres 19. Stan zaszczepienia dzieci w 3 roku życia przeciwko Błonicy, Tężcowi i Krztuścowi w latach 2018-2024

(Źródło: opracowanie własne na podstawie MZ 54)

Stan zaszczepienia dzieci w 3 roku życia przeciwko Błonicy, Tężcowi i Krztuścowi w latach 2018-2024 kształtował się na poziomie poniżej 91,90 %. Najniższy poziom zaszczepienia dzieci osiągnięto w 2023 roku (75,30%).

2.3.4. Analiza stanu zaszczepienia dzieci (noworodków) przeciwko gruźlicy

Stan uodpornienia populacji dzieci (noworodków) przeciwko gruźlicy w 1 roku życia od lat utrzymuje się na poziomie powyżej 95%, co zapewnia odporność populacyjną. Poniżej w tabeli przedstawiono stan uodpornienia przeciw gruźlicy populacji dzieci w 1 roku życia.

Wykres 20. Stan zaszczepienia dzieci w 1 roku życia przeciwko Gruźlicy w latach 2019-2024

(Źródło: opracowanie własne na podstawie MZ 54)

Stan zaszczepienia dzieci w 1 roku życia przeciwko Gruźlicy w latach 2019-2024 kształtował się na poziomie powyżej 95,00 %. Najniższy poziom zaszczepienia dzieci osiągnięto w 2024 roku (98,38%) natomiast najwyższy w 2022 roku.

2.3.5. Osoby uchylające się od obowiązku szczepień ochronnych

W 2024 r. pomimo sprawnie działającego systemu obowiązkowych szczepień ochronnych, od kilku lat obserwowany jest w powiecie sochaczewskim systematyczny wzrost liczby osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych. Liczba nowych osób uchylających się od realizacji szczepień ochronnych u dzieci z roku na rok wzrasta. Wskazać należy, że część opiekunów prawnych/rodziców konsekwentnie uchyla się od realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych więcej niż u jednego dziecka.

PPIS w Sochaczewie, po otrzymaniu zgłoszenia o osobach uchylających się od obowiązku szczepień, w pierwszej kolejności podejmował działania zmierzające do przekonania rodziców do realizacji szczepień ochronnych u małoletnich. W 2024 roku zintensyfikowano działania wobec osób uchylających się od szczepień poprzez przesłanie do opiekunów prawnych/rodziców dzieci

pism o charakterze informacyjno-edukacyjnym, m.in. informujące o bezpieczeństwie i skuteczności szczepień, a także o potrzebie ich realizacji i wymiernych zaletach. Pisma miały na celu uświadomienie i przekonanie rodziców, że szczepienia ochronne są jedyną, skuteczną metodą zapobiegania chorobom zakaźnym. W 2024 roku do rodziców zostało wysłanych 68 pism. Ponieważ działania te nie przyniosły oczekiwanego wzrostu poziomu zaszczepienia dzieci i młodzieży w ww. grupie docelowej, PPIS w Sochaczewie zdecydował o wydaniu 4 upomnień wzywających do wykonania obowiązku realizacji szczepień ochronnych oraz złożył 4 wnioski do Wojewody Mazowieckiego - organu egzekucyjnego o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych.

2.3.6. Działania edukacyjno-promocyjne w zakresie realizacji szczepień ochronnych

W bieżącym roku, w ramach działań mających na celu poprawę stanu zaszczepienia dzieci i młodzieży w powiecie sochaczewskim Sekcja Epidemiologii we współpracy z Sekcją Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w Sochaczewie prowadziła wzmożone działania edukacyjne skierowane do rodziców poprzez zamieszczanie w mediach społecznościowych oraz na stronie internetowej tematycznych materiałów informacyjnych oraz linków do wiarygodnych źródeł informacji na temat bezpieczeństwa szczepień ochronnych. Dodatkowo podczas imprez plenerowych oraz wydarzeń kulturalnych, odbywających się na podległym terenie, organizowano stoiska edukacyjne, udostępniano materiały edukacyjne dotyczące szczepień ochronnych, w tym szczepień przeciwko *Poliomyelitis*.

W 2024 r. Państwowa Inspekcja Sanitarna w Sochaczewie uczestniczyła w realizacji Programu Szczepień Ochronnych przeciwko ludzkiemu wirusowi brodawczaka (HPV), tym samym realizując założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2023. Bezpłatny Program Szczepień, od dnia 1 września 2024 r., został rozrzedzony o dodatkowe grupy wiekowe dla dzieci, tj. od 9 roku życia do ukończenia 14 roku życia w zakresie ochrony przed chorobami wywoływanymi przez wirus HPV. Szczepienia mają charakter szczepień zalecanych, dla których zakup szczepionek objęty jest od czerwca 2023 r. finansowaniem ministra właściwego do spraw zdrowia. PSSE w Sochaczewie uczestniczyła w dystrybucji preparatów szczepionkowych do placówek medycznych (punktów szczepień) przeznaczonych do realizacji ww. programu. Łącznie do końca 2024 r. zostało rozdysponowanych - 1071 preparatów szczepionkowych przeciwko HPV.

Ponadto pod hasłem „Lepiej szczepić niż leczyć” pracownicy Sekcji Epidemiologii oraz Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w Sochaczewie, w ramach propagowania i zachęcania do szczepień ochronnych przeciwko ludzkiemu wirusowi brodawczaka (HPV), organizowali w szkołach podstawowych spotkania charakterze edukacyjnym dla dzieci i ich rodziców.

W związku z zarejestrowanym ogniskiem epidemiologicznym WZW typu A, które wystąpiło w 2023 roku w jednej ze szkół na terenie powiatu sochaczewskiego, w ostatnim kwartale 2023 roku, w ramach prowadzonego nadzoru epidemiologicznego nad osobami w ognisku na wniosek PPIS w Sochaczewie decyzją Ministra Zdrowia z rezerwy przeciwepidemicznej kraju została uwolniona szczepionka przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu A (WZW typu A), dzięki której zadeklarowane osoby ze szkoły mogły zostać bezpłatnie zaszczepione. Współpracując z placówkami medycznymi z terenu powiatu sochaczewskiego w 2024 r. realizowano i nadzorowano ww. szczepienia ochronne (w schemacie dwudawkowym). Szczepieniami objęto 149 dzieci i 29 osób dorosłych.

Podmioty lecznicze przeprowadzające szczepienia ochronne w 2024 r. na bieżąco przekazywały do PSSE w Sochaczewie (obecnie elektroniczny system) kwartalne sprawozdania z realizacji szczepień ochronnych.

Po wstępnej analizie dokumentów można stwierdzić, że stan zaszczepienia populacji dzieci młodzieży w powiecie sochaczewskim, tak jak w latach poprzednich, utrzymywał się na średnim poziomie.

3. Stan sanitarny podmiotów leczniczych

Organy Inspekcji Sanitarnej prowadzą nadzór nad placówkami udzielającymi świadczeń zdrowotnych poprzez kontrole przestrzegania procedur sanitarno-epidemiologicznych zapobiegających występowaniu zakażeń i chorób zakaźnych, procesów dekontaminacji powierzchni i sprzętu medycznego wielokrotnego użytku oraz ocenę stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń i urządzeń.

W 2024 r. wykonano 74 kontrole w podmiotach leczniczych m.in. takich jak: szpital, NZOZ-y oraz gabinety indywidualnej praktyki lekarskiej. W 2024 r. PPIS w Sochaczewie kontynuował działania zmierzające do podwyższenia standardu warunków sanitarno-technicznych, w jakich udzielane są świadczenia zdrowotne.

Podczas prowadzenia bieżącego nadzoru nad obiektami zwracano uwagę, m.in. na: stan sanitarno-higieniczny placówek, przestrzeganie obowiązków określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1975) oraz kontrolowano podmioty pod względem spełniania wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402). Dodatkowo kontrolowano zagadnienia związane z przeprowadzaniem kontroli wewnętrznych w obszarze

realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 100, poz. 646).

W związku z powyższym w obiektach objętych nadzorem podczas czynności kontrolnych sprawdzano sposób postępowania z odpadami medycznymi powstałymi w wyniku udzielania świadczeń zdrowotnych. Weryfikowano również zaopatrzenie w materiały i sprzęt sterylny, dostępność środków dezynfekcyjnych i środków ochrony osobistej. Wszystkie placówki prowadzące działalność leczniczą posiadały odpowiednie zaopatrzenie w środki do mycia i dezynfekcji narzędzi, sprzętu medycznego i powierzchni oraz dostęp do indywidualnych środków ochrony osobistej. W placówkach sprzątanie odbywało się zazwyczaj za pomocą mopów płaskich i wózków/wiader. Środki czystościowe i dezynfekcyjne zapewniano w szerokim asortymencie, stosowane według zaleceń producentów, o dostosowanym spektrum działania. Procesy sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń były powierzone wyznaczonemu personelowi placówek. Zaopatrzenie w środki dezynfekcyjne dla potrzeb wszystkich podmiotów było wystarczające.

Podczas kontroli w zakresie przeprowadzania procesów sterylizacji narzędzi i materiałów medycznych, pracownicy Inspekcji Sanitarnej zwracali uwagę na wdrażanie procedur związanych z przygotowaniem narzędzi i materiałów do sterylizacji, postępowaniem z materiałem i narzędziami po sterylizacji. Sterylizacja wyrobów medycznych odbywała się w autoklawach, które są na wyposażeniu gabinetów lekarskich. W niewielkiej części usługa w zakresie dekontaminacji zlecana była innemu podmiotowi. Placówki sterylizują materiał w autoklawach parowych zgodnie z obowiązującymi parametrami.

Na podstawie kontroli sanitarnych przeprowadzonych w podmiotach leczniczych i praktykach zawodowych w analizowanym okresie stan sanitarno-techniczny podmiotów leczniczych nie budził większych zastrzeżeń. W 2024 r. w trakcie kontroli stwierdzono w jednym obiekcie nieprawidłowości, wymagające wszczęcia postępowania administracyjnego. Wskazane uchybienia w placówce dotyczyły uszkodzonych mebli, których powierzchnia uniemożliwiała przeprowadzenie skutecznego mycia i dezynfekcji, niewłaściwego sposobu postępowania z odpadami medycznymi na etapie wstępnego magazynowania oraz braku opracowanej aktualnej procedury postępowania z odpadami medycznymi w zakresie selektywnego zbierania, transportu i wstępnego magazynowania odpadów medycznych wraz z instrukcją selektywnego zbierania odpadów medycznych w miejscu ich powstawania. Stwierdzono również brak przeprowadzanych kontroli wewnętrznych w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych.

Ponadto w wybranych podmiotach wydawano zalecenia dotyczące m.in. wdrażania rekomendacji opracowanych przez ekspertów Polskiego Stowarzyszenia Sterylizacji Medycznej: *Dekontaminacja wyrobów medycznych – kompendium z 2023 r.* - (wyd. 3), stanowiących kontynuację wytycznych „*Ogólne wytyczne dla wszystkich podmiotów wykonujących procesy dekontaminacji, w tym sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użytku wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz innych czynności, podczas których może dojść do przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia*”- październik 2017, w zakresie m.in. zwiększenia częstotliwości kontroli biologicznej, automatycznego znakowania pakietów, automatycznego mycia i dezynfekcji narzędzi wielorazowego użytku, kontroli procesów mycia i dezynfekcji, a także kwalifikacji osób wykonujących procesy dekontaminacji. W celu poprawy warunków organizacyjnych w jednej placówce wydano zalecenie segregacji uporządkowania asortymentu znajdującego się w pomieszczeniu, natomiast w innym podmiocie zalecono zwiększenie częstotliwości dokonywania przeglądów technicznych wybranego urządzenia.

W 2024 r. do PPIS w Sochaczewie nie wpłynęły interwencje dotyczące zastrzeżeń w działalności podmiotów leczniczych.

Na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego można stwierdzić, że stan podmiotów leczniczych pod względem sanitarno-technicznym ulega sukcesywnej poprawie. Przeprowadzane remonty oraz zakup nowego wyposażenia przyczyniają się do poprawy funkcjonalności i poziomu świadczonych usług medycznych.

W 2024 roku ZOZ „Szpitala Powiatowego” w Sochaczewie realizował nakazy wynikające z decyzji administracyjnych nałożonych przez PPIS w Sochaczewie po przeprowadzonej kontroli kompleksowej obiektu, która miała miejsce w 2021 r., w zakresie poprawy stanu sanitarno-technicznego oraz funkcjonalności pomieszczeń szpitalnych.

W ZOZ „Szpitala Powiatowego” w Sochaczewie kontynuowano liczne prace remontowe mające na celu usunięcie nieprawidłowości w poszczególnych oddziałach i tak, m.in. w Oddziale Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej w wybranych salach oddziału zapewniono łóżka, wózek roboczy w gabinecie zabiegowym oraz wózek porządkowy w brudowniku o powierzchni umożliwiającej skuteczne mycie i dezynfekcję, w Oddziale Ginekologiczno-Położniczym z Pododdziałem Neonatologicznym/Odcinek położniczy zapewniono w sali nr 6 ościeżnice we właściwym stanie technicznym o powierzchni umożliwiającej skuteczne mycie i dezynfekcję, w Oddziale Pediatrycznym w sali nr 3 zapewniono ściany o powierzchni łatwo zmywalnej i sufit we właściwym stanie technicznym, natomiast w izolacie i w wybranych salach oddziału zapewniono szafki przyłóżkowe o powierzchni umożliwiającej skuteczne mycie i dezynfekcję, w Oddziale Wewnętrzno-Kardiologicznym/Odcinek damski zapewniono w gabinecie

zabiegowym zlew i umywalki we właściwym stanie technicznym, przy wybranych salach oddziału łatwo zmywalną powierzchnię ścian, w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym damskim i w magazynku podręcznym właściwy stan techniczny drzwi o powierzchni umożliwiającej skuteczne mycie i dezynfekcję oraz zainstalowano drzwi oddzielające korytarz od pomieszczeń przeznaczonych do izolowania pacjentów, natomiast w Odcinku męskim przy wejściu do Sali nr 16 oraz w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym dla pacjentów zapewniono łatwo zmywalną powierzchnię ścian.

Ponadto w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym zapewniono w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym właściwy stan sanitarno-techniczny brodzika, w Korytarzu Głównym właściwy stan techniczny wszystkich ścian wraz z narożnikami oraz podłogę o powierzchni umożliwiającej skuteczne mycie i dezynfekcję, a w Poradni Ginekologiczno/Urologicznej w gabinecie właściwy stan techniczny powłoki malarskiej ścian.

Dodatkowo w Punkcie Szczepień (p/COVID-19) podmiot leczniczy zrealizował nakaz w zakresie dotyczącym zapewnienia w punkcie obserwacyjnym podłogi o powierzchni umożliwiającej skuteczne mycie i dezynfekcję i właściwego stanu technicznego ścian oraz zrealizował nakaz z obszaru Poradni Rehabilitacji w zakresie zapewnienia w pomieszczeniu diatermii podłogi o powierzchni umożliwiającej skuteczne mycie i dezynfekcję.

Wskazać należy, że w 2024 r. w wybranych oddziałach szpitalnych i poradniach przyszpitalnych wykonano wiele prac remontowych dotyczących stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, poprawiono stan techniczny i zapewniono właściwą powierzchnię wyposażenia w poszczególnych salach oddziałów, w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych i brudownikach.

Na podstawie wyników kontroli sprawdzających przeprowadzonych w ZOZ „Szpitala Powiatowego” w Sochaczewie wydano 3 upomnienia dotyczące braku wykonania poszczególnych nakazów zawartych w decyzjach Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sochaczewie. Ze względu na rozpoczętą przebudowę pomieszczeń po dawnym POZ na potrzeby Pracowni Endoskopii oraz modernizację Szpitalnego Oddziału Ratunkowego, obejmującą przebudowę części Oddziału Ginekologiczno-Położniczego i na ograniczone środki finansowe, Dyrektor ZOZ „Szpitala Powiatowego” w Sochaczewie w 2024 r. występował do PPIS w Sochaczewie o zmianę terminów realizacji nałożonych obowiązków.

W związku z powyższym wydano 5 decyzji przedłużających termin usunięcia nieprawidłowości.

Zespół Opieki Zdrowotnej „Szpitala Powiatowego” w Sochaczewie sukcesywnie, etapami realizuje obowiązki zawarte w decyzjach administracyjnych. W szpitalu nadal prowadzone są liczne prace remontowo-budowlane mające na celu modernizację obiektu, poprawę jego funkcjonalności oraz stanu sanitarno-technicznego.

4. Warunki higieny środowiska

4.1. Jakość wody przeznaczonej do spożycia oraz jakość wody na pływalni i w kąpielisku

Sekcja Higieny Komunalnej realizowała zdania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie przestrzegania przepisów określających jakość wody przeznaczonej do spożycia dla ludzi oraz ciepłej wody użytkowej w obiektach zamieszkania zbiorowego.

W 2024 roku w ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowały się 22 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. Łączna liczba ludności korzystającej z wody wodociągowej wynosi około 80 tysięcy, co stanowi 96,3% ogólnej liczby mieszkańców powiatu sochaczewskiego. Pod bieżącym nadzorem Sekcji Higieny Komunalnej znajdują się aktualnie 22 Stacje Uzdadniania Wody.

Źródło: Starostwo Powiatowe w Sochaczewie. Stacja uzdatniania wody w Iłowie.

Woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia ludności pochodzi wyłącznie ze studni głębinowych, których na terenie powiatu sochaczewskiego jest ogółem 46.

4.1.1. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia

Źródło: tusochaczew.pl

Zgodnie z harmonogramem na rok 2024 pobierano próby wody ze stałych punktów wyznaczonych na sieciach wodociągowych. W wodzie wodociągowej prowadzono monitoring jakości wody: kontrolny oraz przeglądowy. Harmonogramy pobierania próbek wody, w ramach prowadzonej kontroli wewnętrznej dla wodociągów, były przedstawione przez właścicieli/zarządców do zatwierdzenia przez PPIS w Sochaczewie, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Stałe punkty poboru próbek wody na danym wodociągu określone zostały w oparciu o dane dotyczące: wielkości wodociągu, produkcję wody oraz ilość konsumentów.

Wodociągi publiczne ze względu na wydajność produkcji wody przedstawiają się następująco:

4.1.2. Wydajność produkcji wody: 1000 - 10 000 m³ /dobę

Na terenie powiatu sochaczewskiego zlokalizowane są 2 Stacje Uzdatniania Wody, które zalicza się do największych wodociągów ze względu na ich wydajność.

Do tej grupy należy:

- Stacja Uzdatniania Wody, ul. Wiskozowa 10, Sochaczew. Obiekt zapewnia wodę dla miasta Sochaczew, jest eksploatowany przez „Zakład Wodociągów i Kanalizacji - Sochaczew” Sp. z o.o. ul. Rozłazłowa 7, Sochaczew.

Woda pobierana jest z 5 studni głębinowych następnie poddawana następującym procesom uzdatniania: filtracja, odżelazianie, odmanganianie oraz dezynfekcja stała.

- Stacja Uzdatniania Wody w Janaszówku zlokalizowana na terenie gminy Sochaczew, administrowana przez Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Sochaczewie. Ujęciem wody dla wodociągu są 3 studnie głębinowe. Stosowane metody uzdatniania wody to: filtracja i odżelazianie.

4.1.3. Wydajność produkcji wody: 100 – 1000 m³ /dobę

Do tej grupy obiektów należy 20 wodociągów publicznych, tj.:

Stacja Uzdatniania Wody, ul. Płocka 1, 96-500 Sochaczew, zaopatruje w wodę mieszkańców miasta Sochaczew. Obiekt jest administrowany przez „Zakład Wodociągów i Kanalizacji - Sochaczew” Sp. z o.o. ul. Rozłazłowa 7, Sochaczew. Ujęciem wody dla wodociągu są 3 studnie głębinowe. Woda surowa poddawana jest uzdatnianiu poprzez: koagulację, filtrację, odżelazianie, odmanganianie, dezynfekcję stałą.

Gmina Sochaczew posiada na swoim terenie obiekty produkujące wodę do spożycia, które są administrowane przez Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej, ul. Warszawska 115, 96-500 Sochaczew:

- Stacja Uzdatniania Wody w Bronisławach – ujęciem wody dla wodociągu jest 1 studnia głębinowa. Woda surowa jest poddawana filtracji i odżelazianiu.

- Stacja Uzdatniania Wody w Dachowej - ujęciem wody dla wodociągu są 2 studnie głębinowe. Woda surowa jest poddawana filtracji, odżelazianiu, sterylizacji UV.

- Stacja Uzdatniania Wody w Mokasie - ujęciem wody dla wodociągu są 2 studnie głębinowe. Woda surowa jest poddawana filtracji, odżelazianiu.

Gmina Teresin posiada na swoim terenie 4 Stacje Uzdatniania Wody, które administrowane są przez Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej, Aleja XX-lecia 13, 96-515 Teresin:

- Stacja Uzdatniania Wody w Piasecznicy - ujęciem wody dla wodociągu są 2 studnie głębinowe. Woda surowa jest uzdatniana przez: filtrację, odżelazianie, odmanganianie, napowietrzanie, lampa UV.

- Stacja Uzdatniania Wody w Maurycewie - ujęciem wody dla wodociągu są 2 studnie głębinowe. Woda surowa jest uzdatniana przez: filtrację, odżelazianie, odmanganianie, napowietrzanie.

- Stacja Uzdatniania Wody w Granicach - ujęciem wody dla wodociągu są 4 studnie głębinowe. Woda surowa jest uzdatniana przez: filtrację, koagulację, flokulację, odżelazianie.

- Stacja Uzdatniania Wody w Serokach - ujęciem wody dla wodociągu jest 1 studnia głębinowa. Woda surowa jest uzdatniana przez: filtrację, koagulację, flokulację, odżelazianie.

Gmina Rybno posiada na swoim terenie 3 Stacje Uzdatniania Wody, które administrowane są przez Gminę Rybno, ul. Długa 20, 96-514 Rybno.

- Stacja Uzdatniania Wody w Rybnie - ujęciem wody dla wodociągu są 2 studnie głębinowe. Woda surowa jest uzdatniana przez: filtrację, napowietrzanie.

- Stacja Uzdatniania Wody w Złotej - ujęciem wody dla wodociągu są 2 studnie głębinowe. Woda surowa jest uzdatniana przez: filtrację, napowietrzanie.

- Stacja Uzdatniania Wody w Nowej Wsi – w obiekcie wykonano prace modernizacyjne budynku oraz wszystkich urządzeń służących do uzdatniania wody wraz z przeszyłem wody uzdatnionej do sieci wodociągowej. Ujęciem wody dla wodociągu są 2 studnie głębinowe. Woda surowa jest uzdatniana przez: filtrację, napowietrzanie.

Gmina Nowa Sucha - posiada na swoim terenie 2 Stacje Uzdatniania Wody, które administrowane są przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Nowej Suchej, Nowa Sucha 59A, 96-513 Nowa Sucha.

- Stacja Uzdatniania Wody w Kozłowie Szlacheckim - ujęciem wody dla wodociągu są 2 studnie głębinowe. Woda surowa jest uzdatniana przez: filtrację, napowietrzanie, odżelazianie, odmanganianie.

- Stacja Uzdatniania Wody w Orłowie - ujęciem wody dla wodociągu jest 1 studnia głębinowa. Woda surowa jest uzdatniana przez: filtrację, napowietrzanie, odżelazianie, odmanganianie.

- Stacja Uzdatniania Wody w Roztropnej - ujęciem wody dla wodociągu jest 1 studnia głębinowa. Woda surowa jest uzdatniana przez: filtrację, napowietrzanie, odżelazianie, odmanganianie.

Gmina Iłów posiada na swoim terenie 3 Stacje Uzdatniania Wody, które administrowane są przez Gminę Iłów, ul. Płocka 2, 96-520 Iłów.

- Stacja Uzdatniania Wody w Iłowie - ujęciem wody dla wodociągu są 3 studnie głębinowe. Woda surowa jest uzdatniana przez: filtrację, koagulację, flokulację, odżelazianie, odmanganianie, aerację.

- Stacja Uzdatniania Wody w Brzozówku - ujęciem wody dla wodociągu są 4 studnie głębinowe. Woda surowa jest uzdatniana przez: filtrację, koagulację, flokulację, odżelazianie, odmanganianie, aerację. Obiekt jest w trakcie realizacji przebudowy i modernizacji urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę.

- Stacja Uzdatniania wody w Lubatce – ujęciem wody dla wodociągu jest 1 studnia głębinowa. Woda surowa jest uzdatniana przez: filtrację, koagulację, flokulację, odżelazianie, odmanganianie, aerację.

Gmina Brochów - posiada na swoim terenie 1 Stację Uzdatniania Wody, która administrowana jest przez Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Brochowie, Brochów 125, 05-088 Brochów.

- Stacja Uzdatniania Wody w Konary-Łęg - ujęciem wody dla wodociągu są 2 studnie głębinowe. Woda surowa jest uzdatniana przez: filtrację, koagulację, flokulację, odżelazianie, odmanganianie, napowietrzanie.

Gmina Młodzieszyn - posiada na swoim terenie 2 Stacje Uzdatniania Wody, które administrowane są przez Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Młodzieszynie, ul. Wspólna 42, 96-512 Młodzieszyn.

- Stacja Uzdatniania Wody w Młodzieszynie - ujęciem wody dla wodociągu są 2 studnie głębinowe. Woda surowa jest uzdatniana przez: filtrację, odżelazianie, odmanganianie, napowietrzanie.

- Stacja Uzdatniania Wody w Mistrzewicach - ujęciem wody dla wodociągu są 2 studnie głębinowe. Woda surowa jest uzdatniana przez: filtrację, odżelazianie, odmanganianie, napowietrzanie.

Rodzaj wodociągu	Produkcja wody [m ³ /dobę]	Liczba wodociągów	Liczba ludności [tys.]
Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia	≤ 100	0	0
	101 - 1 000	20	44 626
	1 001 - 10 000	2	35 522
	10 001 - 100 000	0	0
Razem		22	80 148

Tabela 2. Podział wodociągów publicznych ze względu na produkcję wody w 2024 r.

W ramach prowadzonego nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia w 2024 roku przeprowadzono 22 kontrole sanitarne w stacjach uzdatniania wody. Stan sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń. Wszystkie hydrofornie wyposażone są w urządzenia (na wypadek skażenia mikrobiologicznego) w automatyczne dozowniki preparatu dezynfekcyjnego do wody. W ramach prowadzonego monitoringu kontrolnego i przeglądowego jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w wodociągach publicznych, wykonano ogółem 144 kontrole, związane z poborem próbek wody. Częstotliwość poboru próbek wody uzależniona była od ilości produkowanej wody przez wodociąg i według obowiązującego harmonogramu. Badania wody do spożycia obejmowały zakres parametrów: mikrobiologicznych, chemicznych, fizycznych i organoleptycznych.

Próbki wody do badań przekazywano do Akredytowanego Laboratorium - Oddział Laboratoryjny Higieny Komunalnej w WSSE w Warszawie. Natomiast właściciele/zarządcy wodociągów, zgodnie z obowiązującą ustawą, okazywali w PSSE w Sochaczewie wyniki badań jakości wody wykonane w niezależnych akredytowanych laboratoriach, które zostały zatwierdzone przez właściwych terenowo Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych.

Zakres badań mikrobiologicznych w wodzie stanowiły: ogólna liczba mikroorganizmów w 1 ml wody w temp. 22 °C, liczba bakterii grupy coli w 100 ml wody, liczba bakterii *Escherichia coli* w 100 ml wody, liczba enterokoków (paciorkowce kałowe) w 100 ml wody.

W ramach prowadzonych badań wody na podległym obszarze zaobserwowano okresowe przekroczenia parametrów mikrobiologicznych oraz chemicznych.

Źródło: e-Sochaczew.pl

W 2024 r. stwierdzono w 10 wodociągach publicznych nieprawidłowości w zakresie parametrów mikrobiologicznych wody (w tym 3 x w wodociągu publicznym w Iłowie). Najczęściej w badanych próbkach wody wystąpiły przekroczenia w zakresie mikrobiologicznych parametrów:

Liczba enterokoków (paciorkowce kałowe) w 100 ml wody - w 3 wodociągach publicznych
- zakaz spożywania wody.

Liczba bakterii grupy coli w 100 ml wody - w 9 wodociągach publicznych – warunkowa przydatność wody, wskazane gotowanie wody przed spożyciem.

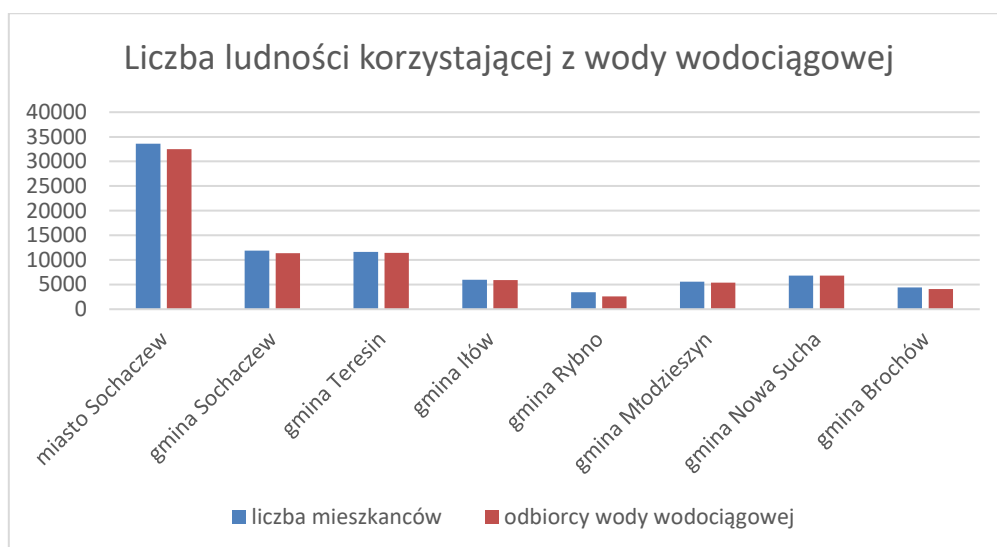
Każdorazowo po wystąpieniu przekroczenia mikrobiologicznego w wodzie przeznaczonej do spożycia w danym wodociągu publicznym, wydawano zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego, które obligowało zarządzających wodociągami do zapewnienia odbiorcom wody do picia dobrej jakości (w formie wody butelkowanej lub z beczkowsów) oraz podejmowania natychmiastowych działań naprawczych i przedstawienia PPIS w Sochaczewie prawidłowych wyników badań wody. Przeprowadzane przez zarządców prace w hydroforniach oraz na sieciach wodociągowych przynosiły pozytywne efekty. Przedkładano Inspekcji Sanitarnej prawidłowe wyniki badań jakości wody pochodzącej z poszczególnych wodociągów publicznych określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

W 2024 roku w nadzorowanych wodociągach odnotowano przekroczenia parametrów chemicznych: w 3 wodociągach zlokalizowanych na terenie gminy Teresin: 4 przypadki przekroczeń poziomu manganu, 1 raz przekroczenie żelaza oraz twardości w wodzie. W związku z nieprawidłowościami, wszczęto postępowania administracyjne i wydano decyzje administracyjne nakazujące poprawę jakości wody pod względem fizykochemicznym. Działania naprawcze zarządców wpływały na uzyskanie prawidłowych parametrów w wodzie wodociągowej.

W 2024 roku liczba ludności korzystającej z wody wodociągowej sukcesywnie ulegała wzrostowi poprzez rozbudowę instalacji wodociągowej. Na terenie gminy Nowa Sucha włączono do eksploatacji Stację Uzdatniania Wody w miejscowości Roztropna o długości sieci 33,6 km. Dostęp do wody wodociągowej uzyskało 1059 odbiorców.

Na terenie powiatu sochaczewskiego wszystkie stacje uzdatniania wody zlokalizowane są na terenach ogrodzonych, posiadają strefy ochrony bezpośredniej. Obiekty są oznakowane, wyposażone w systemy alarmowe. Studnie głębinowe zlokalizowane zarówno na terenach stacji uzdatniania wody jak też, poza tym obszarem są: ogrodzone, oznakowane, zamykane na kłódki. Posiadają także wyposażenie w czujki alarmowe. Stan techniczny oraz higieniczny obiektów produkujących wodę do spożycia w wielu obiektach uległ dużej poprawie dzięki przeprowadzanym modernizacjom i remontom (SUW Nowa Wieś, SUW Brzozówek).

Poniżej zamieszczony Wykres Nr 21 przedstawia liczbowy udział mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej w mieście Sochaczew oraz w poszczególnych gminach w powiecie sochaczewskim.

Wykres 21. Liczba mieszkańców korzystających z wody wodociągowej 2024 r., w mieście Sochaczew oraz w poszczególnych gminach w powiecie sochaczewskim.

W 2024 roku zaobserwowano zwiększenie liczby odbiorców korzystających z wody wodociągowej na terenie powiatu sochaczewskiego w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców na danym terenie. Wpływ na zwiększenie liczby odbiorców miały włączone do eksploatacji wodociągi na terenie gminy Nowa Sucha – Stacja Uzdatniania Wody w Roztropnej oraz na terenie gminy Teresin - Stacja Uzdatniania Wody „Elter”.

4.1.4. Badanie ciepłej wody w kierunku obecności bakterii z rodzaju *Legionella* sp

(Źródła: EuroClean.pl, Choroba Legionistów - Prosto z prysznicą)

W ramach nadzoru sanitarnego w 2024 roku pobrano 18 próbek wody ciepłej na obecność bakterii z rodzaju *Legionella* sp., w tym pobrano: 2 razy po 5 próbek z punktów natryskowych zlokalizowanych w poszczególnych oddziałach ZOZ „Szpitala Powiatowego” w Sochaczewie, pobrano 6 próbek w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Antares” w Sochaczewie, oraz 2 próbki w obiekcie basenowym z Pływalni Krytej „Orka” w Sochaczewie.

W obiekcie leczniczym w punktach poboru wody, w badanych próbkach wody, wykryto ponadnormatywną liczbę bakterii *Legionella* sp. (skażenie średnie, wysokie, bardzo wysokie).

Wydano 2 decyzje administracyjne nakazujące podjęcie działań naprawczych i przedstawienie prawidłowych wyników. Wdrażano postępowanie administracyjne, wydawano decyzje nakazujące systematyczne przegrzewanie wody w instalacjach wewnętrznych obiektu. Przeprowadzone przez zarządcę obiektu działania naprawcze doprowadziły jakość wody do obowiązujących przepisów. W przebadanych próbkach wody ciepłej pobranych w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Antares” w Sochaczewie oraz z Pływalni Krytej „Orka” w zakresie obecności bakterii Legionella sp. nie stwierdzono nieprawidłowości.

4.1.5. Obiekty Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Sochaczewie

4.1.5.1. Pływalnia Kryta „Orka”

Na terenie powiatu sochaczewskiego pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajduje się Pływalnia Kryta „Orka”, obiekt całoroczny, zarządzany przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sochaczewie przy ul. Olimpijskiej 3.

Obiekt korzysta z wody z wodociągu publicznego, dostarczanej z SUW, ul. Wiskozowa 10, Sochaczew. W hali basenowej znajduje się 6 nitek: basen sportowy, basen rekreacyjny, wyposażony w tzw. "rwącą rzekę" i masaże wodne boczne i górne, brodzik dla dzieci, dwa whirlpoole z hydro i pneumomasażami. W 2024 roku przeprowadzono 2 kontrole sanitarne w ramach akcji „Bezpieczne Ferie” oraz w trakcie akcji „Bezpieczne Wakacje”. Kontrole sanitarne obejmowały wszystkie pomieszczenia obiektu dostępne dla klientów oraz dla personelu. W obiekcie zachowany jest podział na strefę suchą i moką, część z sauną, pomieszczenia sanitarne, zaplecza szatniowe i socjalne dla pracowników, pomieszczenia magazynowe oraz podbasenie. Podczas kontroli w obiekcie stan sanitarno-porządkowy oraz techniczny nie budził zastrzeżeń. Obiekt w terminie od dnia 03.06.2024 r. do dnia 21.06.2024 r. był zamknięty z powodu przerwy technologicznej. W ramach przestoju pracownicy obiektu wykonywali prace porządkowe oraz naprawczo-konserwujące. Zarządca pływalni, w ramach kontroli wewnętrznej prowadził systematycznie, zgodnie z okazanym i zatwierdzonym przez PPIS w Sochaczewie

harmonogramem badania próbek wody w akredytowanym laboratorium. W zakresie bakteriologicznym oraz wskaźników fizyko-chemicznych badane parametry w wodzie były zgodne z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (t. j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1230).

W ramach nadzoru sanitarnego pobierano próbki wody do badań w zakresie mikrobiologicznym, fizykochemicznym oraz obecności bakterii Legionella Sp. W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono ponadnormatywnych parametrów w zakresie zawartości bakterii Legionella Sp. w instalacji ciepłej wody w punktach znajdujących się w obiekcie.

4.1.5.2. Lodowisko sezonowe - Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sochaczewie

Na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Sochaczewie przy ul. Olimpijskiej 3, w sezonie zimowym udostępnione było lodowisko w hali namiotowej oraz zapewniona wypożyczalnia sprzętu: łyżew, podpór na płozach (pingwinki) oraz kasków ochronnych. W wypożyczalni każdy sprzęt zwracany przez klienta był poddawany osuszeniu, czyszczeniu, dezynfekcji. Wszystkie prace w zakresie obsługi klienta, techniczno-porządkowych w obiekcie prowadzili pracownicy MOSiR. Wykonano 1 kontrolę sanitarną w ramach akcji „Bezpieczne Ferie”. Stan techniczny i higieniczny oraz przestrzeganie regulaminu obiektu nie budził zastrzeżeń.

4.1.5.3. Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli

Na terenie powiatu sochaczewskiego zorganizowane jest miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, umiejscowione na linii brzegowej rzeki Bzury o długości 25 m. Zarządcą obiektu jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sochaczewie. W sezonie letnim w terminie od dnia 01.07.2024 r. do dnia 30.08.2024 r. udostępniono społeczeństwu do celów wypoczynkowo - rekreacyjnych plaże nr I i nr II - miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli. W ramach kontroli wewnętrznej zarządcą obiektu prowadził stały nadzór nad jakością wody, wykonywał badania próbek według harmonogramu poboru zaopiniowanego przez PPIS w Sochaczewie. W sezonie letnim miejsce przeznaczone do kąpieli z powodu przekroczenia parametrów mikrobiologicznych we wszystkich badanych próbkach wody powierzchniowej, nie było udostępnione kąpiącym. W trakcie sezonu letniego przeprowadzono łącznie 2 bieżące kontrole sanitarne na plaży i przyległym terenie rekreacyjnym. Stan sanitarno-porządkowy i techniczny nie budził zastrzeżeń.

Zarządcą obiektu informacje o braku przydatności wody do kąpieli na plaży nr I i II, udostępniał na stronach internetowych, w mediach lokalnych, natomiast PSSE w Sochaczewie na własnej stronie zamieszczała oceny jakości wody.

4.2. Obiekty użyteczności publicznej

W 2024 r. wykonano ogółem - 114 kontroli sanitarnych w poszczególnych obiektach, w tym:

- zakłady fryzjerskie/kosmetyczne/tatuażu/odnowy biologicznej – 79 kontroli,
- obiekty sportowe – 3 kontrole,
- hotele, pokoje gościnne – 2 kontrole,
- dworce, stacje kolejowe – 6 kontroli,
- ZOZ Szpital Powiatowy w Sochaczewie - 2 kontrola,
- KPP w Sochaczewie – 1 kontrola,
- sale i place zabaw, park wodny, przystanie wodne – 8 kontroli,
- cmentarze, prosekatorium, zakłady usług pogrzebowych – 4 kontroli,
- środki transportu do przewozu zwłok/szczątków ludzkich – 2 kontrole,
- ustępy publiczne – 7 kontroli.

4.2.1. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej, inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług

Sekcja Higieny Komunalnej prowadziła nadzór sanitarny nad obiektami typu: zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, salony tatuażu, odnowy biologicznej, solaria oraz inne zakłady świadczące więcej niż jedną z powyższych usług.

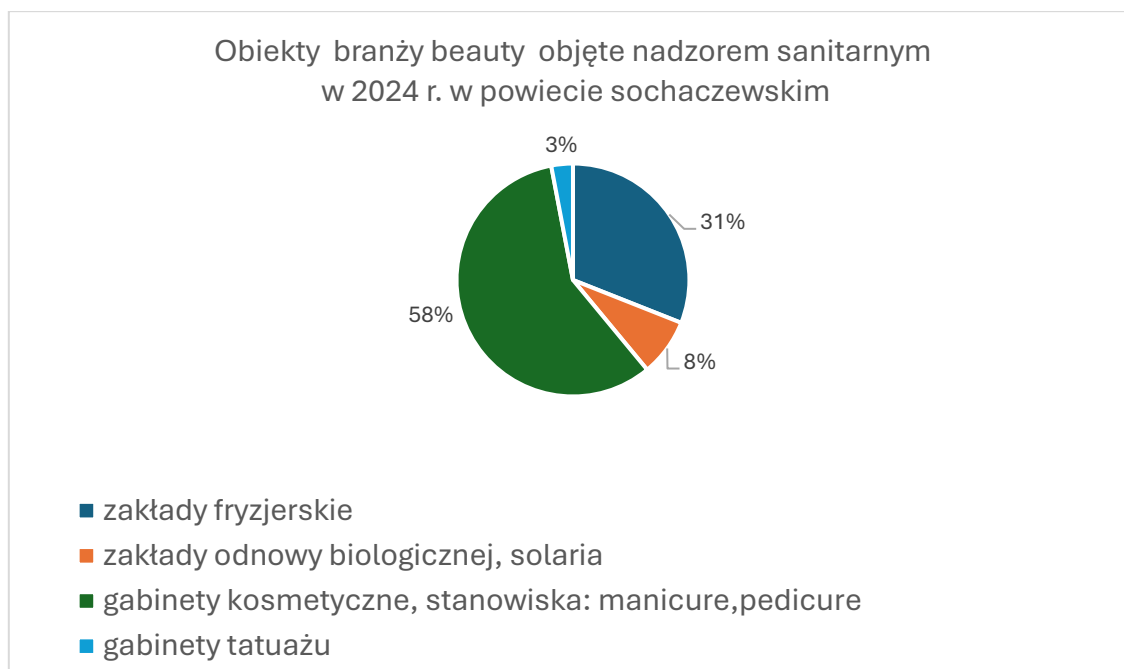
(Źródło: Studio M kwadrat projekt-salonu-fryzjerskiego-stanowiska-fryzjerskie)

W obiektach podczas kontroli kładziono nacisk na: zapewnienie odzieży ochronnej oraz materiałów jednorazowego użycia, profesjonalne wyposażenie stanowisk, zapewnienia prawidłowej dezynfekcji i sterylizacji narzędzi kosmetycznych wielokrotnego użytku, posiadania zapasów pakietów z narzędziami sterylnymi, prawidłowego oznakowania i przechowywania pakietów sterylnych narzędzi kosmetycznych, stanu porządkowego i technicznego w pomieszczeniach, posiadanie umów na odbiór odpadów (komunalnych, medycznych), zaświadczeń lekarskich personelu.

Znaczna część zakładów zapewnia wykonywanie procesu sterylizacji we własnych autoklawach. Szczególną uwagę zwracano na zapewnienie właściwej kontroli procesów sterylizacji prowadzonych w zakładach, w których wykonywane są zabiegi powodujące przerwanie ciągłości tkanki ludzkiej, w tym prowadzenie rejestrów sterylizacji, prawidłowego oznakowania i przechowywania pakietów sterylnych narzędzi kosmetycznych, prowadzenia kontroli procesu sterylizacji (sporal) przez laboratoria zewnętrzne. Zaobserwowano duży wzrost świadomości personelu dotyczący zagrożeń zdrowotnych wynikających z prowadzonej działalności. Zapewnione są środki dezynfekcyjne do skóry, powierzchni, poszczególne sposoby postępowania dotyczące danych procesów spisane są w formie procedur. Powszechnie w zakładach stosowane są materiały higieniczne jednorazowego użycia (rękawiczki, pelerynki, ręczniki, kołnierzyki, chusty, prześcieradła, maseczki). Stan sanitarno-porządkowy i estetyczny w pomieszczeniach zakładów utrzymany był na dobrym poziomie.

Na terenie powiatu sochaczewskiego w 2024 r., wykonano ogółem 79 kontroli sanitarnych w istniejących obiektach oraz w nowopowstałych.

Na poniższym wykresie przedstawiono obiekty objęte nadzorem sanitarnym w 2024 r. branży beauty z podziałem na poszczególne zakresy świadczonych usług: zakłady fryzjerskie, odnowy biologicznej, solaria, zakłady kosmetyczne wraz ze stanowiskami manicure i pedicure, gabinety tatuażu.

Wykres 22. *Obiekty branży beauty objęte nadzorem sanitarnym w 2024 r. w powiecie sochaczewskim.*

Na terenie powiatu sochaczewskiego najwięcej zarejestrowanych było gabinetów kosmetycznych, które stanowiły 58 % ogólnej liczby obiektów branży beauty. Największą grupę zajmowały

stanowiska pracy jednoosobowe, wykonujące usługi w zakresie manicure i pedicure, najmniejszą grupę stanowiły usługi wykonywania tatuażu.

(Źródło: <https://www.google.com/> stanowisko-manicure)

4.2.2. Ustępy publiczne

W roku 2024 r. przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną w sezonie wakacyjnym w obiekcie tego typu zlokalizowanym na terenie gminy Teresin. Wyposażenie sanitarne było sprawne i utrzymane czysto. Zapewnione były dozowniki z płynem do dezynfekcji rąk oraz artykuły higieniczne, stan techniczny wyposażenia był bez uwag. Stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń. W zlokalizowanym w poczekalni PKP w Sochaczewie ustępie ogólnodostępnym (bezpłatnym) przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych, które spowodowane były działaniami interwencyjnymi oraz kontrolami sanitarnymi w ramach akcji „Bezpieczne Wakacje”. W sanitariatach w budynku PKP po wzmożonych działaniach inspekcji sanitarnej uzyskano zadowalające efekty, w tym: zwiększono częstotliwość sprzątania i dezynfekcji w sanitariatach, na bieżąco uzupełniano artykuły higieniczne.

4.2.3. Cmentarze, domy przedpogrzebowe, prosektorium oraz postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

Na terenie powiatu sochaczewskiego zlokalizowane jest prosektorium dzierżawione przez firmę zewnętrzną - Zakład Pogrzebowy „Arka” od ZOZ Szpitala Powiatowego w Sochaczewie. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. Stan porządkowy w pomieszczeniach prosektorium nie budził zastrzeżeń. Urządzenia chłodnicze, tj. 12 szuflad - były sprawne, temperatura monitorowana automatycznie. Okazano do wglądu rejestry i procedury w zakresie postępowania ze zwłokami, przeprowadzania dezynfekcji. Dzierżawca prosektorium posiada zawarte umowy ze specjalistycznymi firmami na stały odbiór odpadów medycznych i komunalnych. Postępowanie w zakresie gospodarki z odpadami nie budziło zastrzeżeń.

W obiekcie zapewnione były środki dezynfekcyjne, czyszczące, materiały jednorazowego użytku, odzież ochronna dla personelu.

Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną planowaną w zakładzie pogrzebowym prowadzącym działalność w pełnym zakresie usług: organizacja pochówku, przygotowanie zwłok, przechowanie oraz transport własną flotą. Postępowanie w zakresie gospodarki odpadami medycznymi oraz komunalnymi prowadzony był prawidłowo. Odbiór odpadów komunalnych i medycznych prowadzą specjalistyczne firmy (potwierdzone okazaną dokumentacją). Kontrola sanitarna obiektu nie wykazała nieprawidłowości. W związku z wpłynięciem wniosku przedsiębiorcy w sprawie wydania opinii dotyczących użytkowania pomieszczenia do przygotowywania zwłok, urządzeń pomocniczych oraz pojazdów pogrzebowych wykonano 3 kontrole sanitarne. Pojazdy posiadały prawidłową dokumentację dotyczącą prowadzonej działalności, stan sanitarno-porządkowy i techniczny wewnątrz nie budził zastrzeżeń. Ponadto, w związku z planowaną rozbudową domu pogrzebowego przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną tematyczną.

Umieszczona poniżej Tabela nr 3. przedstawia działania administracyjne Sekcji Higieny Komunalnej w 2024 r. związane z postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi.

Postępowanie administracyjne ze zwłokami i szczątkami ludzkimi	2024 r.	2023r.
Liczba decyzji zezwalających na ekshumację zwłok	46	35
Liczba opinii dotyczących sprowadzenia zwłok z zagranicy	7	11
Liczba decyzji zezwalających na wywóz zwłok poza granice kraju	1	0

Tabela 3. Postępowanie administracyjne ze zwłokami i szczątkami ludzkimi w 2024 r. i 2023 r.

W 2024 roku Sekcja Higieny Komunalnej wydała 46 decyzji ekshumacyjnych, w stosunku do roku 2023 liczba wykonanych ekshumacji wzrosła o 11. Natomiast liczba wydanych opinii dotyczących sprowadzenia zwłok z zagranicy w 2024 r. zmniejszyła się w stosunku do 2023 r. o 4 opinie. Wydano 1 decyzję zezwalającą na wywóz zwłok poza granice kraju w 2024 r, natomiast w 2023 r. decyzji nie wydawano.

4.2.4. Obiekty hotelowe i inne obiekty świadczące usługi hotelarskie

W roku sprawozdawczym wykonano 2 kontrole sanitarne w hotelu oraz w obiekcie świadczącym usługi noclegowe. Stan sanitarno-porządkowy oraz techniczny nie budził zastrzeżeń. Gospodarka odpadami komunalnymi, płynnymi oraz usługami pralniczymi była prawidłowa, potwierdzona okazanymi umowami na świadczenie usług w tym zakresie przez firmy specjalistyczne. Właściciele obiektów sukcesywnie podnoszą komfort pobytu gości celem pozyskania najlepszej opinii.

4.2.5. Zespół Opieki Zdrowotnej „Szpitala Powiatowego” w Sochaczewie, ul. Batalionów Chłopskich 3/7, 96-500 Sochaczew

(Źródło: e-sochaczew.pl)

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 2 kontrole sanitarne:

- 1 dotyczyła sprawdzenia realizacji zaleceń zawartych w decyzji administracyjnej dotyczącej skażenia wody ciepłej w placówce,
- 1 kontrola kompleksowa dotyczyła gospodarki odpadami: niebezpiecznymi, komunalnymi, magazynowania bielizny szpitalnej (czystej, brudnej) oraz zaopatrzenia w wodę.

Postępowanie w obiekcie z odpadami niebezpiecznymi prowadzone było według opracowanych procedur, bez zastrzeżeń. Pomieszczenia do składowania odpadów (czasowego oraz dłuższego) były odpowiednio wyposażone, oznakowane i zabezpieczone. Zapewnione były płyny do dezynfekcji rąk i powierzchni. Pracownicy obsługi posiadali odzież ochronną. Odpady medyczne odbierane były według zawartej umowy przez firmę specjalistyczną. Placówka prowadziła selektywną zbiórkę odpadów komunalnych. Czasowy punkt zbiórki odpadów zlokalizowany był w wydzielonym pomieszczeniu piwnicznym. Odpady komunalne odbierała według umowy zawartej specjalistyczna firma. W placówce w oddzielnych pomieszczeniach wydzielone były punkty z przeznaczeniem na: zbieranie i segregację bielizny brudnej oraz odbioru i segregacji bielizny czystej. Pranie bielizny dla placówki wykonywała firma zewnętrzna. Hydrofornia zlokalizowana na terenie obiektu zapewnia rezerwowe źródło wody dla szpitala. W ramach prowadzonego nadzoru nad jakością wody ciepłej w ZOZ „Szpitala Powiatowego w Sochaczewie”, pobranych było 2 x po 5 próbek wody z punktów natryskowych zlokalizowanych w poszczególnych oddziałach leczniczych, badania wykonano pod kątem obecności bakterii *Legionella* Sp. w następujących punktach:

- Oddział Ginekologiczny – natrysk,
- Oddział Położniczy – natrysk,
- Oddział Chirurgii – natrysk,

- Oddział Wewnętrzny – natrysk,
- Oddział Dziecięcy – natrysk.

W badanych próbkach wody ciepłej wystąpiły ponadnormatywne liczby bakterii *Legionella* sp. (skażenie średnie, wysokie, bardzo wysokie). Na podstawie sprawozdań z badań wody wszczęte było postępowania administracyjne. Wydano 2 decyzje administracyjne nakazujące przeprowadzenie działań naprawczych i przedstawienie prawidłowych wyników. Po podjętych działaniach ww. podmiocie doprowadzono jakość wody do obowiązujących przepisów.

4.2.6. Domy Pomocy Społecznej

Na terenie powiatu zlokalizowane są 2 obiekty zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym, w podeszłym wieku. W 2024 r. dokonano kontroli sanitarnej w 2 obiektach: Dom Pomocy Społecznej w Młodzieszynie, Dom Seniora „Grono” w Zosinie. Dom Pomocy Społecznej w Młodzieszynie jest samorządową jednostką organizacyjną powiatu sochaczewskiego o zasięgu ponadgminnym. Obiekt przeznaczony jest dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz osób niepełnosprawnych fizycznie, zarówno kobiet i mężczyzn. Posiada 99 miejsc. Obiekt wyposażony jest w pełny węzeł sanitarny, nowoczesne, wygodne meble, system przyzywowo-alarmowy, instalację PPOŻ. Placówka pozbawiona jest wszelkich barier architektonicznych, posiada sale do rehabilitacji, terapii zajęciowej oraz świetlicę i kaplicę. Stan sanitarno-porządkowy oraz techniczny w obiekcie utrzymany był na dobrym poziomie.

Dom Seniora „Grono” jest placówką przeznaczoną dla 80 osób, zapewniał pensjonariuszom pobyt krótko i długotrwały, opiekę lekarską. Każdy pokój posiadał węzeł sanitarno-natryskowy, wyposażenie było bez zastrzeżeń, system przyzywowo-alarmowy, instalację PPOŻ. Placówka nie posiada barier architektonicznych. Posiada sale terapii zajęciowej oraz świetlicę i kaplicę. Stan sanitarno-porządkowy oraz techniczny w obiekcie utrzymany był na dobrym poziomie.

W wyżej wymienionych obiektach postępowanie w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, medycznymi nie budziło zastrzeżeń, obiekty posiadały zawarte umowy ze specjalistycznymi firmami na wykonywanie usług. Postępowanie z bielizną brudną (pranie, suszenie) było prowadzone prawidłowo. Obiekty posiadały własne tereny zielenione, ogrodzone oraz monitorowane. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. W obiektach przeprowadzany był nadzór nad jakością badania wody ciepłej na obecność bakterii *Legionella* sp. Wyniki badań wody były prawidłowe.

4.2.7. Komenda Powiatowej Policji w Sochaczewie, ul.1 Maja 10, 96-500 Sochaczew

W roku 2024 przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną w związku z otrzymaną prośbą o interwencję. Kontrola w obiekcie nie potwierdziła zgłaszanych uwag. Stan pomieszczeń dla osób zatrzymanych/doprowadzonych w celu wytrzeźwienia utrzymany był w należytym stanie sanitarno-porządkowym.

4.2.8. Place zabaw, sale zabaw, park wodny

(Źródło: e-sochaczew)

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych: w 1 sali zabaw dla dzieci, w 3 obiektach zlokalizowanych na powietrzu - place zabaw oraz w Parku Rekreacyjno-Wypoczynkowym. Stan sanitarno-porządkowy w obiektach utrzymany był na dobrym poziomie. Stan urządzeń do zabaw i aktywności fizycznej dla dzieci pod względem bezpieczeństwa nie budził zastrzeżeń. Administratorzy/właściciele obiektów prowadzili prawidłową gospodarkę z odpadami komunalnymi. Wszystkie obiekty zorganizowane na powietrzu posiadały regulaminy porządkowe. Są ogrodzone, zamykane na noc. Stan porządkowy obiektów nie budził zastrzeżeń.

4.3. Skargi i interwencje

W roku sprawozdawczym do Sekcji Higieny Komunalnej PSSE w Sochaczewie wpłynęły 23 interwencje w formie pisemnej oraz telefonicznie. Interwencje dotyczyły: niewłaściwego gromadzenia, odbierania oraz gospodarowania odpadami komunalnymi, nieprawidłowości w przetrzymywaniu dużej ilości zwierząt, zanieczyszczeniu lokalu insektami, gromadzenia nieczystości przez właścicieli w lokalach mieszkalnych, zalewania nieczystościami płynnymi pomieszczeń piwnicznych w budynku wielorodzinnym, pogorszenia jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w obiekcie agroturystycznym - sezonowym, uciążliwości związanych z emisją hałasu (na zewnątrz) pochodzącego z pomp ciepła, nieprzestrzegania zasad higieniczno-sanitarnych i systematycznego przeprowadzania prac porządkowych w sanitariatach ogólnodostępnych na dworcu PKP.

W związku z wpłynięciem prośby o interwencję dotyczącą nieprawidłowości w zakresie stanu porządkowego oraz stanu technicznego urządzeń na placu zabaw dla dzieci w obiekcie prowadzonym przez fundację katolicką przeprowadzono kontrolę sanitarną. Przeprowadzona wizytacja potwierdziła nieprawidłowości zawarte w zgłoszeniu. Za nieutrzymanie czystości i porządku w obrębie nieruchomości nałożono na prezesa fundacji mandat karny.

Sekcja Higieny Komunalnej w 2024 r. wydała 78 decyzji administracyjnych:

- 1 decyzję zatwierdzającą udokumentowany system zarządzania funkcjonujący w Laboratorium Wodno-Ściekowym Zakładu Wodociągów i Kanalizacji, Sochaczew Sp. z o. o., Al. 600-Lecia 69, 96-500 Sochaczew, obejmujący obszar pobierania próbek wody i właściwości fizycznych, badań chemicznych oraz badań mikrobiologicznych wody do spożycia przez ludzi i wody z miejsc wykorzystywanych do kąpieli,
- 18 decyzji administracyjnych na poprawę jakości wody do spożycia przez ludzi,
- 47 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok lub szczątków ludzkich oraz wywóz zwłok poza granice kraju,
- 12 decyzji płatniczych.
- 1 mandat karny na kwotę 500 zł nałożono za zły stan porządkowy w pokojach noclegowych oraz zły stan techniczny wyposażenia na terenie obiektu.

Ponadto wydano:

- 113 Ocen Jakości Wody do spożycia przez ludzi - dla właścicieli/zarządców wodociągów dotyczących poszczególnych ujęć wody,
- 14 Ocen Jakości Wody pochodzącej z niecek basenowych,
- 6 Oceny Jakości Wody dla miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli,
- 33 Komunikaty w sprawie jakości wody dla odbiorców korzystających z danego wodociągu,
- 7 Opinii dotyczących sprowadzenia zwłok z zagranicy celem pochówku na cmentarzach w powiecie sochaczewskim,
- 7 Opinii dotyczących organizowanych imprez masowych,
- 2 Opinie zatwierdzające organizację plaży miejskiej,
- 2 Opinie na środki transportu do przewozu zwłok
- 28 zawiadomień o wszczęciu postępowania administracyjnego.
- 11 zatwierdzeń harmonogramów dotyczących poboru próbek wody do badań opracowanych przez właścicieli/zarządców wodociągów, pływalni.

4.4.Podsumowanie

W 2024 r. w ewidencji Sekcji Higieny Komunalnej znajdowało się ogółem 336 obiektów.

W okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2024 r. przeprowadzono:

- 155 kontroli sanitarnych w obiektach użyteczności publicznej,

- 144 kontroli związanych z poborem próbek wody do badań w wodociągach publicznych oraz na pływalni.

Wskazać należy, że 2024 roku, w stosunku do lat ubiegłych, wystąpiły liczne przekroczenia parametrów mikrobiologicznych w wodzie w wodociągach publicznych. Najczęściej skażenia dotyczyły obecności w wodzie bakterii grupy coli, które wystąpiły w 9 wodociągach publicznych zlokalizowanych na terenie gminy: Sochaczew, Nowa Sucha oraz Ilów. Natomiast skażenie wody paciorkowcem kałowym (enterokoki), świadczące o kontakcie wody pitnej z zanieczyszczeniami pochodzenia kałowego, wystąpiło w 3 wodociągach publicznych zlokalizowanych na terenie gminy Sochaczew i Rybno, co skutkowało wydaniem zakazu spożywania wody przez ludzi. Należy stwierdzić, że zarządcy obiektów, na czas awarii wodociągu lub jego zamknięcia, nie posiadali planów awaryjnych zapewniających wodę pitną dla mieszkańców. W ww. sytuacjach kryzysowych zaobserwowano brak dostępności do zapasowych urządzeń np. cystern lub beczkowozów do dostarczania wody dobrej jakości dla odbiorców.

W ramach prowadzonego nadzoru nad jakością wody ciepłej w ZOZ „Szpitala Powiatowego” w Sochaczewie stwierdzono ponadnormatywne ilości bakterii Legionella Sp. w instalacjach wody ciepłej. Wystąpienie bakterii Legionella sp. w wodzie ciepłej było spowodowane nieprowadzeniem należytego nadzoru nad temperaturą wody w instalacjach, brakiem regularnego jej przegrzewania. Na zakażenia spowodowane bakteriami Legionella sp., występujących w aerozolach wodnych, szczególnie narażone są osoby starsze i przewlekle chore. Częstym zaniedbaniem zarządców obiektów był brak wdrożonej procedury oraz systematycznego przeprowadzania przegrzewań wody ciepłej w instalacjach wewnętrznych.

W 2024 r. inspekcja sanitarna zakwestionowała wszystkie wyniki badań wody z rzeki Bzury z powodu wystąpienia ponadnormatywnych ilości bakterii. Tym samym miejsce wyznaczone do kąpieli przez Miasto Sochaczew, w okresie wakacyjnym, nie spełniało swojej funkcji - miejsca okazjonalnie przeznaczonego do kąpieli.

W stosunku do lat ubiegłych, na terenie powiatu sochaczewskiego, zwiększyła się liczba obiektów branży beauty. Do tej grupy przynależą stanowiska pracy jednoosobowe, wykonujące usługi w zakresie manicure i pedicure. Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych zaobserwowano duży wzrost świadomości personelu w zakresie zagrożeń zdrowotnych wynikających z tytułu prowadzonej działalności.

W mieście Sochaczew zaobserwowano znaczący wzrost zgłoszeń dotyczących nałogowego zbieractwa przez ludzi starszych i osoby samotnie zamieszkujące.

Rozpatrując każdy wniosek o interwencję zwracano szczególną uwagę na możliwość wystąpienia zagrożenia dla zdrowia i/lub życia ludzi. Wspólnie z właściwymi służbami podejmowano skuteczne działania w celu poprawy warunków bytowych i sanitarnych.

5. Sekcja Nadzoru Higieny Żywności, Żywienia i Kosmetyków

5.1. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i produktów kosmetycznych

Głównym celem działania Sekcji Higieny Żywności i Żywienia jest zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu.

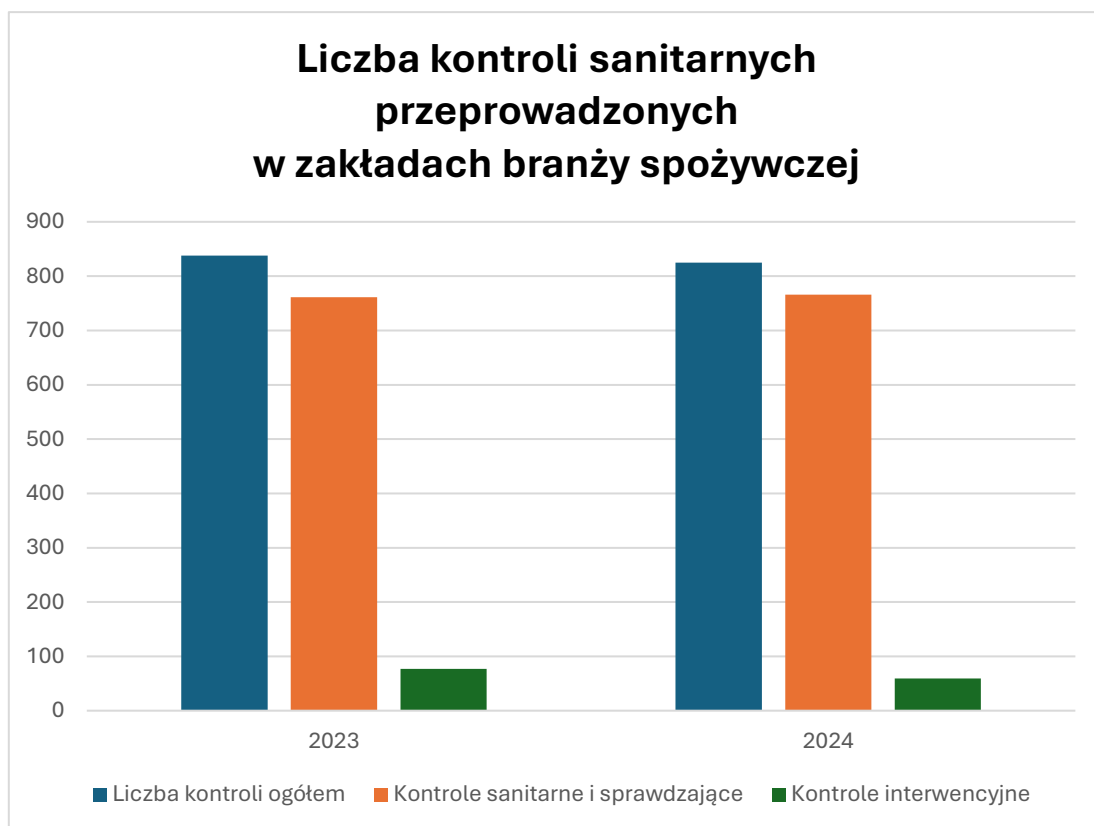
Do podstawowych zadań sekcji HŻiŻ podczas wykonywanych czynności kontrolnych należy:

- ocena warunków sanitarno-higienicznych i technicznych zakładów produkcji, dystrybucji, sprzedaży, transportu środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- ocena jakości zdrowotnej produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, materiałów do kontaktu z żywnością, w tym pobierania próbek do badania w ramach urzędowej kontroli i monitoringu lub w ramach interwencji konsumentów,
- monitorowanie wycofanej z obrotu żywności, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, w ramach systemu wczesnego ostrzegania o pojawiających się produktach niebezpiecznych na rynku (system RASFF),
- rejestracja i zatwierdzanie nowo otwartych zakładów branży żywnościowej, w tym dotyczących produkcji pierwotnej,
- realizacja zadań zaplanowanych corocznie w polityce przedsięwzięć w oparciu o wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego
- monitorowanie wycofywanych z obrotu produktów kosmetycznych w ramach systemu RAPEX.

W roku 2024 pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej, na terenie powiatu sochaczewskiego, znajdowało się 1660 zakładów produkcji i obrotu żywnością oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, w tym 435 zakładów zaliczono do kategorii niskiego ryzyka, 649 do kategorii średniego ryzyka oraz 576 do kategorii wysokiego ryzyka. Ponadto pod nadzorem PSSE w Sochaczewie znajduje się 1 zakład produkcji kosmetyków oraz 2 obiekty obrotu kosmetykami.

W 2024 roku zatwierdzono 67 obiektów (w 2023 r. – 87 obiektów). Skontrolowano – 580 zakładów żywnościowo-żywnościowych, w których przeprowadzono ogółem 825 kontroli

i rekontroli (w 2023 r. – 838 kontroli), w tym 59 kontroli interwencyjnych (w 2023 r. – 77 kontroli). Na podstawie arkusza oceny zakładu oceniono 200 zakładów (w 2023 r. – 210 zakładów). Poniżej przedstawiono wykres dotyczący liczby wykonanych kontroli sanitarnych w zakładach branży spożywczej w 2024 roku.

Wykres Nr 23. Liczba kontroli sanitarnych w zakładach branży spożywczej latach 2023 - 2024
(Źródło: MZ-48 za rok 2023; MZ-48 za rok 2024)

W stosunku do 2023 r. liczba kontroli kształtuje się na podobnym poziomie.

Kontrole interwencyjne przeprowadzone były w związku:

- z działaniami podjętymi w systemie RASFF;
- z interwencjami klientów i konsumentów dotyczącymi nieprawidłowości w nadzorowanych zakładach;
- z informacjami przychodzącymi z terenu o przekroczeniach limitów badanych parametrów w próbkach pobranych do badania w ramach urzędowej kontroli przez przedstawicieli PPIS lub przez przedstawicieli WIORiN, a wyprodukowanych na nadzorowanym terenie;

Kontrole sprawdzające miały na celu sprawdzenie:

- wykonania poleceń decyzji;
- wykonania zaleceń pokontrolnych;
- skuteczności nałożonych sankcji karnych.

Kontrole tematyczne przeprowadzane były w związku:

- z wystąpieniami podmiotów o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub o zatwierdzenie zmian zakresu działalności;
- z wnioskami o wydanie zaświadczenia o wpisie do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w celu przedłużenia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych;
- z pobieraniem próbek do badań w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu.

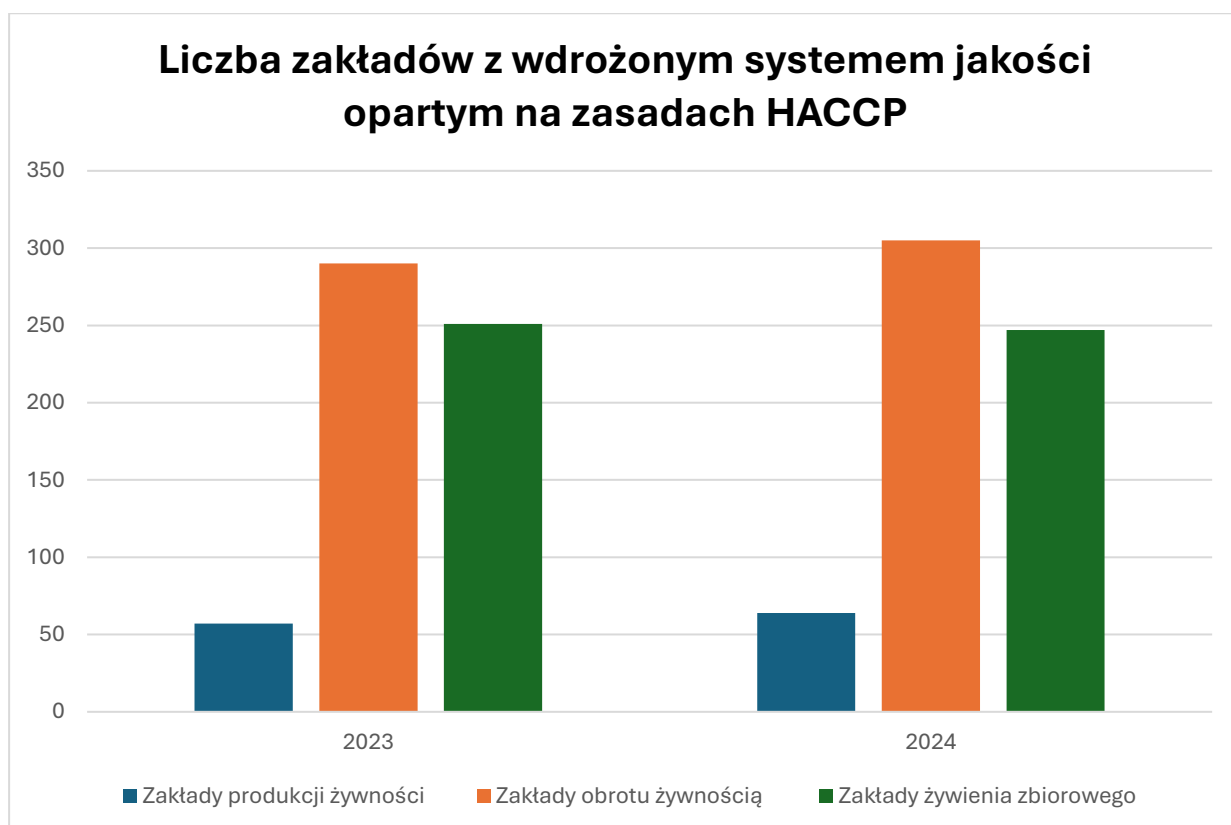
Kontrole akcyjne przeprowadzane były:

- w obiektach zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży w ramach akcji „Bezpieczne ferie” i „Bezpieczne wakacje”,
- w obiektach gastronomicznych w trakcie imprez masowych,
- w obiektach wprowadzających do obrotu mięso i wędliny, zlokalizowanych na terenie targowisk w związku ze wzmożeniem nadzoru nad tymi podmiotami
- w miejscach obrotu detalicznego maku w opakowaniach zbiorczych w okresie przedświątecznym.

Sposób przeprowadzania kontroli oparty był o procedury opracowane i wprowadzone zarządzeniami GIS. Kontrole planowane realizowane były w oparciu o harmonogram kontroli (sporządzony z uwzględnieniem kategorii ryzyka obiektów: wysokie, średnie i niskie) oraz w oparciu o plan zasadniczych zadań (uwzględniający Wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2024 roku). Zgodnie z obowiązującymi przepisami, kontrole urzędowe w zakresie nadzoru nad żywnością przeprowadzane są bez wcześniejszego uprzedzania podmiotów. W przeciwieństwie do innych komórek organizacyjnych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, nie są przesyłane do przedsiębiorstw zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli.

Zakłady prowadzące działalność na rynku spożywczym, bez względu na profil i wielkość produkcji, są zobowiązane spełniać wymogi sanitarno-higieniczne, które gwarantują zapewnienie bezpieczeństwa i właściwej jakości zdrowotnej wytwarzanych wyrobów. W trakcie kontroli sanitarnych w zakładach branży żywnościowej egzekwowano obowiązek wdrażania zasad Dobrej Praktyki Higienicznej, Dobrej Praktyki Produkcyjnej oraz zasad analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli zapewniających bezpieczeństwo produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności. Zasady GHP, GMP wdrożono w 813, natomiast system HACCP wdrożono w 616 zakładach.

Poniżej przedstawiono wykres ukazujący, jak na przełomie lat 2023-2024 na terenie powiatu, kształtowała się liczba zakładów z wdrożonym systemem jakości opartym na zasadach HACCP.

Wykres 24. Liczba zakładów z wdrożonym systemem jakości opartym na zasadach HACCP
(Źródło: MZ-48 za rok 2023; MZ-48 za rok 2024)

W stosunku do roku 2023 na podobnym poziomie kształtuje się liczba zakładów z wdrożonym systemem HACCP.

Mając na uwadze ochronę zdrowia konsumentów, usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w nadzorowanych obiektach egzekwowano poprzez nakładanie grzywien w drodze mandatu karnego, a także w drodze decyzji administracyjnych.

W 2024 r. ogółem nałożono 49 mandatów karnych na sumę 12 300,00 zł (w 2023 r. – 60 mandatów na kwotę 14 900,00 zł).

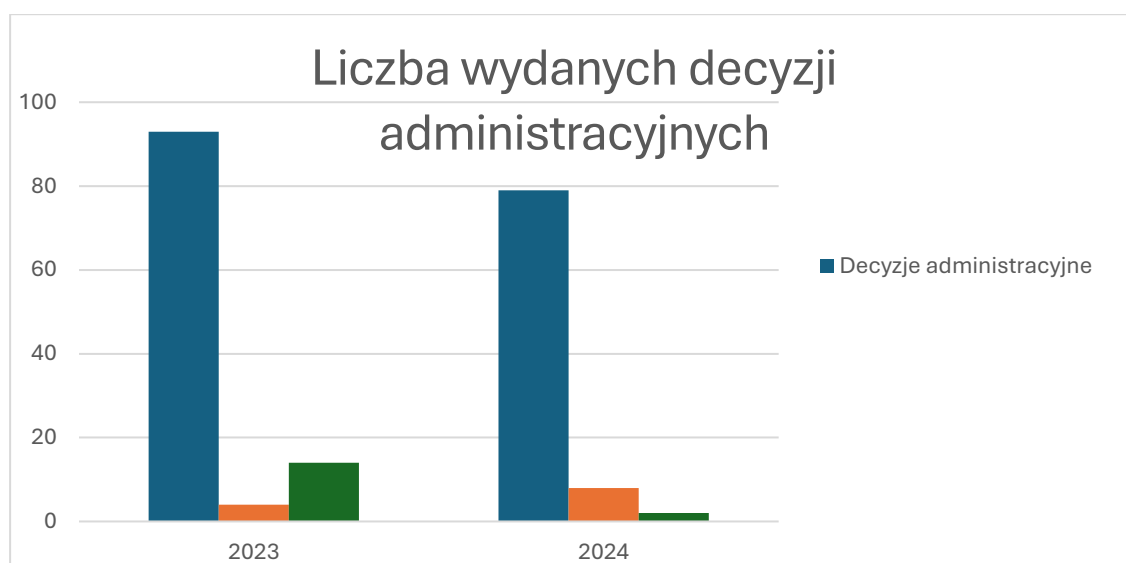
Mandaty karne nakładane były głównie za następujące uchybienia:

- oferowanie do sprzedaży lub używanie do produkcji artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub dacie minimalnej trwałości,
- brak dezynfekcji naczyń stołowych,
- nieprawidłowo prowadzone procesy obróbki wstępnej jaj i warzyw,
- zbędne przedmioty w pomieszczeniach zakładów niezwiązane z działalnością,
- brak czystości i porządku w pomieszczeniach zakładu,
- brudne kosze dla kupujących
- brudne urządzenia i sprzęt do kontaktu z żywnością,
- brak segregacji podczas przechowywania środków spożywczych,
- niewłaściwa higiena osobista personelu (brak odzieży ochronnej),

- przechowywanie wód butelkowanych na zewnątrz sklepu w nasłonecznionym miejscu.
- brak wdrażania w zakładach zasad GHP/GMP oraz HACCP.

W 2024 r. ogółem wydano 79 decyzji administracyjnych, w tym 8 decyzji unieruchomienia działalności całego lub części zakładu oraz 2 decyzje wycofania z obrotu (w 2023 r. wydano 93 decyzje, w tym 4 decyzje unieruchomienia działalności całego zakładu lub części zakładu oraz 14 decyzji wycofania z obrotu środków spożywczych).

Poniżej przedstawiono wykres dotyczący liczby wydanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego decyzji administracyjnych w 2024 r.

Wykres Nr 25. Liczba wydanych decyzji administracyjnych w latach 2023 - 2024.
(Źródło: MZ-48 za rok 2023; MZ-48 za rok 2024)

W stosunku do roku ubiegłego zmniejszyła się liczba wydanych decyzji administracyjnych, jednocześnie wzrosła dwukrotnie liczba decyzji unieruchomienia z uwagi na częściowe ograniczenia działalności obiektów w związku z nieprawidłowo przeprowadzanymi procesami mycia i dezynfekcji naczyń oraz obróbki wstępnej warzyw i owoców.

Ponadto w 2024 roku stwierdzono:

- 1 przypadek prowadzenia działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i o wpis do rejestru obiektów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i jednocześnie nieprzestrzegania wymagań w zakresie znakowania produkowanych i oferowanych do konsumpcji dań gastronomicznych;
- 1 przypadek sprzedaży w jednostce systemu oświaty środków spożywczych innych niż objęte grupami środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 52c ust. 6 pkt 1 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia;

- 8 przypadków prowadzenia działalności w zakresie niezgodnym z wydaną decyzją zatwierdzającą, w tym w 5 obiektach dodatkowo stwierdzono nieprzestrzeganie wymagań w zakresie znakowania produkowanych dań gastronomicznych oferowanych do sprzedaży w lokalu;
- 4 przypadki prowadzenia działalności w zakresie produkcji pierwotnej bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W powyższych przypadkach PPIS w Sochaczewie skierował do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie 14 wniosków o nałożenie kary pieniężnej na podstawie art. 103 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

W związku z prowadzeniem działalności w zakresie oferowania do sprzedaży ryb i produktów rybnych na targowisku zlokalizowanym na terenie innego powiatu bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, PPIS w Sochaczewie wystosuje w 2025 r. wniosek do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie o nałożenie kary pieniężnej.

Ponadto w 2024 r. wystosowano 2 wnioski za nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli przeprowadzonych w 2023 r., tj.:

- prowadzenie działalności w zakresie oferowania do sprzedaży wyrobów cukierniczych bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i jednocześnie nieprzestrzegania wymagań w zakresie znakowania oferowanych do sprzedaży artykułów spożywczych;
- wprowadzanie do obrotu produktów nieposiadających oznakowania w języku polskim.

Do końca 2024 r. MPWIS w Warszawie rozpatrzył 10 wniosków i w drodze decyzji na właścicieli obiektów nałożył kary pieniężne na łączną kwotę 23 500 złotych.

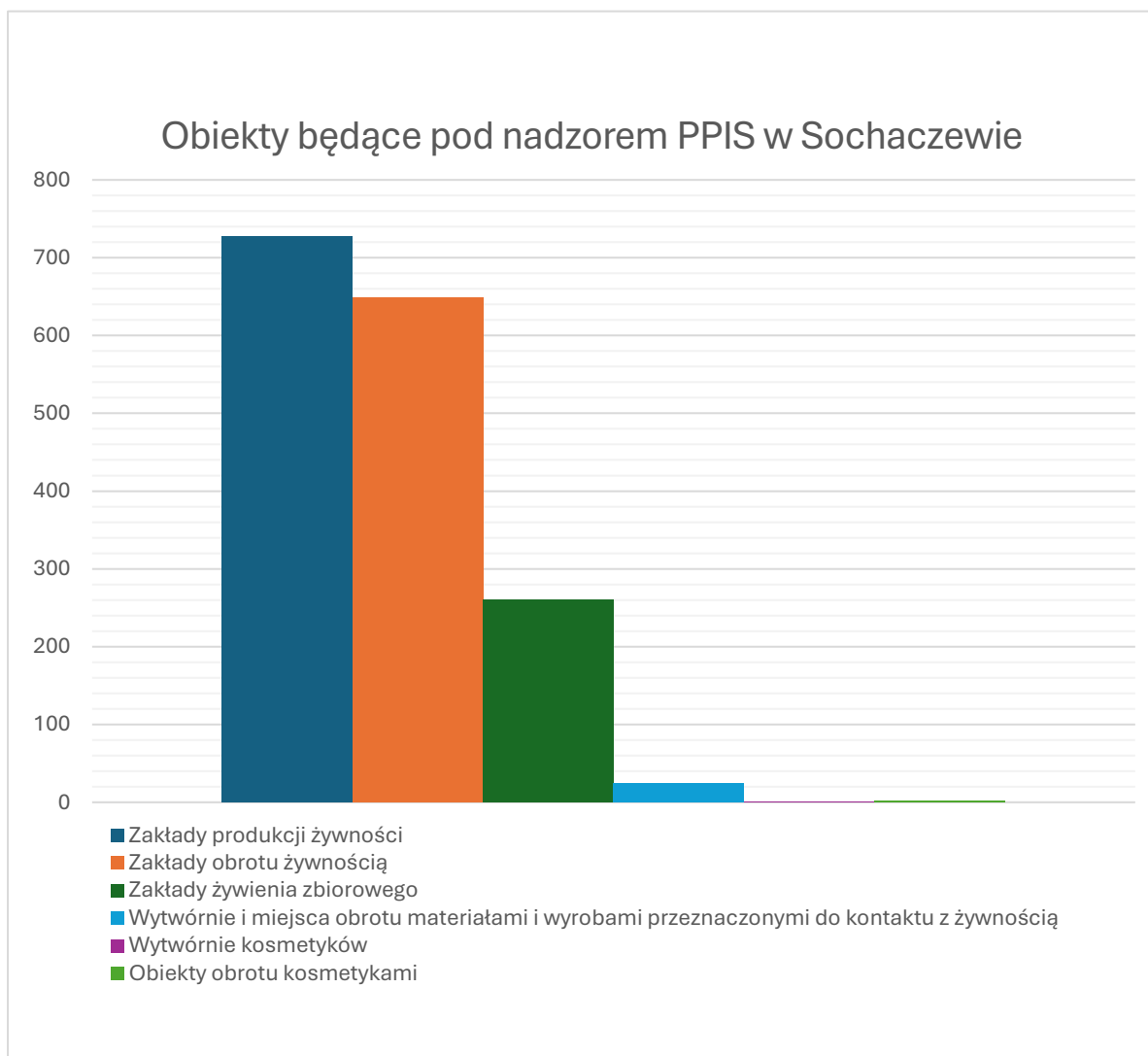
W ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano do badania 248 próbek żywności, w tym 6 próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, 6 próbek zostało zakwestionowanych (w 2023 r. pobrano do badania 264 próbki, w tym 10 próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, 5 próbek zostało zakwestionowanych). W kierunku znakowania oceniono 211 próbek. Nie wnoszono uwag do znakowania.

5.2.Nadzór nad zakładami branży spożywczej i kosmetyków

W roku 2024 r. sekcja HŻiŻ Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sochaczewie obejmowała nadzorem według ewidencji:

- 1421 (w 2023 r. – 1385) obiektów żywnościowo – żywieniowych,
- 215 (w 2023 r. – 232) środków transportu,
- 4 (w 2023 r. – 4) wytwórnie materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością,
- 20 (w 2023 r. – 15) miejsc obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością,
- 1 (w 2023 r. – 1) wytwórnię kosmetyków,
- 2 (w 2023 r. – 2) obiekty obrotu kosmetykami.

Poniżej przedstawiono wykres obrazujący liczbę oraz rodzaj działalności zakładów będących pod nadzorem PPIS w Sochaczewie w 2023 r.

Wykres 26. Liczba i rodzaj zakładów będących pod nadzorem sekcji HŻŻ PSSE w Sochaczewie w 2024 r. (Źródło: MZ-48 za rok 2024)

5.2.1. Zakłady produkcji żywności

Pod nadzorem PPIS w Sochaczewie znajdują się obiekty produkcji żywności z następujących grup zakładów:

- wytwórnie lodów
- automaty do lodów
- piekarnie
- ciastkarnie
- przetwórnie owocowo-warzywne
- browary
- wytwórnie napojów bezalkoholowych
- wytwórnie napojów alkoholowych, w tym win
- zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego
- wytwórnie makaronów
- wytwórnie wyrobów cukierniczych
- wytwórnie chrupek i prażynek
- producenci pierwotni
- producenci pierwotni i rolniczy handel detaliczny
- producenci pierwotni i dostawy bezpośrednie
- producenci pierwotni, rolniczy handel detaliczny, dostawcy bezpośredni
- producenci żywności w warunkach domowych
- inne wytwórnie żywności

Ogółem w 2024 roku w zakładach produkcyjnych przeprowadzono 93 kontrole. Natomiast na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 37 zakładów produkcji żywności.

Nieprawidłowości występujące w tej grupie obiektów to:

- brak aktualnego, pozytywnego wyniku badania wody;
- zniszczone urządzenia i sprzęt do kontaktu z żywnością;
- brudne ściany i sufity w pomieszczeniach zakładu;
- zniszczone drzwi i futryny;
- ubytki płytek ściennych i podłogowych;
- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny urządzeń i sprzętu;
- widoczne zbrylenia mąki, oznaki zapleśnienia mąki na opakowaniach, wyczuwalny stęchły zapach;
- stosowanie w produkcji pierwotnej niedozwolonych/wycofanych z użycia środków ochrony roślin.

- przekroczenia NDP (najwyższy dopuszczalny poziom) pozostałości substancji czynnej środków ochrony roślin.

W zakładach produkcji żywności w 2024 r. ogółem wydano 11 decyzji administracyjnych, w tym 2 decyzje administracyjne nakazujące poprawę stanu sanitarno-higienicznego zakładu, 1 zmieniającą termin wykonania obowiązków, 3 decyzje uchylające, 5 decyzje zatwierdzające zakład do prowadzenia działalności, w tym 3 decyzje zatwierdzające zakład w rozszerzonym zakresie działalności, natomiast w 2023 r. wydano 20 decyzji, w tym 11 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-higienicznego zakładu, 1 decyzję wycofania z obrotu produktu umieszczonego w systemie RASFF, 1 zmieniającą termin wykonania obowiązków, 2 decyzje uchylające, 3 decyzje zatwierdzające zakład do prowadzenia działalności oraz 2 decyzje zatwierdzające zakład w rozszerzonym zakresie działalności.

W roku sprawozdawczym w tej grupie obiektów nie nakładano mandatów karnych, natomiast PPIS w Sochaczewie skierował 4 wnioski do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie o nałożenie kary pieniężnej, z powodu prowadzenia działalności w zakresie produkcji pierwotnej warzyw, owoców i zbóż bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Z zakładów produkcyjnych pobrano do badania 28 próbek - próbki nie uległy zakwestionowaniu (w 2023 r. pobrano do badania 27 próbek - również nie były kwestionowane).

Wdrożony system jakości oparty na zasadach HACCP posiadają 64 zakłady produkcyjne. W przypadku produkcji pierwotnej obowiązują zasady dobrej praktyki higienicznej. Pod nadzorem PPIS w Sochaczewie znajduje się: 418 podmiotów prowadzących produkcję pierwotną, 230 podmiotów prowadzących produkcję pierwotną i dostawy bezpośrednie, 5 podmiotów prowadzących produkcję pierwotną i rolniczy handel detaliczny, 4 podmioty prowadzący produkcję pierwotną, rolniczy handel detaliczny i dostawy bezpośrednie.

5.2.2. Zakłady obrotu żywnością

- sklepy spożywcze, w tym supermarkety
- kioski spożywcze
- apteki
- magazyny hurtowe
- obiekty ruchome i tymczasowe
- środki transportu
- inne obiekty obrotu żywnością

Ogółem w tej grupie obiektów przeprowadzono 528 kontroli. Według arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 82 obiekty obrotu.

Najczęściej powtarzającymi się nieprawidłowościami w tej grupie obiektów były:

- niehigieniczne warunki magazynowania/sprzedaży żywności nieopakowanej;
- niewłaściwe warunki magazynowania napojów i wód mineralnych;
- niedostateczny stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i wyposażenia;
- brak czystości i porządku w pomieszczeniach obiektów;
- zbędne przedmioty w pomieszczeniach obiektów;
- brak realizacji procedur GHP/GMP/HACCP;
- brak aktualnego, pozytywnego wyniku badania wody;
- obecność środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości;
- prowadzenie działalności niezgodnie z decyzją zatwierdzającą;
- brak dezynfekcji naczyń stołowych;
- sprzedaż w jednostkach systemu oświaty środków spożywczych inne niż objęte grupami środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 52c ust. 6 pkt 1 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia;
- brak do wglądu dokumentacji zakładu, m.in.: orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych osób zatrudnionych, deklaracji zgodności na stosowane w obiekcie opakowania jednorazowego użytku, umowy na odbiór odpadów, dokumentu potwierdzenia odbioru odpadów kategorii 3.

W zakładach obrotu żywnością w 2024 r. wydano ogółem 104 decyzje administracyjne, w tym 27 nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego, 13 decyzji uchylających, 3 decyzje unieruchomienia działalności, 2 decyzje zmieniające termin, 2 wycofania środków spożywczych, 1 decyzja warunkowa oraz 57 decyzji zatwierdzających obiekty do prowadzenia działalności, w tym 14 decyzji zatwierdzających obiekty w rozszerzonym zakresie działalności.

Za stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości nałożono 22 mandaty karne na łączną kwotę 4400,00 zł.

W tej grupie obiektów w roku sprawozdawczym PPIS w Sochaczewie wystosował 5 wniosków do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie o nałożenie kary pieniężnej na właścicieli firm z powodu:

- sprzedaży w jednostce systemu oświaty środków spożywczych innych niż objęte grupami środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży określonymi

w przepisach wydanych na podstawie art. 52c ust. 6 pkt 1 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia;

- prowadzenia działalności w zakresie niezgodnym z wydaną decyzją zatwierdzającą
- prowadzenie działalności w zakresie oferowania do sprzedaży wyrobów cukierniczych bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i jednocześnie nieprzestrzegania wymagań w zakresie znakowania oferowanych do sprzedaży artykułów spożywczych;
- wprowadzanie do obrotu produktów nieposiadających oznakowania w języku polskim.

Spośród 212 próbek pobranych do badania z tej grupy obiektów – zakwestionowano 5 próbek mięsa surowego z uwagi na wykrycie w 25 g obecności *Salmonella Enterica* oraz 1 próbkę owocu pomelo z uwagi na przekroczenie pozostałości środków ochrony roślin. W związku z powyższym PPIS w Sochaczewie przesłał do MPWIS w Warszawie zgłoszenie informacyjne RASFF dotyczące mięsa surowego, natomiast w przypadku pomelo podmiot odpowiedzialny wdrożył procedurę wycofania produktu niezgodnego z rynku.

5.2.3. Zakłady żywienia zbiorowego

- zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym:
 - zakłady małej gastronomii
 - zakłady małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych
 - gospodarstwa agroturystyczne
- zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego, w tym:
 - stołówki pracownicze
 - bufety przy zakładach pracy
 - blok żywienia w szpitalach
 - bloki żywienia w domach opieki społecznej
 - stołówki w żłobkach
 - stołówki szkolne
 - stołówki w bursach i internatach
 - stołówki w domach dziecka i młodzieży
 - stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych
 - stołówki na półkoloniach/zimowiskach
 - stołówki w przedszkolach
 - inne zakłady żywienia
- zakłady usług cateringowych

Pracownicy sekcji HŻiŻ PSSE w Sochaczewie przeprowadzili 199 kontroli. Według arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 80 obiektów żywienia.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli w tej grupie obiektów to:

- prowadzenie działalności w zakresie niezgodnym z decyzją zatwierdzającą lub bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów,
- brak wykazu substancji powodujących alergie lub reakcje nietolerancji w oferowanych potrawach;
- brak środków do higienicznego mycia rąk,
- brak dezynfekcji naczyń stołowych,
- nieprawidłowo prowadzone procesy obróbki wstępnej jaj i warzyw,
- brak ciągłości łańcucha chłodniczego artykułów wymagających chłodzenia,
- niewłaściwe magazynowanie środków spożywczych,
- brak segregacji w urządzeniach chłodniczych,
- nieprawidłowo prowadzone procesy technologiczne,
- brak bieżącej wody przy punktach wodnych,
- brak czystości i porządku w pomieszczeniach obiektów,
- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń kuchennych i magazynowych oraz wyposażenia,
- brak dokumentacji GHP/GMP i systemu jakości opartego na zasadach HACCP,
- brak zapisów z realizacji procedur GHP/GMP/HACCP,
- brak do wglądu dokumentacji zakładu, w tym umowy na odbiór zużytego oleju, umowy na odbiór odpadów komunalnych, deklaracji zgodności na stosowane w zakładzie opakowania jednorazowego użytku, dokumentów dostaw surowców i półproduktów, orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych,
- brak odzieży ochronnej personelu,
- brak aktualnego, pozytywnego wyniku badania wody,
- zbędne przedmioty w pomieszczeniach zakładów niezwiązane z działalnością,
- jadłospisy niedostosowane dla żywionej grupy wiekowej,
- obecność środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości.

W zakładach żywienia zbiorowego w 2024 r. wydano ogółem 58 decyzji administracyjnych, w tym 12 nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego, 6 decyzji uchylających, 5 decyzji unieruchomienia działalności, 2 decyzje warunkowe oraz 33 decyzje zatwierdzające obiekty

do prowadzenia działalności, w tym 10 decyzji zatwierdzających w rozszerzonym zakresie działalności.

Za stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości sanitarne nałożono 27 mandatów karnych na łączną kwotę 7 900,00 zł.

W tej grupie obiektów w roku sprawozdawczym PPIS w Sochaczewie wystosował 7 wniosków do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie o nałożenie kary pieniężnej na właścicieli firm z powodu prowadzenia działalności w zakresie niezgodnym z decyzją o zatwierdzeniu zakładu, nieprzestrzegania wymagań w zakresie znakowania produkowanych dań gastronomicznych oraz z powodu prowadzenia działalności w zakresie przygotowywania i podawania do konsumpcji posiłków, bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W 2024 r. PPIS kontrolował także żywienie dzieci i młodzieży przebywających na półkoloniach w ramach akcji letniej i zimowej. Żywienie dzieci i młodzieży przebywających na półkoloniach skontrolowane zostało w 13 placówkach, przeprowadzono 15 kontroli. W trakcie kontroli oceniano jadłospisy, dokumentację systemu jakości oraz stan sanitarny pomieszczeń. W 1 przypadku zastosowano karanie mandatowe za brak prowadzenia dokumentacji GHP/GMP oraz brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych osób przygotowujących posiłki, natomiast za prowadzenie działalności bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz nieprzestrzeganie wymagań w zakresie znakowania produkowanych posiłków PPIS w Sochaczewie skierował wniosek do MPWIS w Warszawie o nałożenie kary pieniężnej.

5.2.4. Obiekty produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

- wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością
- hurtownie
- sklepy

W okresie sprawozdawczym przeprowadzano w tej grupie obiektów 5 kontroli sanitarnych, w tym 1 kontrolę sanitarną w wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz 4 kontrole tematyczne w hurtowni i sklepach, zajmujących się obrotem materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano do badania 8 próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w kierunku migracji specyficznej, globalnej, formaldehydu, bisfenolu A oraz metali ciężkich. Sześć próbek pobrano do badania w obiektach obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością, natomiast

pozostałe 2 w zakładzie produkującym m. in. masy makowe i krówkowe w puszkach. Próbki pod względem przebadanych parametrów były produktami o właściwej jakości zdrowotnej.

5.2.5. Nadzór nad kosmetykami

Na nadzorowanym terenie działalność w zakresie produkcji i konfekcjonowania kosmetyków prowadzi jedna wytwórnia kosmetyków, która zajmuje się produkcją, konfekcjonowaniem i dystrybucją szerokiej gamy kosmetyków.

W 2024 roku w zakładzie produkcyjnym przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną oraz 2 kontrole interwencyjne.

Kontrole interwencyjne związane były z wycofywaniem produktów kosmetycznych nieposiadających oznakowania w języku polskim oraz zawierających substancje niedozwolone, zgłoszone w systemie szybkiej wymiany informacji o niebezpiecznych produktach nieżywnościowych RAPEX.

W związku ze stwierdzeniem naruszenia wymagań w zakresie udostępniania na rynku produktów kosmetycznych z nieprawidłową informacją dotyczącą rzeczywistego składu produktów, tj. farb do włosów, w 2024 r. PPIS w Sochaczewie wydał 1 decyzję administracyjną o nałożeniu kary pieniężnej.

W 2024 r. pobrano do badania 2 próbki produktów kosmetycznych. Próbki nie zostały zakwestionowane.

Ponadto, w roku sprawozdawczym przeprowadzono 2 kontrole interwencyjne w zakładzie kosmetycznym oraz magazynie suplementów diety i kosmetyków oraz 5 kontroli tematycznych podmiotów zarejestrowanych w bazie CPNP.

5.3. Graniczna kontrola sanitarna

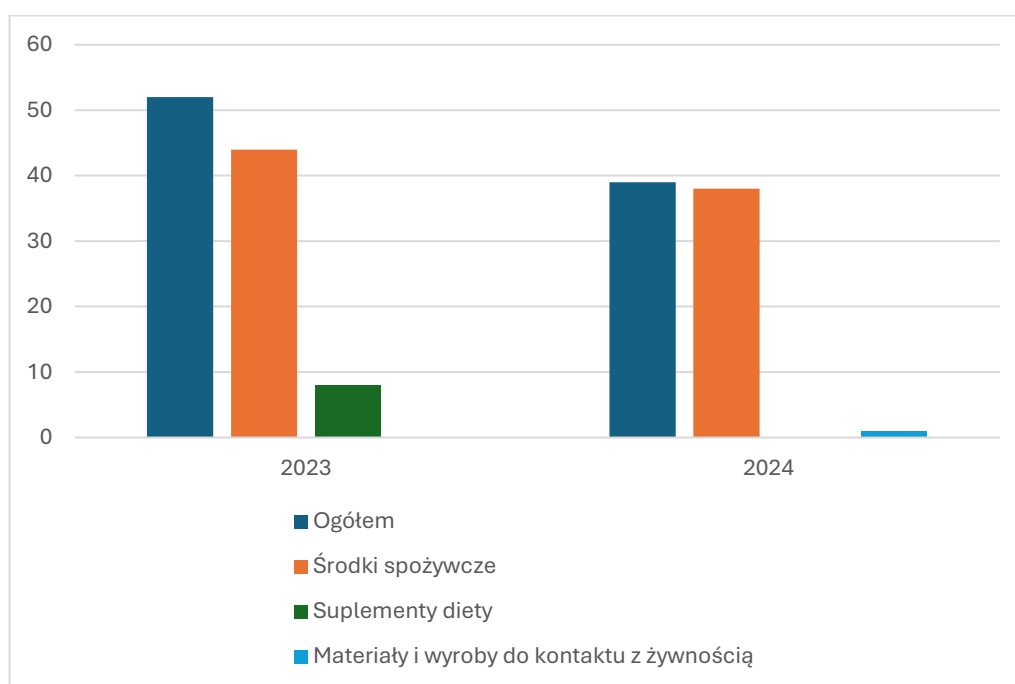
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sochaczewie w 2024 r. wystawił 2 świadectwa spełnienia wymagań zdrowotnych przez środki spożywcze przekraczające granicę dla produktów eksportowanych do Arabii Saudyjskiej. Ponadto na wniosek podmiotów eksportujących swoje produkty do krajów trzecich wydano 3 zaświadczenia do celów sprzedaży. W roku sprawozdawczym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sochaczewie nie wydawał decyzji zakazujących wprowadzenia do obrotu na teren wspólnoty artykułów importowanych z krajów trzecich oraz nie pobierał do badań środków spożywczych lub materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością podlegających kontroli granicznej. Na terenie powiatu sochaczewskiego nie znajduje się Urząd Celny i w większości

przypadków odprawa graniczna i wydawanie w/w świadectw jakości zdrowotnej odbywa się na terenie innych powiatów.

5.4.Działania w ramach systemu RASFF – System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Spożywczych i Środkach Żywienia Zwierząt

W ramach funkcjonowania systemu Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF) w roku sprawozdawczym zarejestrowano ogółem 39 powiadomień alarmowych i informacyjnych, w tym dotyczących środków spożywczych - 38, suplementów diety - 0, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – 1 (w 2023 - 50 powiadomień alarmowych i informacyjnych, w tym dot. środków spożywczych - 42, suplementów diety - 8, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością - 0). Ponadto, w 2024 r. zarejestrowano 2 powiadomienia o niezgodności.

Poniżej przedstawiono Wykres Nr 21: obrazujący liczbę zarejestrowanych powiadomień w ramach systemu RASFF w latach 2023-2024.

Wykres 27. Liczba zarejestrowanych powiadomień w ramach systemu RASFF

Liczba powiadomień w systemie RASFF w stosunku do roku ubiegłego uległa zmniejszeniu. Każdorazowo po otrzymaniu informacji dotyczącej wycofywania niezgodnych produktów w systemie RASFF przeprowadzano kontrole interwencyjne w obiektach wskazanych w listach dystrybucyjnych lub przesyłano informacje pisemne do osób odpowiedzialnych w centrach logistycznych. We wszystkich przypadkach przedsiębiorcy podejmowali działania zmierzające

do wycofania z obrotu produktów będących przedmiotem powiadomień alarmowych lub informacyjnych. W przypadku powiadomień w systemie RASFF, które wpłynęły w czasie, gdy termin przydatności produktów minął, przesyłane listy dystrybucyjne miały na celu ewentualne powiązanie z przypadkami zatruc pokarmowych bądź z możliwością zamrożenia produktów w sklepach.

W 2024 r. PPIS w Sochaczewie przesłał do MPWIS w Warszawie 4 zgłoszenia w ramach systemu RASFF. Pierwsze zgłoszenie RASFF informacyjne w celu zwrócenia uwagi dotyczyło produktu pn. „Pomelo”, w którym stwierdzono przekroczony poziom NDP substancji aktywnej prochlorazu. Dostawca wdrożył procedurę wycofania produktu z rynku.

Drugie zgłoszenie RASFF informacyjne w celu zwrócenia uwagi dotyczyło produktu po upływie terminu przydatności do spożycia pn. „Podudzie z kurczaka z wolnego wybiegu świeże, Klasa A, chów wybiegowy”, w którym wykryto obecność *Salmonella Enterica*. Próbki pobrano w ramach urzędowej kontroli żywności w lokalnym Centrum Dystrybucji oraz supermarkecie. Trzecie zgłoszenie o niezgodności dotyczyło zmian chorobowych w świeżym mięsie – karkówce bez kości, natomiast czwarte zgłoszenie dotyczyło oznak zapleśnienia mąki pszennej.

5.5.Zatrucia pokarmowe

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu sochaczewskiego nie odnotowano żadnych zatruc pokarmowych, zarówno w zakładach znajdujących się pod nadzorem PPIS w Sochaczewie, jak również w środowiskach domowych.

5.6.Interwencje konsumentów

W 2024 r. do PPIS w Sochaczewie wpłynęły 42 interwencje, z czego 11 uznano za zasadne, 23 – bezzasadnych, 6 – przekazano do rozpatrzenia według właściwości miejscowej, 2 interwencje nie zostały rozpatrzone (w 2023 r. wpłynęło 36 interwencji, z czego 17 uznano za zasadne, 18 – bezzasadnych, 1 – przekazano do rozpatrzenia według właściwości).

Składane interwencje dotyczyły nieprawidłowości występujących w obiektach obrotu żywnością (supermarkety, sklepy, kioski/u na targowisku, magazyny/u inne obiekty obrotu żywnością), zakładach produkcyjnych, zakładach żywienia zbiorowego otwartego/ zamkniętego. Klienci zgłaszali uwagi na niewłaściwy stan sanitarny obiektów, obecności szkodników w produktach, oferowanie do sprzedaży przeterminowanych artykułów spożywczych, niewłaściwą jakość sprzedawanych produktów, niewłaściwe warunki przechowywania artykułów spożywczych, wystąpienia objawów chorobowych po spożyciu posiłków, niewłaściwej higieny

osobistej personelu, obecności w środkach spożywczych ciał obcych. Za stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości osoby odpowiedzialne ukarano mandataми bądź kierowano wnioski o ukaranie do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie o nałożenie kary pieniężnej.

5.7. Wnioski

1. Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych systematycznie ulega poprawie. Należy jednak prowadzić dalsze działania mające na celu wzrost świadomości przedsiębiorców w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej lub wprowadzanej do obrotu żywności.
2. Analizując stan sanitarny poszczególnych grup zauważa się, że od kilku lat, najmniej nieprawidłowości występuje w dużych zakładach produkcyjnych.
3. W roku 2024 odnotowywano takie niepokojące zjawiska, jak stosowanie w produkcji pierwotnej niedozwolonych/wycofanych z użycia środków ochrony roślin lub stosowanie dozwolonych środków ochrony roślin przez rolników w ilościach powodujących przekroczenia najwyższych dopuszczalnych poziomów NDP.
4. Zmniejszeniu uległa ogólna liczba powiadomień w systemie RASFF. W roku sprawozdawczym do PSSE w Sochaczewie ogółem wpłynęło 41 powiadomień, w tym 11 powiadomień alarmowych i 28 powiadomień informacyjnych w systemie RASFF oraz 2 powiadomienia o niezgodności (w 2023 r. 13 powiadomienia alarmowe, 37 powiadomień informacyjnych w systemie RASFF).
5. W 2024 roku zakwestionowano 6 próbek spośród 248 pobranych do badania środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością (w 2023 r. – 5 zakwestionowano). Nie wnoszono uwag w zakresie znakowania środków spożywczych (w 2023 r. – 3).
6. W stosunku do 2023 roku odnotowano wzrost liczby zgłoszeń interwencyjnych – 42 (w 2023 r. – 36) w sprawie nieprawidłowości w funkcjonowaniu głównie obiektów obrotu żywnością i zakładów żywienia zbiorowego oraz liczby interwencji w sprawie złej jakości środków spożywczych. Przeprowadzone kontrole wykazały, że procent ich zasadności (29% zasadnych zgłoszeń) jest niższy od stanu z poprzedniego roku (47 % zasadnych zgłoszeń w 2023 r.).

7. W celu zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa żywności w 2025 r. w dalszym ciągu będzie kontynuowany nadzór sanitarny nad działalnością przedsiębiorców sektora spożywczego działających na terenie powiatu sochaczewskiego, z ukierunkowaniem na:
- przestrzeganie zasad dobrej praktyki higienicznej, dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz systemu HACCP
 - zachowanie ciągłości łańcucha chłodniczego w przypadku środków spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie,
 - warunków produkcji lodów,
 - przestrzeganie przepisów dotyczących znakowania środków spożywczych oraz przekazywania konsumentom niezbędnych informacji o obecności składników alergennych w produktach żywnościowych.

6. Sekcja Higieny Pracy

6.1. Stan sanitarny środowiska pracy

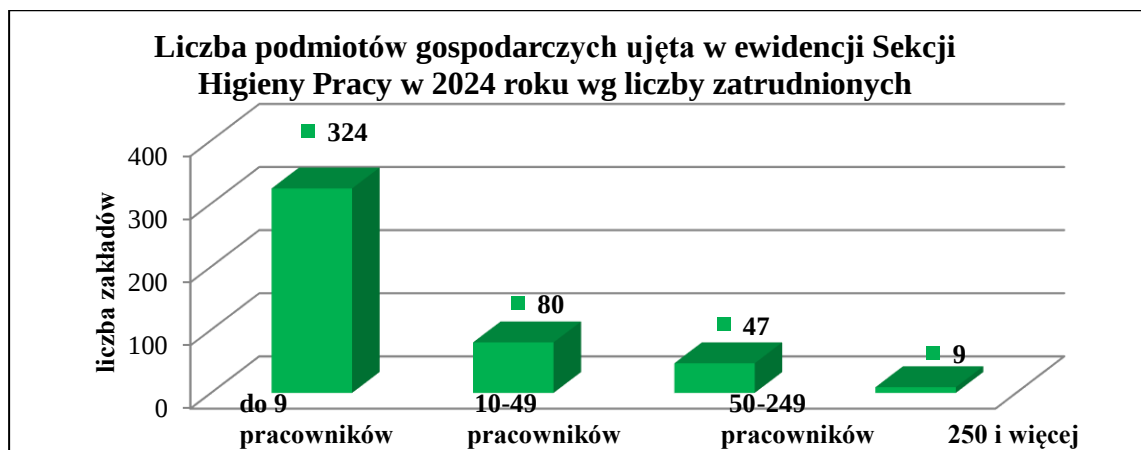
Sekcja Higieny Pracy, zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, kontroluje przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w zakładach pracy mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi oraz zajmuje się nadzorem nad chemikaliami.

Na terenie powiatu sochaczewskiego prowadzą działalność gospodarczą przedsiębiorcy w zakresie m.in.:

- produkcji: spożywczej, odzieżowej, chemikaliów i wyrobów chemicznych, wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych, metalowych wyrobów gotowych, drewna i wyrobów z drewna, papieru i wyrobów papierowych, części i akcesoriów do pojazdów silnikowych, maszyn i urządzeń; co stanowi 46 %,
- usług: konserwacji i naprawy pojazdów samochodowych, transportu i magazynowania, medycznych, pogrzebowych, pralniczych; co stanowi 32%,
- indywidualną działalność usługową stanowi 16% zakładów.

W 2024 roku w ewidencji zakładów pionu Higieny Pracy (HP) zarejestrowanych było 460 podmiotów, zatrudniających ogółem 11516 pracowników. Najliczniejszą grupę stanowiły zakłady zatrudniające do 9 pracowników (324 obiektów), najmniejszą zakłady zatrudniające ponad 250 pracowników (9 zakładów).

Poniżej przedstawiono Wykres Nr 22 obrazujący liczbę podmiotów ujętych w ewidencji Sekcji HP w 2024 r. wg liczby zatrudnienia.

Wykres 28. Liczba podmiotów gospodarczych ujęta w ewidencji Sekcji Higieny Pracy w 2024 r. wg. liczby zatrudnionych

W ramach prowadzonej działalności, Sekcja Higieny Pracy w 2024 r., przeprowadziła 124 kontrole sanitarne w tym:

- 107 kontroli w ramach przestrzegania przepisów dotyczących warunków zdrowotnych środowiska pracy, zwłaszcza zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy,
- 15 kontroli w ramach nadzoru nad chemikaliami,
- 2 kontrole w zakresie środków zastępczych.

Działalność zawodową Sekcji Higieny Pracy (HP) w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego stanowiły obszary nadzoru sanitarnego w zakresie:

1) narażenia zawodowego pracowników związane z wykonywaniem pracy na:

- szkodliwe czynniki biologiczne w środowisku pracy,
- hałas i drgania mechaniczne,
- czynniki chemiczne i pyłowe,
- substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym i reprotoksycznym,
- działanie mikroklimatu zimnego i gorącego,

2) przestrzegania przepisów przez pracodawców wynikających z Ustawy kodeksu pracy i ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, które dotyczyły m.in.:

- aktualnych badań profilaktycznych stwierdzających brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na określonym stanowisku,
- aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- prowadzenia rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia oraz wpisywane na bieżąco wyników badań i pomiarów czynnika szkodliwego do karty badań i pomiarów,

- prowadzenia na bieżąco rejestru chorób zawodowych oraz zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej,
- sporządzenia przez pracodawcę oceny ryzyka zawodowego,
- zapewnienia pracownikom środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego przewidzianego na danym stanowisku,
- zapewnienia pracownikom środków higieny osobistej, których rodzaj i ilość jest dostosowana do rodzaju i stopnia zanieczyszczenia ciała przy określonych pracach,
- zapewnienia pomieszczeń i urządzeń higieniczno-sanitarnych odpowiednich do liczby pracowników i rodzaju prowadzonej działalności,
- zachowania właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń i urządzeń higieniczno-sanitarnych,
- otrzymywania ze względów profilaktycznych odpowiednich posiłków i napojów (w przypadku pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnie uciążliwych),
- zapewnienia systemu pierwszej pomocy w zakładach pracy,

3) nadzoru nad chemikaliami – prowadzenie czynności kontrolnych w obszarze przestrzegania przez producentów, importerów, wprowadzających do obrotu przepisów UE i krajowych dotyczących:

- substancji chemicznych i ich mieszanin,
- produktów kosmetycznych,
- produktów biobójczych,
- prekursorów narkotyków kat. 2 i 3,
- detergentów,
- nowych substancji psychoaktywnych, środków zastępczych.

PPIS w Sochaczewie po przeprowadzonych kontrolach sanitarnych, w których stwierdzono nieprawidłowości z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w 2024 r., wydał ogółem 20 decyzji administracyjnych, w tym 55 nakazów dotyczących m.in.:

- przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego ściany w pomieszczeniach pracy,
- doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego ściany w pomieszczeniach socjalnych,
- zorganizowania pomieszczenia do spożywania posiłków własnych,

- zapewnienia wody w pomieszczeniu sanitarnym,
- wyposażenia w wentylację mechaniczną halę produkcyjną,
- wyznaczenia pracownika przeszkolonego w udzielaniu pierwszej pomocy,
- sporządzenia rejestru pracowników w kontakcie na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym mutagennym lub reprotoksycznym,
- sporządzenia rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznymi,
- sporządzenia rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia,
- sporządzenia karty badań i pomiarów,
- sprzedzenia rejestru chorób zawodowych oraz zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej,
- sporządzenia oceny ryzyka na stanowisku pracy.

Przeprowadzone na stanowiskach pracy pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia wykazały, że 500 pracowników pracowało w warunkach przekroczenia Najwyższych Dopuszczalnych Natężeń (NDN) hałasu. W wyniku przeprowadzonych kontroli pracodawcy sporządzili i wdrożyli program działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas. W stosunku do roku 2023 poprawiono warunki pracy dla 43 pracowników w zakresie normatywów higienicznych NDN.

W ramach działań statutowych podjęto czynności kontrolne oraz edukacyjne w zakładach pracy, w zakresie wywiązywania się Pracodawców z obowiązków wynikających rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy.

W ewidencji Sekcji HP znajduje się 24 pracodawców, którzy zgłosili pracowników zatrudnionych przy pracach, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznymi w środowisku pracy (pyły drewna, niskowrząca benzyna niespecyfikowana, benzen, krzemionka krystaliczna, formaldehyd, promieniowanie jonizujące). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku

pracy (Dz.U. z 2024 r. poz.1126) przekazano informację do Centralnego Rejestru Czynn timerakotwórczych lub Mutagennych (CRCR) Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

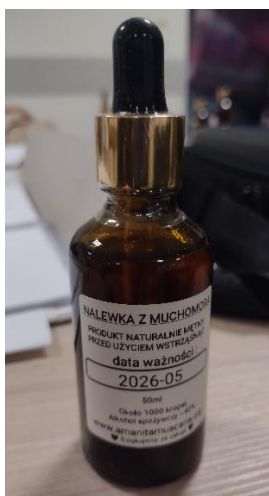
Przekazano do WSSE w Warszawie informacje dotyczące legalnego użycia w działalności zawodowej oraz handlu prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 w formie zestawienia tabelarycznego (formularz INBC). Zgodnie z formularzem INBC wykazano 5 podmiotów.

Ponadto w 2024 r. kontrolowano w zakładach pracy formę realizacji ustawy antynikotynowej oraz warunki, jakie stworzono pracownikom palącym papierosy. W większości przypadków na terenie obiektów obowiązuje zakaz palenia, w niewielu zakładach istnieją miejsca wyznaczone do palenia poza budynkiem, w kilku stworzono palarnie.

W celu ograniczania zagrożeń, jakie mogą powodować środki zastępcze (ŚZ) oraz nowe substancje psychoaktywne (NSP) wspólnie z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Sochaczewie przeprowadzono kontrolę interwencyjną podmiotu prowadzącego działalność na terenie powiatu sochaczewskiego, który oferował za pośrednictwem sklepu internetowego produkty m.in:

- amanita muscaria (opakowanie mieszczące 30 g grzybów + gratis produkt kolekcjonerski),
- kapsułki na suszone grzyby+ gratis (kapsułki zmieszczą ok. 0,45 grama suszu),
- maść na bazie oleju kokosowego, masła sheaa, lanoliny i gliceratu z suszonych kapeluszy,
- suszone sortowane kapelusze wysokiej jakości.

Wskutek kontroli zabezpieczono produkty, co do których zachodzi uzasadnione podejrzenie, że są środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną.

Fotografie-materiał własny PSSE w Sochaczewie

PPIS w Sochaczewie wydał decyzję nakazującą podmiotowi wstrzymać wprowadzanie do obrotu na okres 18 miesięcy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zabezpieczonych produktów. Zabezpieczone produkty w 2025 roku będą poddane badaniom laboratoryjnym pod kątem obecności kwasu ibotenowego i muscymolu.

W ramach prowadzonych kontroli prowadzono działania edukacyjno-informacyjne, które obejmowały zagadnienia, takie jak:

- narażenie pracowników na hałas w środowisku pracy, prawidłowe umieszczanie wkładek przeciwhałasowych w przewodzie słuchowym oraz urządzenie do szybkiej oceny prawidłowości ich umieszczania,
- badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, częstotliwość badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- choroby zawodowe, procedura dotycząca zgłaszania podejrzenia i rozpoznawania chorób zawodowych,
- narażenie pracowników na substancje/mieszaniny o działaniu reprotoksycznym, legislacja w zakresie substancji reprotoksycznych dot. wdrożenia do prawa krajowego przepisów regulowanych Dyrektywą PEiR (UE) 2022/431 z dnia 9 marca 2022 r. zmieniającą Dyrektywę 2004/37/WE.

Ponadto przekazywano pracodawcom materiały edukacyjne:

- 1) Ulotka „Pracodawco w twoim zakładzie może wystąpić choroba zawodowa”.
- 2) Przewodnik po kampanii „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy” Kampania na lata 2023 – 2025. Bezpieczeństwo pracy w świecie cyfrowym.

6.2. Postępowanie w sprawie chorób zawodowych

W 2024 roku przeprowadzono zgodnie z wykazem chorób zawodowych postępowania administracyjne dotyczące:

- 1) „choroby skóry alergiczne kontaktowe zapalenie skóry” (poz. 18.1),
- 2) „choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa” (poz. 26),
- 3) „przewlekłe choroby obwodowego układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej” (poz. 19.5),
- 4) „przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych” (poz. 15 pp. 2).

PPIS w Sochaczewie w 2024 roku wydał 5 decyzji administracyjnych:

- 1) 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej wymienione w poz. 26 wykazu chorób zawodowych „Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – borelioza”,
- 2) 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej wymienione w poz. 26 wykazu chorób zawodowych „Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – borelioza”,
- 3) 1 decyzję umarzającą na podstawie art. 104 i art. 127a oraz art. 105 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r., poz. 572), poz.20.1 wykazu chorób zawodowych.

W ramach postępowań wyjaśniających dotyczących chorób zawodowych:

- sporządzono 10 kart ocen narażenia zawodowego:
 - „przewlekłe choroby ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie ścięgna i jego pochewki” (poz. 19.1) - 1,
 - „przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: zmęczeniowe złamanie kości” (poz. 19.6) – 1,
 - „zespół cieśni w obrębie nadgarstka” (poz. 20, pkt.1) – 5,
 - „ choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – borelioza” - 2,
 - „przewlekłe choroby obwodowego układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej -1.
- przeprowadzono 4 wizytacje w podmiotach w celu dokonania oceny warunków pracy mające związek z podejrzeniem choroby zawodowej

6.3. Wnioski

Sekcja Higieny Pracy w ramach prowadzonych czynności kontrolnych wydała 17 decyzji administracyjnych, które poprawiły warunki pracy w nadzorowanych podmiotach, tj.:

- doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-technicznego ściany, sufity w pomieszczeniach pracy,
- doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-technicznego ściany, sufity w pomieszczeniach socjalnych,
- wyposażono pomieszczenia pracy w wentylację mechaniczną,
- przeprowadzono badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- sporządzono rejestr czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowisku pracy,
- karty badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących

na stanowiskach pracy.

- doprowadzono do właściwego stanu technicznego oznakowanie dróg komunikacyjnych i transportowych w magazynie wyrobów gotowych,
- opracowano ocenę ryzyka zawodowego na obowiązującym stanowisku pracy,
- wyznaczono pracownika przeszkolonego w udzielaniu pierwszej pomocy.

Wskazać należy, że sytuacja epidemiologiczna wywołana przez wirus SARS-CoV-2 spowodowała, że pracodawcy nie przestrzegali w pełni przepisów wynikających z Kodeksu pracy, odstąpili od przeprowadzania badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy oraz zapewnienia właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnosanitarnych. Działalność kontrolno-represyjna pracowników Sekcji Higieny Pracy spowodowała, że powyższe nieprawidłowości zostają systematycznie usuwane.

7. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży

W 2024 roku skontrolowano przestrzeganie norm i reguł higieny pracy umysłowej uczniów w 15 szkołach (w 65 oddziałach) analizie poddano rozkład zajęć lekcyjnych. W wyniku przeprowadzonych ocen w 3 szkołach (11 oddziałach) stwierdzono nieprawidłowości. Dotyczyły one rozpoczynania zajęć lekcyjnych o różnych porach dnia na przestrzeni tygodnia. Ponadto stwierdzono, że rozkłady zajęć lekcyjnych układane są prawidłowo z zachowaniem podstawowych zasad higieny i wymogów, uwzględniając potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia. Nie stwierdzono szkół które zapewniają przerwy krótsze niż 10 minut. Uczniowie mają zapewnioną jedną przerwę 15-20 minutową w czasie pobytu w szkole. Ponadto wszystkie skontrolowane szkoły, umożliwiają uczniom spędzenie przerw międzylekcyjnych na świeżym powietrzu. W czasie nadzoru nad higieną pracy ucznia dokonano oceny miejsc pozostawiania w szkole podręczników i przyborów szkolnych. Przeprowadzona ocena wykazała, że we wszystkich skontrolowanych placówkach uczniowie posiadają szafki indywidualne lub wydzielone miejsca do pozostawiania podręczników.

Wskazać należy, że pomimo, iż szkoły zapewniają możliwość pozostawienia przez uczniów części podręczników i przyborów szkolnych, to uczniowie klas starszych nie korzystają z takiej możliwości. Wynika to, m.in. z konieczności korzystania z książek i innych przyborów poza szkołą (odrabianie prac domowych).

7.1. Ergonomia mebli szkolnych i przedszkolnych

W roku sprawozdawczym skontrolowano w tym zakresie 4 przedszkola oraz 11 szkół podstawowych. Oceny dokonano łącznie w 49 oddziałach na 1009 stanowiskach. We wszystkich

skontrolowanych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii. Placówki są sukcesywnie doposażane w nowe meble o zróżnicowanych wysokościach dostosowane do zasad ergonomii, posiadające atesty i certyfikaty.

7.2. Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach

Na terenie powiatu sochaczewskiego 18 szkół (z 23 skontrolowanych) posiadało gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, w 1 szkole profilaktyka zdrowotna i pomoc przedlekarska świadczona była poza terenem szkoły (NPOZ). Tylko w 4 szkołach pielęgniarki sprawowały stałą opiekę nad dziećmi (tygodniowo od 20 do 40 godzin). W pozostałych placówkach opieka zdrowotna nad uczniami sprawowana była w krótkim wymiarze czasowym lub sporadycznie.

Stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny skontrolowanych gabinetów nie budził zastrzeżeń. Wszystkie gabinety posiadały umywalki z dopływem wody bieżącej ciepłej i zimnej. Przy umywalkach znajdowały się dozowniki ze środkami myjącymi oraz ze środkiem dezynfekcyjnym. Podłogi wykonane z materiałów umożliwiających ich mycie i dezynfekcję. Pielęgniarki szkolne w ramach swojej działalności dokonywały bieżących przeglądów czystości skóry uczniów zgodnie z wewnętrznymi procedurami opracowanymi przez dyrektorów placówek.

7.3. Prowadzenie dożywiania w szkołach

W 2024 roku skontrolowano 23 szkoły pod kątem dożywiania dzieci i młodzieży. Z ciepłych posiłków korzystało ogółem 1764 dzieci, z tego 1617 dzieci z obiadów pełnych, 273 dzieci z obiadów jednodaniowych. Z posiłków dofinansowanych korzystało 140 dzieci.

7.4. Ocena warunków prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

W 2024 roku dokonano oceny warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w placówkach oświatowo-wychowawczych. W wyniku kontroli przeprowadzonych w 23 placówkach stwierdzono, że 1 szkoła nie posiadała warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Była to placówka, bez żadnego zaplecza sportowego a zajęcia wychowania fizycznego odbywały się w innych nie przeznaczonych do tego miejscach, jednak najczęściej szkoła korzystała z bazy sportowej znajdującej się poza placówką.

Podczas kontroli warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego oceniano również stopień korzystania przez uczniów z natrysków po odbytych zajęciach sportowych. Ustalono, że młodzież korzystała sporadycznie z natrysków po lekcjach wychowania fizycznego z uwagi na ograniczenia czasowe spowodowane rozkładem zajęć (zbyt krótkie przerwy

międzylekcyjne). W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego stwierdzono, że 23 placówki posiadały natryski (ich stan sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń). Ponadto ogólny stan techniczny i sanitarny sprzętu sportowego na terenie bloków sportowych oceniono prawidłowo.

7.5.Ocena warunków w pracowniach chemicznych (używanie substancji i preparatów chemicznych)

Podczas przeprowadzonych kontroli dokonano oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w placówkach posiadających pracownie chemiczne. W pracowniach znajdowały się aktualne spisy wykorzystywanych podczas zajęć chemii niebezpiecznych substancji chemicznych. Nauczyciele przedmiotowi posiadali aktualne karty charakterystyki substancji niebezpiecznych, które udostępnione były podczas kontroli. Oceniono, że niebezpieczne substancje chemiczne są prawidłowo przechowywane w wydzielonych zamkniętych szafkach w pojemnikach i oznakowane. Część szkół, z uwagi na brak odpowiednich warunków technicznych, nie posiadała pracowni chemicznych. Nie stosuje substancji niebezpiecznych podczas prowadzonych zajęć lekcyjnych. W szkołach tych zajęcia z chemii były realizowane wyłącznie w formie teoretycznej lub pokazu.

7.6.Realizacja Ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w placówkach oświatowo-wychowawczych

We wszystkich skontrolowanych placówkach w 2024 roku przeprowadzone kontrole wykazały, że *ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych* jest w pełni realizowana przez placówki oświatowo-wychowawcze. Przeprowadzone działania edukacyjne dotyczące szkodliwości palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych polegały na udzieleniu instruktażu dyrektorom placówek w trakcie czynności kontrolnych.

7.7.Warunki zdrowotne i higieniczne w żłobkach i klubach dziecięcych

Na nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sochaczewie terenie znajduje się 12 tego typu placówek, tj. 11 żłobków i 1 klub dziecięcy. Nadzorem objęto 5 placówek. Stan sanitarny oraz techniczny pomieszczeń nie budził zastrzeżeń.

7.8.Przygotowanie szkół do nowego roku szkolnego 2024/2025

W lipcu i sierpniu, przed rozpoczęciem roku szkolnego, dokonano oceny przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2024/2025. Kontrole sanitarne przeprowadzono w 10 placówkach szkolnych. Podczas wakacji w szkołach prowadzone były drobne prace remontowe, tj. malowanie sal lekcyjnych, sanitariatów, pomieszczeń administracyjnych, wymiana podłóg w klasach.

7.9.Nadzór nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży

Podczas ferii zimowych oraz wakacji prowadzone były kontrole wszystkich form wypoczynku organizowanych na terenie naszego powiatu, tj. półkolonii i kolonii. Wszystkie formy wypoczynku dzieci i młodzieży były zgłoszone przez organizatorów do bazy danych Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Kontrole zimowego wypoczynku zostały przeprowadzone w 4 placówkach przez pracowników Higieny Dzieci i Młodzieży wspólnie z pracownikami OZiPZ i HŻŻ. W okresie wakacji przeprowadzono 20 kontroli: 19 kontroli przy współudziale pracownika OZiPZ, w 5 kontrolach uczestniczyli również pracownicy HŻŻ oraz przedstawiciel policji. Wypoczynek w miejscu zamieszkania organizowany był głównie w obiektach szkół na terenie miasta oraz gmin jak również w gospodarstwie agroturystycznym. Formy wyjazdowe wypoczynku organizowane były w obiektach hotelowych. Dla uczestników wypoczynku organizatorzy przygotowali różnego rodzaju, gry, zabawy, wycieczki.

W kontrolowanych obiektach, bieżący stan sanitarno-higieniczny, nie budził zastrzeżeń. We wszystkich placówkach prowadzących żywienie przedstawiono do wglądu jadłospisy, do których nie wniesiono uwag. Zatrudniony personel posiadał aktualną dokumentację zdrowotną. Wśród uczestników wypoczynku nie zarejestrowano przypadków zatruc pokarmowych i innych chorób zakaźnych.

7.10. Realizacja szczepień przeciw ludzkiemu wirusowi brodawczaka HPV

We wrześniu z początkiem roku szkolnego ruszył dobrowolny i bezpłatny program szczepień przeciwko HPV dla dzieci od 9 roku życia. Szczepienia są dobrowolne a decyzję o szczepieniu podejmuje rodzic a następnie lekarz POZ na podstawie przeprowadzonego badania kwalifikacyjnego. Szczepienia mogą być wykonywane przez lekarza POZ na terenie szkół za zgodą dyrektora placówki oświatowej. Higiena Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Sochaczewie wraz z Sekcją Epidemiologii oraz Oświatą Zdrowotną i Promocją Zdrowia zajmowała się koordynacją programu w placówkach szkolnych na terenie powiatu sochaczewskiego. Do programu przystąpiło 5 szkół w których zaszczepiono 47 dzieci.

8. Działalność w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

Współczesne wyzwania zdrowotne oraz dynamicznie zmieniająca się sytuacja epidemiologiczna wymagają aktywnego podejścia do promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej. Zdaniem J. Leowskiego „wiedza o zdrowiu musi docierać do społeczeństwa, zanim stanie się ono pacjentem¹”, co podkreśla znaczenie działań w zakresie kształtowania zdrowotnych postaw i zachowań. Promocja zdrowia, zgodnie z definicją zawartą w Karcie Ottawskiej, to „proces umożliwiający ludziom kontrolę nad własnym zdrowiem oraz jego poprawę przez podejmowanie wyborów i decyzji sprzyjających zdrowiu, kształtowanie potrzeb i kompetencji do rozwiązywania problemów zdrowotnych oraz zwiększanie potencjału zdrowia” (WHO, 1996).

W 2024 roku działania Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej kontynuowały priorytety wyznaczone przez Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025, a także uwzględniały aktualne zalecenia Głównego Inspektora Sanitarnego, Wojewody Mazowieckiego, Ministra Zdrowia oraz Światowej Organizacji Zdrowia. Wynikały także z sytuacji epidemiologicznej i bieżących potrzeb zdrowotnych środowiska lokalnego powiatu sochaczewskiego. Kluczowe obszary pracy obejmowały inicjowanie i koordynowanie programów profilaktycznych, organizację działań edukacyjnych oraz wspieranie społeczności lokalnej w zwiększaniu jej potencjału zdrowotnego.

W 2024 roku prowadzono liczne działania ukierunkowane na organizowanie, wspieranie i wzmacnianie środowiskowe w obszarze zdrowia publicznego. Przeprowadzono 60 wizytacji w placówkach nauczania, wychowania i opieki, podmiotach leczniczych oraz placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży, związanych z nadzorowaniem i monitorowaniem działań oświatowo-zdrowotnych lub przebiegiem programów profilaktycznych (interwencji programowych) w zakresie promocji zdrowia.

Kształtowanie świadomości zdrowotnej wśród mieszkańców powiatu sochaczewskiego realizowano m.in. poprzez szkolenia; warsztaty; bezpośrednie poradnictwo; udział w lokalnych wydarzeniach; popularyzację informacji związanych z zagrożeniami zdrowotnymi; nawiązywanie współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz zwiększania potencjału zdrowotnego społeczności lokalnej.

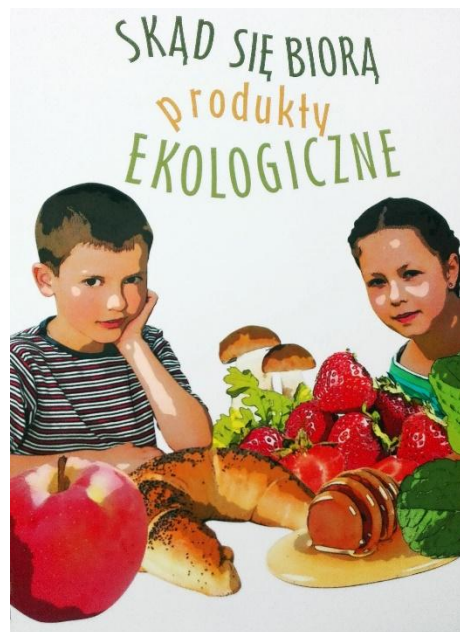
Dzięki zaangażowaniu wielu partnerów oraz aktywności środowisk lokalnych możliwe było skuteczne wdrażanie działań sprzyjających zdrowiu, co przełożyło się na wzrost wiedzy, świadomości i odpowiedzialności zdrowotnej mieszkańców powiatu sochaczewskiego.

¹ J. Leowski, *Rola i miejsce promocji zdrowia w systemie ochrony zdrowia*, [w:] M. Miller, A. Gębska-Kuczerowska (red.), *Wybrane zagadnienia promocji zdrowia*, Warszawa 2002, s. 26.

8.1. Interwencje programowe

8.1.1. Ogólnopolski program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Program ma na celu zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat, ponieważ okres przedszkolny i szkolny jest niezmiernie ważnym etapem kształtowania się postaw determinujących aktualne i przyszłe zachowania dotyczące zdrowia. Utrwalone wówczas przyzwyczajenia zdrowotne i nawyki decydują o późniejszym stylu życia. Udowodniono również, że żywność ekologiczna może mieć związek ze zdrowszym stylem życia. Konsumenci ekologiczni częściej dbają o dietę i aktywność fizyczną oraz cechuje ich istotnie mniejsze prawdopodobieństwo nadwagi i otyłości.

Grupy docelowe, do których skierowany jest program to: dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat, uczniowie klas I-III szkół podstawowych oraz rodzice i opiekunowie dzieci.

Grafika 1 : Okładka publikacji dla dzieci wykorzystywanej podczas realizacji programu „Skąd się biorą produkty ekologiczne”.

W roku szkolnym 2023/2024 program realizowano w 20 placówkach z terenu powiatu sochaczewskiego wyniosła, natomiast liczba odbiorców to 1089 osób: 707 dzieci, 300 rodziców i opiekunów dzieci oraz 35 nauczycieli.

8.1.2. Ogólnopolski program profilaktyki nadwagi i otyłości wśród dzieci i młodzieży „Trzymaj Formę!”

W roku szkolnym 2023/2024 pracownicy Pionu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia realizowali XVII edycję programu. Organizatorami programu są Główny Inspektorat Sanitarny oraz Polska Federacja Producentów Żywności Związek Pracodawców w ramach realizacji strategii WHO dotyczącej diety, aktywności fizycznej i zdrowia. Celem programu „Trzymaj Formę!” jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.

Program adresowany jest do uczniów klas V-VIII szkół podstawowych i ich rodziców.

Grafika 2: Logo programu „Trzymaj Formę!”.

W XVII edycji programu w powiecie sochaczewskim edukacją objęto 1110 osób z 9 placówek edukacyjnych: 614 uczniów, 456 rodziców i opiekunów oraz 40 nauczycieli.

8.1.3. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS

W 2024 roku w oparciu o Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV działania podejmowane przez PIS zmierzały do ograniczenia rozprzestrzeniania się zakażeń HIV poprzez krzewienie wiedzy w oparciu o aktualny jej stan oraz promowanie odpowiedzialnych postaw i unikanie ryzykownych zachowań seksualnych.

Zdjęcie 1: Stoisko edukacyjno-profilaktyczne PSSE w Sochaczewie podczas 10. Olimpiady Seniorów.

Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

W ramach obchodów Tygodnia Seniorów w Sochaczewie zorganizowano stoisko edukacyjno-profilaktyczne podczas 10. Olimpiady Seniorów, która odbyła się 22.11.2024 r. w hali Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Sochaczewie. Profilaktyka HIV/AIDS była jednym z głównych tematów realizowanych na stoisku. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych, a także prowadzono indywidualne rozmowy z uczestnikami – promotorzy zdrowia odpowiadali na pytania seniorów, udzielali praktycznych wskazówek dotyczących profilaktyki oraz rozwiewali wątpliwości związane

z podejmowaniem działań prozdrowotnych.

Ponadto informacje zawierające treści edukacyjne, dotyczące profilaktyki HIV/AIDS umieszczano na stronie internetowej PSSE w Sochaczewie oraz profilach na Facebooku i serwisie X. Co więcej interesantom PSSE w Sochaczewie udostępniane były ulotki oraz plakaty przygotowane przez Krajowe Centrum ds. AIDS, a także przygotowano ekspozycję wizualną w siedzibie PSSE w Sochaczewie z okazji Światowego Dnia Walki z AIDS. Dystrybucję materiałów edukacyjnych przeprowadzono również w szkołach ponadpodstawowych z terenu powiatu sochaczewskiego.

8.1.4. Program Zapobiegania Uzależnieniom od Alkoholu, Tytoniu i Innych Środków Psychoaktywnych „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

W ramach XI edycji programu „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, prowadzonego w szkołach ponadpodstawowych, podejmowano działania mające na celu kształtowanie umiejętności, kompetencji i postaw pomocnych w unikaniu używania substancji psychoaktywnych w kontekście zdrowia za pomocą zajęć edukacyjnych prowadzonych przez szkolnych realizatorów programu.

W roku szkolnym 2023/2024 program realizowało 7 podmiotów. Łącznie w powiecie sochaczewskim edukacją objęto 855 osób.

8.1.5. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce

Celem programu jest ograniczenie ekspozycji na dym tytoniowy w społeczeństwie polskim. W ramach programu realizowane są akcje społeczne: „Światowy Dzień Rzucania Palenia”, „Światowy dzień bez Tytoniu” oraz realizowane są programy antytytoniowej edukacji zdrowotnej. W 2024 roku bezpośrednią edukacją antytytoniową podczas trzech zorganizowanych prelekcji w szkołach objęto 94 odbiorców. Ponadto publikowano treści tematyczne w mediach społecznościowych o zasięgu 452 odbiorców.

8.1.6. Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”

Założeniem programu jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży oraz pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego. Uczy asertywnych zachowań, zwiększa wiedzę i umiejętność uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej jest skierowany do uczniów klas IV szkół podstawowych oraz ich rodziców i opiekunów.

W roku szkolnym 2023/2024 realizowano VIII edycję programu. Interwencję realizowało 13 podmiotów. Edukacją objęto 247 uczniów klas IV szkół podstawowych oraz 185 rodziców i opiekunów.

8.1.7. Program profilaktyki zakażeń HPV i raka szyjki macicy „Wybierz życie – Pierwszy krok”

Program „Wybierz Życie – Pierwszy Krok” powstał w 2008 roku z inicjatywy pracowników Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie zajmujących się oświatą zdrowotną i promocją zdrowia. Program oparty jest na

Grafika 3: Logo programu „Wybierz życie – pierwszy krok”.

założeniach stworzenia świadomości zagrożenia rakiem szyjki macicy z powodu zakażenia wirusem HPV u młodych ludzi. Wiedza o unikaniu zagrożeń i konsekwencji zakażenia HPV powinna być częścią rozmów wychowawczych, przygotowujących młodych ludzi do dorosłego życia. W programie uczestniczą nie tylko uczniowie, ale również rodzice i opiekunowie, a także całe środowisko szkolne.

W roku szkolnym 2023/2024 program realizowany był przez 4 szkoły ponadpodstawowe z terenu powiatu sochaczewskiego, a edukacją objęto 1042 osoby.

8.1.8. Program w zakresie profilaktyki raka piersi „Zdrowe piersi są OK!”

Program „Zdrowe piersi są OK!” powstał w odpowiedzi na duże zapotrzebowanie edukacyjne młodzieży w zakresie profilaktyki raka piersi.

Cele główne programu to kształtowanie nawyku pielęgnacji piersi i dbania o nie wśród uczennic szkół ponadpodstawowych oraz budowanie świadomości dotyczącej dbania o zdrowie piersi wśród uczniów (dziewcząt i chłopców) oraz wśród osób z ich najbliższego otoczenia.

W roku szkolnym 2023/2024 program realizowano w 4 szkołach ponadpodstawowych na terenie powiatu sochaczewskiego. Edukacją objęto 375 uczniów oraz 102 rodziców.

Grafika 4: Plakat programu „Zdrowe piersi są OK!”.

8.1.9. Program dotyczący profilaktyki czerniaka „Znamie! Znam je?”

Program edukacyjny „Znamie! Znam je?” skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych. Partnerem programu jest Fundacja „Gwiazda Nadziei”. Głównym celem programu jest upowszechnienie wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka. Realizacja programu przyczynia się do zwiększania świadomości

Grafika 5: Logo programu „Znamie! Znam je?”.

dotyczącej zachorowań na czerniaka skóry oraz wszelkich zmian chorobowych na skórze oraz zwiększa świadomość uczniów na temat zagrożeń wynikających z nadmiernego opalania.

W roku szkolnym 2023/2024 na terenie powiatu sochaczewskiego program „Znamie! Znam je?” realizowano w 5 placówkach szkolnych. Edukacją objętych zostało 818 uczniów oraz 430 rodziców i opiekunów oraz 5 nauczycieli.

8.1.10. Podstępne WZW

Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C, w tym przekazanie wiedzy nt. ryzyka zakażenia, uświadomienia zagrożeń i zasad profilaktyki w tym zakresie, pobudzenie do refleksji nad odpowiedzialnością w zakresie własnych zachowań zdrowotnych oraz kształtowanie postawy tolerancji i zrozumienia wobec osób zakażonych. Odbiorcami programu są głównie uczniowie szkół ponadpodstawowych.

W roku szkolnym 2023/2024 w powiecie sochaczewskim program realizowało 5 szkół ponadpodstawowych. Edukacją objęto 861 uczniów.

8.1.11. Program edukacyjny w zakresie zdrowego stylu życia #ŻyjDobrze

Grafika 6: Logo programu „#ŻyjDobrze”.

Program edukacyjny #ŻyjDobrze koncentruje się na propagowaniu zdrowego stylu życia wśród uczniów, rodziców i kadry pedagogicznej szkół podstawowych. Ideą programu jest uświadomienie i przypomnienie, że mamy wpływ na nasze zdrowie, a wybory dokonywane każdego dnia warunkują jakość naszego życia. Epidemia koronawirusa SARS-CoV-2 pokazała skalę braku wiedzy w zakresie podstawowych zachowań prozdrowotnych, takich jak na przykład higiena rąk. Dlatego też w treściach programowych uwzględniona została fundamentalna wiedza w zakresie higieny, zdrowego żywienia, znaczenia aktywności fizycznej i profilaktyki oraz poruszone zostały wybrane aspekty zdrowia psychicznego.

Program w roku szkolnym 2023/2024 zrealizowało 16 szkół podstawowych z terenu powiatu sochaczewskiego. Edukacją objęto 2219 uczniów, 653 rodziców oraz 226 nauczycieli.

8.1.12. Program „Czyste powietrze wokół nas”

"Czyste Powietrze Wokół Nas" to program edukacji antytytoniowej przeznaczony dla dzieci 5 i 6 letnich uczęszczających do przedszkoli i do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Obejmuje również rodziców dzieci oraz pracowników przedszkoli i szkół podstawowych. Ma on na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy.

W roku szkolnym 2023/2024 na terenie powiatu sochaczewskiego program realizowany był w 16 placówkach. Edukacją objęto 503 uczniów oraz 195 rodziców i opiekunów.

8.1.13. Program „Nie pal przy mnie, proszę”

Program profilaktyki antytytoniowej „Nie pal przy mnie, proszę” adresowany jest do uczniów klas I-III szkoły podstawowej. Program ma charakter profilaktyczny, ale przede wszystkim ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. W programie zawarte zostały uporządkowane treści dotyczące zdrowia (dostosowane do poziomu percepcji dzieci). W roku szkolnym 2023/2024 na terenie powiatu sochaczewskiego program realizowano w 13 placówkach. Edukacją objęto 617 uczniów oraz 229 rodziców.

8.1.14. Program „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Program profilaktyki palenia tytoniu „Znajdź właściwe rozwiązanie” adresowany jest do uczniów starszych klas szkół podstawowych. W tym okresie nauki gwałtownie wzrasta liczba dzieci i młodzieży próbujących po raz pierwszy zapalić papierosa. Cele programu to: zwiększenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego, zwiększenie świadomości na temat zagrożeń płynących z czynnego i biernego palenia tytoniu, kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie własne i swoich bliskich, kształtowanie postaw asertywnych związanych z funkcjonowaniem w społeczeństwie, a także unikanie zachowań ryzykownych dla zdrowia. W roku szkolnym 2023/2024 na terenie powiatu sochaczewskiego program realizowano w 14 szkołach podstawowych. Edukacją objęto 927 uczniów oraz 198 rodziców.

8.1.15. Program „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami”

Grafika 7: Logo programu „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami”.

„Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami” to program edukacyjny dotyczący profilaktyki chorób odkleszczowych dla placówek wychowania przedszkolnego i szkół podstawowych. Główne cele programu to: podniesienie poziomu wiedzy o kleszczach i chorobach odkleszczowych, poznanie

sposobów zapobiegania chorobom odkleszczowym, uświadomienie wagi problemu ugryzień przez kleszcze. W roku szkolnym 2023/2024 na terenie powiatu sochaczewskiego program realizowano w 17 placówkach, a edukacją objęto 2533 odbiorców: 1618 dzieci oraz 915 rodziców i opiekunów.

8.2. Interwencje nieprogramowe (działalność akcyjna)

8.2.1. Światowy Dzień Zdrowia – Hasło Roku

Światowy Dzień Zdrowia to święto obchodzone corocznie 7 kwietnia, w rocznicę powstania Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Jego celem jest zwrócenie uwagi na najbardziej istotne problemy w obszarze zdrowia publicznego na świecie.

Hasło przewodnie Światowego Dnia Zdrowia w 2024 roku brzmiało „Moje zdrowie, moje prawo”. Treści prezentowane przez PSSE w Sochaczewie w mediach społecznościowych trafiły do 60 odbiorców.

8.2.2. Zwiększenie świadomości w zakresie szkodliwości zażywania narkotyków / nowych substancji psychoaktywnych

W 2024 roku realizowano edukację społeczną dotyczącą szkodliwości narkotyków, zwłaszcza w kontekście ich wpływu na młodzież. Podkreślano, że im wcześniej człowiek sięga po narkotyki, tym większe jest ryzyko szybkiego uzależnienia, co wymaga intensyfikacji działań profilaktycznych. W mediach społecznościowych publikowano posty mające na celu zwiększenie świadomości w tym zakresie, docierając do młodych ludzi oraz ich opiekunów. Tematyka ta była również kluczowym elementem działań edukacyjnych podczas realizacji interwencji „Bezpieczne Ferie” i „Bezpieczne Wakacje”. Podczas wydarzeń plenerowych zorganizowano także stoiska edukacyjne, na których uczestnicy mogli doświadczyć działania narkotyków przy użyciu „narkogogli,” co w praktyczny sposób ukazywało zagrożenia wynikające z ich używania. Dodatkowo dystrybuowano materiały edukacyjne, takie jak ulotki i broszury, które dostarczały wiedzy o konsekwencjach zdrowotnych i społecznych sięgania po substancje psychoaktywne.

8.2.3. Profilaktyka grypy i innych chorób zakaźnych oraz promowanie szczepień ochronnych w tym Europejski Tydzień Szczepień

Zdjęcie 2: Stoisko PSSE w Sochaczewie w ZOZ Szpitala Powiatowego w Sochaczewie w ramach Europejskiego Tygodnia Szczepień.

Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

stoisko informacyjno-edukacyjne w holu ZOZ Szpitala Powiatowego w Sochaczewie, gdzie mieszkańcy mogli zapoznać się z kalendarzami szczepień dla różnych grup ryzyka, takich jak seniorzy, osoby z chorobami przewlekłymi czy kobiety w ciąży. Stoisko było wyposażone w materiały edukacyjne zachęcające do szczepień, dostępne zarówno dla pacjentów, jak i pracowników ochrony zdrowia. Przygotowano także korespondencję edukacyjną do podmiotów leczniczych z terenu powiatu sochaczewskiego z zaproszeniem do udziału w konferencji online „Kalendarz(e) szczepień dorosłych” organizowanej przez NIZP PZH-PIB we współpracy

W 2024 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sochaczewie realizowała szeroko zakrojone działania mające na celu profilaktykę grypy i innych chorób zakaźnych, a także promowanie szczepień ochronnych.

Jednym z najważniejszych przedsięwzięć był Europejski Tydzień Szczepień, który odbywał się w dniach 21–27 kwietnia pod patronatem Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). W ramach tej inicjatywy przygotowano

z Biurem WHO Polska. Konferencja podkreślała znaczenie szczepień przez całe życie, zwracając uwagę na rolę szczepień osób dorosłych jako inwestycji w długie i zdrowe życie.

Działania związane z profilaktyką chorób zakaźnych i szczepień ochronnych były wspierane przez liczne posty w mediach społecznościowych, a także artykuły i wywiady w lokalnych mediach. Jednym z kluczowych tematów było zwiększenie świadomości na temat szczepień przeciwko krztuścowi w odpowiedzi na wzrost zachorowań na tę chorobę w powiecie sochaczewskim.

Krztusiec, znany także jako koklusz, jest poważną chorobą zakaźną układu oddechowego, która może prowadzić do groźnych powikłań, szczególnie u niemowląt i osób z obniżoną odpornością. W odpowiedzi na znaczący wzrost liczby zachorowań na tę chorobę w 2024 roku, PSSE Sochaczew zorganizowała kampanię edukacyjną skierowaną do rodziców, nauczycieli i pracowników placówek nauczania, wychowania i opieki. W ramach tych działań skierowano listy do żłobków, klubów dziecięcych, szkół i przedszkoli z prośbą o rozpowszechnienie informacji na temat znaczenia szczepień ochronnych przeciwko krztuścowi. Rodziców uczulano na konieczność regularnego sprawdzania stanu uodpornienia dzieci zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych. W listach podkreślano, że osoby dorosłe, aby utrzymać odpowiedni poziom ochrony, powinny przyjmować dawkę przypominającą szczepionki co 10 lat. Szczególną uwagę zwracano na objawy krztuśca, które często są mylone z przeziębieniem, oraz na konsekwencje braku szczepień, takie jak długotrwały kaszel, bezdechy i ryzyko hospitalizacji. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sochaczewie aktywnie edukował także przez wywiady w Radiu Sochaczew, wyjaśniając, jak istotne jest szybkie reagowanie na objawy choroby oraz dbanie o terminowość szczepień.

Zdjęcie 3: Spotkanie edukacyjne na temat profilaktyki wirusa brodawczaka ludzkiego z uczniami Szkoły Podstawowej nr 2 w Sochaczewie.

Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

Szczególną uwagę w 2024 roku poświęcono również profilaktyce zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV), który jest główną przyczyną raka szyjki macicy oraz innych nowotworów. W ramach działań edukacyjnych skierowanych do młodzieży i rodziców PSSE Sochaczew zorganizowała spotkania w szkołach z uczniami, rodzicami, a także narady z dyrekcją i nauczycielami. Podczas tych spotkań przedstawiano szczegółowe informacje na temat wirusa HPV, sposobów jego transmisji oraz zagrożeń związanych z zakażeniem. Wskazywano na korzyści

Zdjęcie 4: Spotkanie edukacyjne na temat profilaktyki HPV z uczniami Szkoły Podstawowej nr 1 w Sochaczewie.

Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

Zdjęcie 5: Spotkanie edukacyjne na temat profilaktyki HPV z uczniami Szkoły Podstawowej nr 7 w Sochaczewie

Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

Zdjęcie 6: Instruktaż poprawnego mycia rąk w ramach „Tygodnia bezpieczeństwa” w Szkole Podstawowej w Brzozowie Starym.

Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

wynikające ze szczepień ochronnych, które są dostępne bezpłatnie dla młodzieży w wieku 9–14 lat w ramach Narodowego Programu Szczepień.

Spotkania miały formę interaktywną, obejmując prezentacje, filmy edukacyjne oraz sesje pytań i odpowiedzi. Szczegółowo omówiono tematy związane z bezpieczeństwem szczepionek, ich skutecznością oraz schematami szczepień. Wskazywano również na rolę rodziców w podejmowaniu decyzji o szczepieniach i ich wpływ na zdrowie przyszłych pokoleń. Spotkania z rodzicami były okazją do rozwiania ich wątpliwości dotyczących szczepionek, a także do przedstawienia konkretnych danych epidemiologicznych, które ukazywały skuteczność szczepień w zmniejszaniu liczby nowotworów związanych z zakażeniem HPV.

Ponadto Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sochaczewie prowadziła również działania edukacyjne w zakresie zapobiegania innym chorobom zakaźnym. W ramach „Tygodnia bezpieczeństwa” organizowanego na początku roku szkolnego w Szkole Podstawowej w Brzozowie Starym pracownik promocji zdrowia PSSE Sochaczew przeprowadził zajęcia edukacyjne skierowane do dzieci. Podczas spotkania uwagę poświęcono zagadnieniom związanym z higieną rąk, higieną kaszlu i kichania oraz zapobieganiem rozprzestrzeniania się infekcji w środowisku szkolnym. Dzieci w praktyczny sposób uczyły się poprawnego mycia rąk dzięki pokazom instruktażowym, które uwzględniały wszystkie kluczowe kroki skutecznego oczyszczania dłoni.

Dodatkowo uczniowie wzięli udział w quizie tematycznym, który pozwolił im utrwalić wiedzę w formie zabawy i zdrowej rywalizacji. Takie działania są istotnym elementem edukacji zdrowotnej, kształtując wśród najmłodszych nawyki, które mogą znacząco ograniczyć ryzyko rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych.

Zdjęcie 7: Warsztaty pt. „Bezpieczne i higieniczne świadczenie usług w branży beauty” poprowadzone dla uczniów profilu fryzjersko-kosmetycznego przez pracowników Sekcji Higieny Komunalnej PSSE w Sochaczewie we współpracy z OZiPZ.
Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

Zdjęcie 8: Pracownik Sekcji Higieny Komunalnej PSSE w Sochaczewie podczas wykładu dla uczniów profilu fryzjerskiego w Cechu Rzemiosł Różnych w Sochaczewie.
Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

W piątek, 8 listopada, pracownicy sekcji Higieny Komunalnej oraz Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia odwiedzili uczniów profilu fryzjersko-kosmetycznego Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Zawodowego w Sochaczewie, aby przeprowadzić warsztaty pt. „Bezpieczne i higieniczne świadczenie usług w branży beauty”. Podobne warsztaty odbyły się 2 grudnia w Cechu Rzemiosł Różnych w Sochaczewie z uczniami profilu fryzjerskiego.

Podczas zajęć uczniowie poznali wymagania sanitarne, jakie muszą spełniać pomieszczenia salonów kosmetycznych i fryzjerskich, oraz zasady bezpiecznego korzystania z narzędzi pracy. Zwrócono uwagę na prawidłowe techniki dezynfekcji i sterylizacji narzędzi przy użyciu autoklawów różnych klas, co jest kluczowe dla zapobiegania zakażeniom, takim jak grzybnice czy wirusowe zapalenie wątroby. Omówiono także zasady zarządzania odpadami powstającymi w salonach beauty. Dodatkowym elementem warsztatów była prezentacja filmu o organizacji stanowiska pracy, który poruszał kwestie ergonomii i bezpieczeństwa, istotne dla zdrowia i komfortu pracowników.

Rok 2024 był niezwykle intensywnym okresem działań PSSE Sochaczew na rzecz profilaktyki chorób zakaźnych i promocji szczepień ochronnych. Skupiono się na edukacji społecznej, zwiększaniu świadomości na temat znaczenia szczepień ochronnych, a także kształtowaniu prozdrowotnych nawyków wśród dzieci, młodzieży i dorosłych. Organizowane kampanie, warsztaty oraz spotkania edukacyjne umożliwiły dotarcie do szerokiego grona odbiorców, w tym uczniów, rodziców, nauczycieli i przedstawicieli branży usługowej. Działania swoim zasięgiem objęły w 2024 roku na terenie powiatu sochaczewskiego 15093 osoby.

8.2.4. Kampania EFSA #Safe2EatEU

W 2024 roku Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Sochaczewie aktywnie uczestniczyła w kampanii Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) pod nazwą #Safe2EatEU. Celem tej inicjatywy było zwiększenie świadomości mieszkańców powiatu na temat bezpieczeństwa żywności oraz promowanie świadomych wyborów konsumenckich.

W ramach kampanii #Safe2EatEU PSSE w Sochaczewie zrealizowała szereg działań edukacyjnych i informacyjnych. Na oficjalnej stronie internetowej stacji oraz w mediach społecznościowych publikowano artykuły i posty dotyczące kluczowych aspektów bezpieczeństwa żywności, takich jak prawidłowe obchodzenie się z produktami spożywczymi, znaczenie suplementów diety oraz profilaktyka chorób przenoszonych przez żywność. Dzięki temu mieszkańcy mogli poszerzyć swoją wiedzę na temat bezpiecznego spożycia żywności i unikania potencjalnych zagrożeń zdrowotnych.

W sierpniu 2024 roku w holu wejściowym PSSE w Sochaczewie przygotowano gazetkę ścienną poświęconą zagadnieniom kampanii EFSA #Safe2EatEU. Celem tej inicjatywy było zwrócenie uwagi odwiedzających na kluczowe kwestie związane z bezpieczeństwem żywności i promowanie zdrowych nawyków żywieniowych.

Zdjęcie 9: Stoisko PSSE w Sochaczewie podczas Pikniku i Dożynek Gminnych w Feliksowie.
Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

25 sierpnia 2024 roku podczas Dożynek Gminy Sochaczew w Feliksowie, PSSE w Sochaczewie zorganizowała stoisko edukacyjne, na którym promowano kampanie EFSA #Safe2EatEU oraz #PlantHealth4Life. Mieszkańcy mieli okazję zapoznać się z szeregiem ważnych tematów związanych z ochroną zdrowia, w tym z zasadami bezpiecznego obchodzenia się z żywnością, profilaktyką chorób przenoszonych przez żywność oraz znaczeniem zdrowia roślin dla bezpieczeństwa żywności.

Działania realizowane przez Powiatową Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Sochaczewie w ramach kampanii

#Safe2EatEU w 2024 roku przyczyniły się do zwiększenia świadomości społecznej na temat bezpieczeństwa żywności. Poprzez różnorodne inicjatywy edukacyjne i informacyjne, PSSE w Sochaczewie wspierała mieszkańców w podejmowaniu świadomych i bezpiecznych wyborów

żywieniowych, zgodnie z celami wyznaczonymi przez EFSA. Łącznie odbiorcami działań PSSE w Sochaczewie w 2024 roku w ramach kampanii było 1947 osób.

8.2.5. Bezpieczne Ferie

W ramach interwencji „Bezpieczne Ferie 2024” Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sochaczewie przeprowadziła działania edukacyjne, których celem było zwiększenie świadomości w zakresie bezpieczeństwa, zdrowia i higieny podczas zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży. Działania te objęły łącznie 2899 odbiorców.

Zdjęcie 10: Pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia prowadzący zajęcia edukacyjne podczas zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży, we współpracy z policjantką z Zespołu ds. Profilaktyki Społecznej Nieletnich i Patologii Komendy Powiatowej Policji w Sochaczewie.

Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

Jednym z kluczowych elementów interwencji były pogadanki i wykłady, których główną tematyką było bezpieczeństwo podczas ferii zimowych, promocja zdrowego stylu życia, podstawowe zasady higieny osobistej, a także zapobieganie wypadkom i urazom. W trakcie zajęć zwrócono uwagę na zagrożenia wynikające z zabaw na zamrożniętych akwenach oraz zasady bezpiecznego poruszania się po drogach. Łącznie przeprowadzono trzy prelekcje, które zgromadziły 92 uczestników, w tym dzieci, młodzież oraz ich opiekunów. Działania te realizowano we współpracy z Zespołem ds. Profilaktyki Społecznej, Nieletnich i Patologii Komendy Powiatowej Policji w Sochaczewie, co wzmocniło ich zakres i skuteczność.

Równolegle przeprowadzono wizytacje w pięciu placówkach organizujących zimowy wypoczynek. Miały one na celu diagnozę podejmowanych działań prozdrowotnych oraz dystrybucję materiałów edukacyjnych dotyczących m.in. zdrowego spędzania czasu, profilaktyki uzależnień, higieny jamy ustnej, higieny rąk oraz zapobiegania wszawicy.

Działania edukacyjne wspierano także za pomocą form wizualnych. W siedzibie PSSE przygotowano ekspozycję o tematyce bezpieczeństwa podczas ferii zimowych. Ponadto w mediach społecznościowych PSSE publikowano posty, których treści obejmowały m.in. edukację na temat higieny osobistej, profilaktyki uzależnień, zasad zdrowego żywienia oraz bezpiecznych form aktywności fizycznej w okresie zimowym.

W czasie ferii szczególną uwagę poświęcono propagowaniu zdrowych nawyków, takich jak dbanie o odporność, spożywanie świeżych owoców i warzyw, unikanie kontaktu z osobami

chorymi czy odpowiedni ubiór chroniący przed zimnem. Przypominano także o znaczeniu regularnego mycia rąk, które stanowi skuteczną ochronę przed wirusami i bakteriami, a także o konieczności dbania o higienę jamy ustnej. Poruszono również temat profilaktyki wszawicy oraz niebezpieczeństw związanych z nowymi substancjami psychoaktywnymi, które pojawiają się na rynku. Podkreślano również potrzebę bezpiecznego ogrzewania pomieszczeń zimą i instalowania czujników czadu w domach, co może zapobiec tragediom związanym z zatruciem tlenkiem węgla. W materiałach edukacyjnych oraz podczas wizytacji wielokrotnie zachęcano dzieci i młodzież do aktywności fizycznej, korzystania z bezpiecznych lodowisk i unikania wchodzenia na zamrożnięte akweny.

Działania realizowane w ramach interwencji „Bezpieczne Ferie 2024” skutecznie wpłynęły na promocję zdrowego i bezpiecznego stylu życia wśród dzieci i młodzieży. Dzięki współpracy z lokalnymi partnerami, takimi jak policja oraz sekcje PSSE, udało się dotrzeć do szerokiego grona odbiorców i zwiększyć świadomość w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa. Regularne publikacje w mediach społecznościowych dodatkowo wspierały edukację, angażując odbiorców w praktyczne i łatwo dostępne treści.

8.2.6. Bezpieczne Wakacje

Zdjęcie 11: Zajęcia edukacyjne z uczestnikami letniego wypoczynku.

Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

i wytyczne na temat takich zagadnień jak bezpieczeństwo na kąpieliskach, zapobieganie zatruciom pokarmowym, ochrona przed promieniowaniem słonecznym, profilaktyka kleszczy, higiena cyfrowa, zdrowie psychiczne oraz inne istotne kwestie związane z letnim wypoczynkiem. Odbiorcami materiałów byli lokalni samorządowcy, redakcje mediów oraz partnerzy instytucjonalni. Przygotowano także artykuł informacyjny podkreślający znaczenie dbania o zdrowie i bezpieczeństwo w okresie wakacyjnym.

Interwencja „Bezpieczne Wakacje 2024” zrealizowana przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Sochaczewie objęła swoim zasięgiem 23 jednostki i dotarła do 667 odbiorców bezpośrednich, a za pośrednictwem mediów społecznościowych – do 11 641 osób. Działania miały na celu edukację i promocję zdrowia w zakresie bezpieczeństwa podczas letniego wypoczynku.

W ramach interwencji przekazano pisma

Zdjęcie 12: Wizytacja pracowników PSSE w Sochaczewie wraz z przedstawicielem policji podczas letniego wypoczynku w formie obozu pod namiotami.
Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

Zdjęcie 13: Zajęcia edukacyjne z uczestnikami letniego wypoczynku.
Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

Zdjęcie 14: Stoisko edukacyjne PSSE w Sochaczewie podczas Miejskiego Dnia Dziecka o tematyce ochrony przed słońcem, profilaktyki kleszczy, wszawicy, czerniaka oraz zasad bezpiecznego wypoczynku.
Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

Dodatkowo zdiagnozowano działania prozdrowotne w 16 placówkach organizujących wypoczynek dzieci i młodzieży, co pozwoliło na ocenę jakości realizowanych przedsięwzięć oraz udzielenie wsparcia organizatorom.

Ważnym elementem interwencji były wykłady, prelekcje i pogadanki, które odbyły się w 11 placówkach. Uczestniczyły w nich 364 osoby, w tym dzieci, młodzież oraz ich opiekunowie. Poruszano kwestie związane z bezpieczeństwem nad wodą, ochroną przed słońcem, zdrowym stylem życia oraz profilaktyką uzależnień. Niektóre działania realizowano we współpracy z przedstawicielami Policji.

Istotną rolę odegrały również formy wizualne. W holu siedziby PSSE w Sochaczewie zorganizowano ekspozycje dotyczące zasad bezpieczeństwa podczas wakacji.

Ponadto w trakcie wydarzeń plenerowych, takich jak Miejski Dzień Dziecka, piknik rodzinny w Miejskim Przedszkolu nr 7 oraz Letnia Olimpiada Przedszkolaków, zorganizowano stoiska informacyjno-edukacyjne. Udzielano tam porad dotyczących ochrony przed słońcem, profilaktyki kleszczy, wszawicy, czerniaka oraz zasad bezpiecznego wypoczynku. narkotyków.

W ramach działań edukacyjnych dystrybuowano materiały informacyjne, takie jak ulotki, broszury i plakaty, które dotarły do 18 jednostek. Zrealizowano także szeroko zakrojone działania medialne, w tym audycję

radiową oraz 98 postów na Facebooku i 19 na platformie X (dawniej Twitter), które osiągnęły łączny zasięg ponad 11 tysięcy odbiorców.

8.2.7. Profilaktyka zatruć grzybami oraz Konkurs Fotograficzny „Leśne Inspiracje”

W sezonie grzybowym w PSSE w Sochaczewie w godzinach pracy urzędu udzielane było poradnictwo grzybowe. Pomoc klasyfikatora grzybów prowadzona jest wyłącznie dla osób prywatnych, zbierających grzyby na własne potrzeby w zakresie gatunków grzybów wymienionych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

Ponadto w mediach społecznościowych prezentowane były zasady bezpiecznego grzybobrania oraz najczęstsze pomyłki do jakich dochodzi przy rozpoznawaniu grzybów, informowano placówki z terenu powiatu o możliwości odwiedzenia wystawy „Poznaj grzyby – unikniesz zatrucia” przygotowanej przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Warszawie oraz zaproszenie do konkursu „Leśne inspiracje”.

Działania w 2024 roku swoim zasięgiem objęły na terenie powiatu sochaczewskiego 865 osób.

8.2.8. Światowy Dzień Wiedzy o Antybiotykach oraz Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach

W dniu 18 listopada obchodzimy Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach (EDWA), ustanowiony przez Komisję Europejską w 2008 roku, natomiast w dniach 18-24 listopada co roku obchodzony jest Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach. Celem tych inicjatyw jest promowanie wiedzy na temat odpowiedzialnego stosowania antybiotyków oraz zwiększenie świadomości, jakim zagrożeniem dla zdrowia każdego z nas jest zjawisko antybiotykooporności. Łącznie w działania trafiły do 561 odbiorców.

Zdjęcie 15: Stoisko edukacyjne PSSE w Sochaczewie w Urzędzie miejskim w Sochaczewie w ramach „tygodnia Seniorów”
Źródło: UM Sochaczew

Jednym z kluczowych wydarzeń było stoisko edukacyjne zorganizowane 21 listopada w holu Urzędu Miejskiego w Sochaczewie w ramach Tygodnia Seniorów. Uczestnicy mogli dowiedzieć się, czym jest antybiotykooporność, jakie zagrożenia niesie ze sobą niewłaściwe stosowanie antybiotyków oraz jak ich używać w sposób odpowiedzialny. W ramach promocji zdrowia omówiono również metody zapobiegania grypie, znaczenie szczepień

ochronnych oraz sposoby wzmacniania odporności w sezonie jesienno-zimowym. Dodatkowo seniorom przedstawiono korzyści płynące z badań profilaktycznych, takich jak mammografia,

kolonoskopia czy cytologia, które odgrywają kluczową rolę w zapobieganiu chorobom nowotworowym. Stoisko wyposażono w materiały edukacyjne, a uczestnicy mogli skorzystać z krótkich konsultacji dotyczących zdrowego stylu życia i profilaktyki.

W ramach działań edukacyjnych w PSSE w Sochaczewie przygotowano gazetkę ścienną poświęconą problemowi narastania oporności na antybiotyki. Była ona dostępna w holu wejściowym stacji od 18 do 29 listopada, umożliwiając mieszkańcom zapoznanie się z najważniejszymi informacjami dotyczącymi tego zjawiska.

Dodatkowo skierowano pisma do 21 podmiotów leczniczych w powiecie sochaczewskim, zachęcając placówki do realizacji kampanii informacyjnej. Przekazano materiały edukacyjne, takie jak plakaty, pakiety prasowe oraz listy kontrolne dotyczące prawidłowego stosowania antybiotyków. Personel medyczny został poinformowany o konieczności przestrzegania zasad racjonalnego używania antybiotyków oraz zachęcony do edukacji pacjentów w tym zakresie.

Ważnym elementem działań edukacyjnych była także obecność w mediach społecznościowych PSSE w Sochaczewie. Na oficjalnych profilach stacji publikowano posty informacyjne dotyczące zagrożeń wynikających z antybiotykooporności, zasad właściwego stosowania antybiotyków oraz znaczenia profilaktyki w zapobieganiu chorobom zakaźnym. Dzięki temu udało się zaangażować także osoby, które nie mogły uczestniczyć w wydarzeniach stacjonarnych, poszerzając zasięg akcji i wzmacniając jej oddziaływanie.

Podjęte działania miały na celu nie tylko edukację, ale również budowanie odpowiedzialnych postaw wśród społeczeństwa i personelu medycznego. Antybiotykooporność to poważne zagrożenie zdrowia publicznego, które wymaga zaangażowania wszystkich – od pacjentów po specjalistów ochrony zdrowia. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sochaczewie podkreśla, że kluczem do przeciwdziałania temu zjawisku jest wspólna edukacja i racjonalne stosowanie antybiotyków.

8.2.9. Profilaktyka wszawicy

W 2024 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sochaczewie zrealizowała szereg działań edukacyjnych w zakresie zapobiegania wszawicy. Problem ten, szczególnie nasilający się w okresie wakacyjnym, dotyczy przede wszystkim dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, które nie zawsze potrafią samodzielnie dbać o higienę osobistą. Przebywanie w dużych skupiskach podczas wyjazdów, wspólna zabawa oraz bliski kontakt sprzyjają rozprzestrzenianiu się wszawicy, dlatego działania profilaktyczne zostały skierowane zarówno do dzieci, jak i ich rodziców oraz opiekunów.

W ramach akcji wśród uczestników letniego i zimowego wypoczynku dystrybuowano materiały edukacyjne zawierające informacje o przyczynach i sposobach zapobiegania wszawicy.

Ponadto w miarę potrzeb dostarczano szkołom i przedszkolom z terenu powiatu sochaczewskiego materiały informacyjne, które były udostępniane dzieciom i rodzicom. Kluczowym elementem działań było także przeprowadzenie spotkania edukacyjnego z rodzicami w jednym z przedszkoli, podczas którego omówiono zasady profilaktyki oraz metody radzenia sobie z problemem wszawicy w przypadku jej wystąpienia.

Łącznie, dzięki podjętym inicjatywom, działaniami w zakresie zapobiegania wszawicy objęto 439 odbiorców. Działania te przyczyniły się do zwiększenia świadomości wśród dzieci, rodziców i nauczycieli na temat higieny osobistej oraz ograniczenia rozprzestrzeniania się wszawicy wśród najmłodszych.

8.2.10. Profilaktyka wad postawy

W 2024 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sochaczewie zrealizowała działania edukacyjne w zakresie profilaktyki wad postawy, skierowane głównie do uczniów szkół podstawowych oraz ich rodziców. W wieku szkolnym przypada pierwszy okres krytyczny dla kształtowania się postawy fizycznej dziecka, dlatego wzmożona troska o prawidłowe nawyki oraz środowisko nauki jest niezwykle ważna. W tym okresie dynamicznego wzrostu ciała dzieci są szczególnie narażone na rozwój wad postawy, co czyni profilaktykę kluczowym elementem działań prozdrowotnych.

Zdjęcie 16: Akcja ważenia tornistrów w szkołach w ramach profilaktyki wad postawy.
Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

Tuż przed rozpoczęciem roku szkolnego rodzicom przypominano, jak prawidłowo dobrać plecak szkolny, aby jego waga i konstrukcja nie wpływały negatywnie na postawę dziecka. Uczniów edukowano, jak właściwie spakować tornister, aby zminimalizować obciążenie pleców. Przypominano również o zasadach prawidłowego doboru mebli szkolnych, takich jak biurka i krzesła, które powinny być dostosowane do wzrostu ucznia. Jednym z ważniejszych działań była współpraca z pracownikiem Higieny Dzieci i Młodzieży w akcji ważenia tornistrów, mającej na celu uświadomienie zarówno uczniom, jak i rodzicom, jak istotne jest unikanie nadmiernego obciążania pleców.

Działania te były wspierane przez kampanię informacyjną w mediach społecznościowych oraz na stronie internetowej PSSE w Sochaczewie, która dotarła do 592 odbiorców. Dzięki tej formie komunikacji udało się zwiększyć zasięg przekazu i dotrzeć do rodziców oraz opiekunów dzieci, podnosząc ich świadomość na temat profilaktyki wad postawy.

8.2.11. Promocja zdrowia psychicznego

W 2024 roku prowadzono intensywne działania na rzecz promocji zdrowia psychicznego. Zagadnienie realizowano głównie za pośrednictwem mediów społecznościowych, gdzie opublikowano liczne materiały edukacyjne, które dotarły do 1739 odbiorców.

W ramach kampanii szczególną uwagę poświęcono profilaktyce cyberuzależnień. Podkreślano znaczenie umiarkowanego korzystania z technologii i internetu, wskazując na zagrożenia wynikające z nadmiernego użytkowania urządzeń elektronicznych. Zwrócono uwagę na potrzebę budowania zdrowych nawyków cyfrowych oraz edukacji dzieci i młodzieży w tym obszarze.

Przy okazji Światowego Dnia Walki z Depresją przedstawiono różnicę między smutkiem a depresją, zachęcając do empatii i wsparcia dla osób dotkniętych tą chorobą. W materiałach edukacyjnych promowano również metody radzenia sobie ze stresem, zwracając uwagę na negatywne skutki zajądania emocji. Zamiast tego wskazywano alternatywne sposoby, takie jak medytacja, aktywność fizyczna czy rozmowa z bliskimi.

Zwrócono także uwagę na higienę snu, podkreślając znaczenie regularnego rytmu dobowego, unikania ekranów przed snem oraz zapewnienia odpowiednich warunków w sypialni. W działaniach podkreślano również konieczność dbania o równowagę między życiem zawodowym a osobistym, zwłaszcza w kontekście zapobiegania wypaleniowi zawodowemu. Przypomniano o znaczeniu odpoczynku, zdrowej diety, regularnej aktywności fizycznej oraz umiejętności proszenia o pomoc w trudnych momentach.

Działania skierowano również na wsparcie dzieci i młodzieży. Edukowano rodziców i opiekunów, jak rozmawiać z dziećmi w kryzysie psychicznym i gdzie szukać dla nich pomocy. Promowano numery telefonów wsparcia, by zwiększyć świadomość dostępnych form pomocy.

Z okazji Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnościami podkreślano potrzebę budowania świata włączającego i pełnego szacunku, przypominając, że zdrowie to nie tylko brak choroby, ale także dobrostan psychiczny i społeczny.

Dzięki regularnym publikacjom zachęcano do refleksji, zmiany nawyków i aktywnego dbania o samopoczucie.

8.2.12. Profilaktyka zatruc pokarmowych

Zdjęcie 17: Spotkanie edukacyjne z Kołami Gospodyń Wiejskich w Świątlicy Wiejskiej w Żukowie, podczas którego omawiano wymagania higieniczno-sanitarne dotyczące produkcji i sprzedaży żywności.

Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

Zdjęcie 18: Spotkanie edukacyjne z Kołami Gospodyń Wiejskich w Urzędzie Gminy Rybno, podczas którego uczestnicy mieli okazję dzielić się doświadczeniami i zasięgać porad ekspertów w kwestiach związanych z ich działalnością.

Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

Zdjęcie 19: Spotkanie edukacyjne z Kołami Gospodyń Wiejskich w Gminnym Ośrodku Kultury w Nowej Suchej.

Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

W 2024 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sochaczewie realizowała szeroko zakrojone działania profilaktyczne w zakresie zapobiegania zatruciom pokarmowym, które objęły łącznie 14 939 odbiorców. Skupiono się na edukacji mieszkańców powiatu sochaczewskiego, w tym Kół Gospodyń Wiejskich, uczniów szkół zawodowych oraz społeczności lokalnych, wykorzystując różnorodne formy przekazu, takie jak warsztaty, prelekcje, pogadanki, posty w mediach społecznościowych oraz dystrybucję materiałów edukacyjnych. Działania te miały na celu zwiększenie świadomości w zakresie higieny przygotowania posiłków i bezpieczeństwa żywności.

Jednym z kluczowych elementów działań był cykl spotkań edukacyjnych z Kołami Gospodyń Wiejskich, które odbyły się w okresie od marca do sierpnia 2024 roku. Podczas tych spotkań szczegółowo omawiano wymagania higieniczno-sanitarne dotyczące produkcji i sprzedaży żywności. Eksperci przekazywali praktyczną wiedzę na temat utrzymania standardów czystości na każdym etapie produkcji, zapobiegania zanieczyszczeniom żywności oraz przestrzegania przepisów prawa, w tym obowiązku rejestracji działalności w zakresie produkcji pierwotnej i dostaw bezpośrednich. Uczestnicy mieli również okazję dzielić się doświadczeniami i zasięgać porad ekspertów w kwestiach związanych z ich działalnością. Na zakończenie każdego spotkania uczestnicy otrzymywali materiały edukacyjne, które

Zdjęcie 20: Spotkanie edukacyjne z uczniami profilu piekarz-cukiernik zrzeszonych w Cechu Rzemiosł Różnych w Sochaczewie.

Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

zawierały praktyczne wskazówki dotyczące omawianych tematów. Dzięki tej inicjatywie udało się dotrzeć do szerokiego grona lokalnych producentów żywności i wzmocnić ich kompetencje w zakresie bezpieczeństwa żywności.

Podjęto współpracę z Cechem Rzemiosł Różnych w Sochaczewie, w ramach której w listopadzie 2024 roku zorganizowano warsztaty dla uczniów szkół zawodowych o profilu piekarz-cukiernik. Celem zajęć było przygotowanie młodych adeptów rzemiosła do wykonywania zawodu zgodnie z najwyższymi standardami higieny i bezpieczeństwa. Podczas

warsztatów omawiano m.in. zasady higieny osobistej oraz higieny stanowiska pracy, zapobieganie chorobom przenoszonym przez żywność, a także wymagania systemu HACCP. Poruszono również kwestie ergonomii pracy oraz zagrożeń wynikających z pracy przy maszynach, wysokich temperaturach czy w warunkach wymagających dużego wysiłku fizycznego. Spotkania te były prowadzone przez doświadczonych pracowników PSSE, którzy w przystępny sposób przekazywali zarówno teoretyczne, jak i praktyczne aspekty związane z bezpiecznym wykonywaniem zawodu. Dzięki temu młodzież zdobyła cenną wiedzę, która wpłynie na jakość ich przyszłej pracy oraz bezpieczeństwo klientów.

Zdjęcie 21: Stoisko edukacyjne PSSE w Sochaczewie podczas wydarzenia charytatywnego „Motoserce”, które odbyło się 11 maja 2024 roku. dotyczących bezpiecznego przechowywania, przygotowywania i serwowania potraw, co miało szczególne znaczenie w sezonie organizacji uroczystości rodzinnych, takich jak komunie czy wesela.

Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

Działania edukacyjne realizowano również podczas wydarzeń plenerowych, takich jak Motoserce, które odbyło się 11 maja 2024 roku. Na stoisku informacyjno-edukacyjnym PSSE specjaliści udzielali praktycznych porad dotyczących bezpiecznego przechowywania, przygotowywania i serwowania potraw, co miało szczególne znaczenie w sezonie organizacji uroczystości rodzinnych, takich jak komunie czy wesela. Dodatkowo poruszano tematy profilaktyki chorób onkologicznych i zakaźnych, zwracając uwagę na zdrowy styl życia oraz konieczność regularnych badań

profilaktycznych. Uczestnicy wydarzenia mogli zabrać ze sobą materiały edukacyjne, co umożliwiło im pogłębienie wiedzy i zastosowanie zdobytych informacji w praktyce.

Równolegle PSSE w Sochaczewie regularnie publikowała na swojej stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych ostrzeżenia publiczne Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczące żywności i wyrobów do kontaktu z żywnością. Dzięki temu mieszkańcy powiatu mieli szybki dostęp do informacji o potencjalnych zagrożeniach.

Dzięki różnorodnym działaniom edukacyjnym udało się zwiększyć świadomość mieszkańców w zakresie zasad higieny i bezpieczeństwa żywności oraz zapobiegania zatruciom pokarmowym.

8.2.13. Profilaktyka wścieklizny oraz chorób odzwierzęcych

W 2024 roku Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Sochaczewie przeprowadziła działania profilaktyczne, których celem było zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób odzwierzęcych, takich jak wścieklizna i ptasia grypa. Inicjatywy te koncentrowały się na edukacji społeczeństwa, współpracy z hodowcami oraz informowaniu o zagrożeniach i środkach zapobiegawczych.

W ramach profilaktyki wścieklizny PSSE aktywnie promowała akcje szczepień lisów wolno żyjących ogłaszane przez Powiatowego Lekarza Weterynarii, które odbyły się w dwóch terminach: wiosną, od 4 do 17 kwietnia, oraz jesienią, od 18 do 31 października 2024 roku. Szczepionki były wykładane ręcznie oraz zrzucane z samolotów na tereny leśne, łąki i pola. Aby zwiększyć świadomość mieszkańców, PSSE w Sochaczewie zamieszczała w mediach społecznościowych posty zawierające szczegółowe informacje o akcjach, zasadach bezpieczeństwa i konieczności ochrony zwierząt domowych. Dodatkowo, w marcu 2024 roku opracowano gazetkę ścienną na temat wścieklizny oraz szczepień lisów, którą zaprezentowano w siedzibie sanepidu.

W zakresie profilaktyki ptasiej grypy na stronie internetowej PSSE publikowano informacje o zagrożeniu związanym z wirusem ptasiej grypy A(H5N1). W czerwcu 2024 roku skierowano pisma do ferm drobiu na terenie powiatu sochaczewskiego, przekazując zalecenia dotyczące bioasekuracji oraz ochrony przed wirusem. W mediach społecznościowych publikowano edukacyjne wpisy na temat objawów ptasiej grypy u ptaków, zasad zgłaszania przypadków padłych zwierząt oraz procedur zabezpieczających. Szczególną uwagę zwrócono na rosnącą liczbę padnięć ptaków z rodziny krukowatych, o czym informował wspólny komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego i Głównego Lekarza Weterynarii.

Łącznie, działania PSSE w Sochaczewie związane z profilaktyką wścieklizny i chorób odzwierzęcych w 2024 roku dotarły do 598 odbiorców.

8.2.14. Profilaktyka chorób onkologicznych

Zdjęcie 22: Beata Fergińska – Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sochaczewie podczas spotkania profilaktycznego w Świetlicy Wiejskiej w Żdżarowie, na którym omawiano kwestie związane z wczesnym wykrywaniem nowotworów.

Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

W 2024 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sochaczewie aktywnie realizowała liczne działania mające na celu promocję profilaktyki chorób onkologicznych, które objęły 2127 odbiorców.

W lutym 2024 roku we współpracy ze stowarzyszeniem „W nas siła” oraz gospodarzami Świetlicy Wiejskiej w Żdżarowie zorganizowano spotkanie profilaktyczne, gdzie omawiano kwestie związane z wczesnym wykrywaniem nowotworów. Spotkanie to miało na celu edukację dorosłych mieszkańców sołectwa Żdżarów oraz innych osób z powiatu

sochaczewskiego. Było to jedno z wielu działań, które miały na celu uświadamianie społeczeństwa o konieczności regularnych badań i dbania o zdrowie w kontekście profilaktyki onkologicznej.

Zdjęcie 23: Stoisko PSSE w Sochaczewie na placu Kościuszki w ramach „Różowego Października” – miesiąca świadomości raka piersi.

Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

mammograficznych. Wydarzenie to było wyjątkowe, ponieważ zorganizowane zostało we współpracy z Urzędem Miejskim w Sochaczewie. Odbywało się równocześnie z obecnością mammobusa, który oferował darmowe badania dla kobiet nieobjętych programem Narodowego Funduszu Zdrowia (kobiet poniżej 45. roku życia i powyżej 74. roku życia), oraz krwiobusa, umożliwiającego oddawanie krwi. Na stoisku dostępne były materiały edukacyjne, a także instruktaże, jak prawidłowo wykonywać samobadanie piersi.

Ponadto na portalu TuSochaczew.pl, opublikowano materiał pod tytułem „Zaułek zdrowia na placu Kościuszki: o piersiach i dla piersi”, który relacjonował wydarzenie z dnia

30 października. Artykuł skupiał się na wspólnej inicjatywie promowania zdrowia przez miasto Sochaczew i Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną. Szczególną uwagę zwrócono na edukację społeczną, uwzględniającą zarówno kobiety, jak i mężczyzn, którzy również powinni dbać o swoje zdrowie i być świadomi możliwości wystąpienia raka piersi.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna współpracowała z lokalnymi mediami, aby dotrzeć do jeszcze szerszego grona odbiorców. Artykuł opublikowany w Sochaczew.pl oraz dwutygodniku „Ziemia Sochaczewska”, pod tytułem „Różowy Październik”, przybliżył mieszkańcom informacje na temat raka piersi oraz znaczenia regularnych badań mammograficznych. Tekst, oprócz ogólnych informacji o chorobie, zawierał także wywiad z Beata Fergińską, Państwowym Inspektorem Sanitarnym w Sochaczewie, która wyjaśniała rolę działań profilaktycznych i zachęcała do skorzystania z organizowanych badań.

Zdjęcie 24: Artykuł w Ziemi Sochaczewskiej Nr_21_(1482) – „Różowy październik”

Dodatkowo, działania w zakresie profilaktyki onkologicznej były wspierane przez media społecznościowe, gdzie Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna regularnie zamieszczała posty edukacyjne. Informacje o dostępnych badaniach mammograficznych, instrukcje dotyczące samobadania piersi, a także ogólne porady dotyczące zdrowego stylu życia i wczesnego wykrywania nowotworów były przekazywane za pośrednictwem Facebooka serwisu X.

Dzięki zaangażowaniu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, lokalnych władz oraz mediów, działania na temat profilaktyki chorób nowotworowych dotarły do szerokiego kręgu odbiorców.

8.2.15. Promocja zdrowego żywienia i aktywności fizycznej

W 2024 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sochaczewie podjęła szereg działań na rzecz promocji zdrowego żywienia i aktywności fizycznej, które dotarły do 3029 osób.

W maju odbyły się prelekcje z uczniami szkoły podstawowej, które miały na celu wyjaśnienie, czym jest racjonalne żywienie oraz jak wpływa ono na rozwój fizyczny i umysłowy.

Uczniowie zostali zapoznani z zasadami zdrowego żywienia, w tym z talerzem zdrowia i proporcjami, jakie powinny występować w codziennych posiłkach. Podczas zajęć szczególną uwagę poświęcono roli warzyw i owoców w diecie, zalecając spożywanie ich w jak największych ilościach – minimum połowa codziennych posiłków powinna pochodzić z warzyw i owoców, z zachowaniem odpowiednich proporcji ($\frac{3}{4}$ warzywa, $\frac{1}{4}$ owoce). Uczniowie poznali także znaczenie produktów pełnoziarnistych, białka oraz tłuszczu w codziennej diecie, a także konsekwencje niewłaściwego żywienia, takie jak nadwaga, cukrzyca czy choroby serca. W ramach prelekcji zaprezentowano również materiały filmowe przygotowane przez Instytut Żywności i Żywienia, które pomogły w przyswojeniu tych informacji.

Zdjęcie 25: Wykład edukacyjny w ramach dni BHP organizowanych przez firmę MFO S.A.

Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

Warto również wspomnieć, że we wrześniu 2024 roku, PSSE w Sochaczewie wzięło udział w dniach BHP organizowanych przez firmę MFO S.A., gdzie pracownicy PSSE w Sochaczewie przedstawili zasady zdrowego żywienia, omawiając zarówno składniki odżywcze, jak i wpływ złych nawyków żywieniowych na zdrowie. W ramach tego wydarzenia uczestnicy zostali również

zaznajomieni z zasadami prawidłowego czytania etykiet żywnościowych.

Ponadto, PSSE w Sochaczewie regularnie dzieliła się wiedzą na temat zdrowego stylu życia poprzez posty na mediach społecznościowych. Wśród poruszanych tematów były kwestie dotyczące czytania etykiet żywnościowych, profilaktyki cukrzycy i otyłości, a także znaczenia aktywności fizycznej. Pracownicy PSSE zachęcali do wprowadzenia zdrowych nawyków, takich jak ograniczenie spożycia cukrów prostych, regularna aktywność fizyczna oraz dbanie o prawidłowe nawodnienie organizmu.

8.2.16. Promocja zdrowia i zdrowych nawyków wśród seniorów

W 2024 roku działania na rzecz promocji zdrowia i zdrowych nawyków wśród seniorów miały szerokie i różnorodne spektrum. Główne inicjatywy koncentrowały się na podnoszeniu świadomości na temat zdrowia serca, profilaktyki udarowej, nadciśnienia tętniczego, a także dbania o ogólną kondycję fizyczną seniorów.

Istotnymi wydarzeniami były opisane powyżej aktywności związane z organizowaniem Tygodnia Seniorów przez Urząd Miejski w Sochaczewie, w ramach którego seniorzy mogli skorzystać z różnych form edukacji zdrowotnej i aktywności fizycznej. Wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Sochaczewie zorganizowano 10. Olimpiadę Seniorów, w której

PSSE Sochaczew pełniła rolę partnera, promując zdrowy styl życia i udzielając cennych informacji na temat profilaktyki.

Poza działaniami tematycznymi skierowanymi do seniorów, w mediach społecznościowych regularnie publikowane były posty promujące zdrowie wśród tej grupy wiekowej. Posty o zasięgu 1495 odbiorców dotyczyły m.in. takich kwestii, jak dbanie o serce, przypomnienie o profilaktyce z okazji Światowego Dnia Chorego, a także ważność regularnych badań profilaktycznych w ramach programu Profilaktyka 40 PLUS. Dodatkowo poruszana była kwestia odpowiedniego nawodnienia, które ma szczególne znaczenie dla osób starszych, z uwagi na ich często zaburzone poczucie pragnienia. Promocja zdrowia seniorów obejmowała również edukację na temat nadciśnienia tętniczego, w tym podkreślenie roli regularnych badań, zdrowej diety, aktywności fizycznej oraz unikania stresu.

Działania te miały na celu nie tylko zwiększenie świadomości na temat profilaktyki, ale również stworzenie przestrzeni do aktywnego uczestnictwa seniorów w wydarzeniach sportowych i edukacyjnych, które promują zdrowie i dobrą kondycję na każdym etapie życia.

8.2.17. Kampania #PlantHealth4Life

Kampania #PlantHealth4Life, realizowana w 2024 roku przez PSSE w Sochaczewie, była częścią szerszej inicjatywy mającej na celu zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zdrowia roślin oraz ich wpływu na nasze życie, zdrowie i gospodarkę. Głównym celem kampanii było promowanie odpowiedzialności za ochronę roślin, podkreślając ich kluczową rolę w zapewnianiu bezpieczeństwa żywnościowego, zdrowia publicznego i ochrony bioróżnorodności. Kampania była realizowana pod patronatem Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA), Komisji Europejskiej oraz krajowych instytucji ochrony roślin.

Zdjęcie 26: Stoisko PSSE w Sochaczewie podczas festynu „Aktywny, zdrowy i ekologiczny mieszkaniec” w Kozłowie Biskupim.

Źródło: zbiór własny PSSE w Sochaczewie

Jednym z kluczowych wydarzeń było stoisko edukacyjne PSSE w Sochaczewie podczas festynu „Aktywny, zdrowy i ekologiczny mieszkaniec”, który odbył się 24 sierpnia 2024 roku w Kozłowie Biskupim. Na stoisku promowane były kampanie EFSA #Safe2Eat oraz #PlantHealth4Life, a także prowadzono gry edukacyjne i symulacje, takie jak tor przeszkód w alkoholach i narkotykach.

Inicjatywa była również promowana w mediach społecznościowych i na stronie

internetowej PSSE w Sochaczewie, gdzie pojawiały się posty zachęcające do odpowiedzialnych działań na rzecz ochrony roślin i środowiska, w tym do unikania wwożenia roślin i produktów roślinnych pochodzących z krajów trzecich, co stanowiło część szerszej strategii zapobiegania rozprzestrzenianiu się szkodników roślin.

Kampania objęła łącznie 1436 odbiorców. Dzięki działalności PSSE w Sochaczewie udało się dotrzeć do mieszkańców powiatu sochaczewskiego, przekazując im ważne informacje dotyczące ochrony zdrowia roślin i ich znaczenia dla zdrowia publicznego oraz środowiska.

8.3.Podsumowanie

Podsumowując, działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sochaczewie w 2024 roku w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, znacząco wpłynęły na poprawę świadomości zdrowotnej lokalnej społeczności. Kompleksowe podejście do edukacji zdrowotnej, różnorodność tematów oraz zaangażowanie wielu partnerów umożliwiły skuteczne promowanie zdrowego stylu życia.

Jednym z kluczowych obszarów działań PSSE była promocja zdrowego stylu życia. Stacja realizowała liczne programy edukacyjne skierowane do dzieci, młodzieży, dorosłych oraz seniorów. Program „Trzymaj Formę!” zachęcał do zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej, docierając do uczniów i ich rodzin w dziewięciu placówkach edukacyjnych. Z kolei inicjatywa „Skąd się biorą produkty ekologiczne” kształtowała nawyki żywieniowe u najmłodszych, uwrażliwiając ich na korzyści płynące ze spożywania żywności ekologicznej. W programie wzięło udział ponad 1000 uczestników, w tym dzieci, rodzice i nauczyciele.

Profilaktyka chorób zakaźnych stanowiła kolejny istotny filar działalności stacji. Duży nacisk położono na promowanie szczepień ochronnych w ramach Europejskiego Tygodnia Szczepień. Organizowano stoiska informacyjne w miejscach publicznych, takich jak szpitale i urzędy, gdzie mieszkańcy mogli zapoznać się z kalendarzami szczepień oraz otrzymać porady od specjalistów. Działania te były wspierane przez liczne publikacje w mediach społecznościowych, które szczegółowo wyjaśniały korzyści płynące ze szczepień oraz odpowiadały na wątpliwości rodziców. Jednym z priorytetów była także edukacja na temat wirusa HPV, jako głównego czynnika ryzyka raka szyjki macicy. Spotkania z młodzieżą i rodzicami organizowano w szkołach, a dodatkowe informacje udostępniano na Facebooku i serwisie X, co zwiększało zasięg działań.

Kolejnym obszarem działalności PSSE była profilaktyka uzależnień oraz promocja zdrowia psychicznego. Programy takie jak „ARS, czyli jak dbać o miłość?” czy „Nie pal przy mnie, proszę” skierowane były do dzieci, młodzieży i dorosłych. Uczestnicy mogli dowiedzieć się, jak unikać ryzykownych zachowań oraz jakie skutki zdrowotne niosą za sobą uzależnienia od substancji psychoaktywnych, takich jak alkohol, papierosy czy narkotyki. Treści edukacyjne

regularnie pojawiały się również w mediach społecznościowych PSSE, gdzie szczególną uwagę poświęcono profilaktyce cyberuzależnień. Przekazywano porady dotyczące ograniczania czasu spędzanego przed ekranami oraz budowania zdrowych nawyków cyfrowych. Zasięg tych działań w internecie wyniósł kilkanaście tysięcy odbiorców, co świadczy o skuteczności wykorzystania mediów społecznościowych jako narzędzia edukacji.

Jednym z najważniejszych działań PSSE była promocja profilaktyki chorób nowotworowych. W ramach programu „Wybierz życie – Pierwszy krok” edukowano młodzież i rodziców na temat wirusa HPV i raka szyjki macicy, organizując warsztaty w czterech szkołach ponadpodstawowych, które objęły ponad 1000 osób. „Różowy Październik” był okazją do promocji samobadania piersi oraz zachęcania kobiet do korzystania z badań mammograficznych. Stoisko edukacyjne na placu Kościuszki w Sochaczewie połączono z dostępem do mammobusa i krwiobusa, co umożliwiło mieszkańcom wykonanie bezpłatnych badań. Tego typu wydarzenia były szeroko promowane w mediach społecznościowych, w Radio Sochaczew oraz w lokalnych portalach internetowych takich jak TuSochaczew.pl i Sochaczew.pl.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sochaczewie aktywnie angażowała się także w działania na rzecz bezpieczeństwa podczas wakacji i ferii zimowych. Kampanie „Bezpieczne Wakacje” i „Bezpieczne Ferie” obejmowały warsztaty, pogadanki i wizytacje w placówkach wypoczynku. Promowano bezpieczne formy spędzania czasu, higienę osobistą oraz profilaktykę chorób zakaźnych. Materiały edukacyjne, w tym ulotki i plakaty, były szeroko rozpowszechniane, a kluczowe informacje publikowano na stronie internetowej PSSE oraz w mediach społecznościowych. Działania te przyczyniły się do wzrostu świadomości mieszkańców powiatu na temat bezpieczeństwa zdrowotnego i higieny.

Dzięki wykorzystaniu internetu i mediów społecznościowych PSSE w Sochaczewie znacząco zwiększyła zasięg swoich działań. Na oficjalnej stronie internetowej stacji regularnie pojawiały się aktualności, materiały edukacyjne oraz ostrzeżenia dotyczące zdrowia publicznego. Na Facebooku oraz w serwisie X publikowano posty promujące zdrowy styl życia, profilaktykę chorób oraz informacje o lokalnych wydarzeniach edukacyjnych.

Działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sochaczewie w 2024 roku były kompleksowe i dostosowane do potrzeb lokalnej społeczności. Dzięki efektywnemu wykorzystaniu internetu i mediów społecznościowych stacja mogła szybko reagować na zmieniające się potrzeby zdrowotne oraz skutecznie edukować mieszkańców powiatu. Podejmowane inicjatywy w zakresie promocji zdrowego stylu życia, profilaktyki chorób zakaźnych i onkologicznych, a także edukacji w szkołach i podczas wydarzeń lokalnych, znacząco wpłynęły na wzrost świadomości zdrowotnej w powiecie sochaczewskim. Dzięki współpracy

z lokalnymi instytucjami, mediami i partnerami społecznymi, działania edukacyjne i profilaktyczne osiągnęły wysoki poziom skuteczności.

9. Działalność w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego należy w szczególności: opiniowanie projektów planów zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i planów ogólnych gminy; uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych; uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, nowych materiałów i procesów technologicznych przed ich zastosowaniem w produkcji lub budownictwie; uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych; inicjowanie przedsięwzięć oraz prac badawczych w dziedzinie zapobiegania negatywnym wpływom czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sochaczewie w roku 2024, podobnie jak w latach poprzednich, uczestniczył w realizacji przedsięwzięć przyczyniających się do poprawy stanu sanitarnego powiatu poprzez: opiniowanie kart informacyjnych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, opiniowanie warunków realizacji przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć, opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, opiniowanie projektów budowlanych i technologicznych oraz uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

W ramach działalności w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego:

1. Przeprowadzono 51 kontrole obiektów.
2. W roku sprawozdawczym wydano:
 - 51 protokołów dopuszczających do użytkowania, z czego 24 opinie na podstawie art. 56 Prawo budowlane (t. j. Dz. U. 2024 r. poz. 725 z późn. zm.),
 - 65 decyzji obciążających opłatą w trybie art. 36 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
 - 162 postanowienia w sprawie warunków zabudowy dla planowanych inwestycji na podstawie przedłożonych projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz wyników analiz urbanistycznych funkcji oraz cech zabudowy i zagospodarowania terenu;

- 8 pism ustalających zakres prognoz oddziaływania na środowisko do projektów MPZP oraz projekty zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- 3 postanowienia o zasadności przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko,
- 13 opinii o braku potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko,
- 8 opinii uzgadniających projekty budowlane i technologiczne,
- 5 pism o spełnieniu wymagań sanitarnych w lokalach usługowych celem przedłożenia przez inwestora w PUP w Sochaczewie,
- 1 opinię stwierdzającą zgodność z warunkami sanitarnymi określonymi przepisami Unii Europejskiej przedsięwzięcia i zrealizowanej inwestycji, której realizacja jest wspomagana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej
- 6 pism o spełnieniu wymagań sanitarno-higienicznych w lokalach usługowych przeznaczonych na przedszkola i żłobki

Wydane zostały opinie w zakresie przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. W postępowaniach dominowały przedsięwzięcia polegające na: budowie farm i elektrowni fotowoltaicznych, rozbudowie i modernizacji istniejącej sieci kanalizacji, rozbudowie dróg gminnych i wojewódzkich, budowie zespołu budynków mieszkalno-usługowych, wielorodzinnych oraz rozbudowie istniejących zakładów produkcyjnych.

Dokonano opiniowania dokumentacji projektowej wielu nowych inwestycji.

W uzgadnianych dokumentacjach projektowych przeważały projekty budowlane stacji uzdatniania wody, sieci kanalizacji, nowych obiektów usługowych, handlowych i produkcyjnych, technologie zakładów produkcyjnych oraz projekty zmian sposobu użytkowania istniejących obiektów mieszkalnych lub gospodarczych z przeznaczeniem na usługi.

Przeprowadzono odbiory sanitarne obiektów w związku z art. 56 Prawa budowlanego oraz odbiory sanitarne w związku z adaptacją lokali usługowych.

W postępowaniu dotyczącym dopuszczenia do użytkowania dominowały:

- obiekty stacji uzdatniania wody po przeprowadzonej modernizacji, przebudowie i rozbudowie;
- obiekty mieszkalno-usługowe oraz handlowo-usługowe;
- budynki usługowe o innej funkcji po przeprowadzonej adaptacji z przeznaczeniem na funkcję handlowo-usługową branży spożywczej;
- budynki usługowe po przeprowadzonej adaptacji z przeznaczeniem na lokal w którym prowadzony jest żłobek, klubik dziecięcy i przedszkole;

- budynki usługowe i gospodarcze po przeprowadzonej zmianie sposobu użytkowania/adaptacji z przeznaczeniem na obiekty kosmetyczne, fryzjerskie i odnowy biologicznej

10. Działalność kontrolno-represyjna Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sochaczewie w roku 2024

Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Sochaczewie realizowali ustawowe zadania mające na celu ustalenie stanu faktycznego i jego zgodności z obowiązującymi wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi.

Wykorzystanie materiału kontrolnego w działalności administracyjnej i egzekucyjnej w 2024 roku przedstawiało się następująco (Tabela Nr 4).

Zestawienie postępowań administracyjno-egzekucyjnych w 2024 roku														
Pion/rodzaj działalności	Liczba obiektów objętych nadzorem PSSE	Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych/ch. zawodowych	Liczba wydanych decyzji administracyjnych/merytorycznych	Liczba wydanych decyzji obciążających opłatą w trybie art. 36 ustawy o PIS	Liczba tytułów wykonawczych i postanowień o nałożeniu grzywny	Liczba nałożonych mandatów karnych	Wartość mandatów (suma w pln)	Liczba wniosków do MPWIS w Warszawie o nałożenie kar pieniężnych	Liczba nałożonych kar przez PPIS / na kwotę		Liczba usług zleconych	Liczba wydanych opinii	Liczba wydanych opinii na wniosek strony (o spełnieniu wymagań do przewozu artykułów spoż.)
Epidemiologia	143	130	616	5	1	4	0	0				567	0	
Higiena Komunalna	336	155		66	12	0	1	500					18	
Higiena Żywności i Żywnienia	1670	835		172	217	1	49	12300	16	1	2500		0	26
Higiena Pracy	460	124	6	27	11	0	0	0	0			0	0	0
Higiena Dzieci i Młodzieży	109	82		7	7	0	0	0					0	
Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny		51		0	65	0	0	0					52	
Oświata Zdrowotna	115	60			0	0	0	0					0	
RAZEM	2833	1437	622	277	313	5	50	12800	16	1	2500	567	70	26

Tabela Nr 4. Postępowania administracyjno-egzekucyjne w 2024 roku